

STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE MAGLAJ 2012-2020.g.

(revidirana za period 2018-2020)

Općina Maglaj - Općinski razvojni tim

Općina Maglaj
Viteška br. 4, 74 250 Maglaj
tel. +387 32 609 550 fax: +387 32 609 551
web: www.maglaj.ba
e-mail: opcina@maglaj.ba

Maglaj, decembar 2017. godine

I Sadržaj

I	Sadržaj.....	2
II	Uvod.....	3
III	Metodologija kreiranja revidirane strategije razvoja	4
IV	Strateška plaforma	5
IV.1.	Kratak pregled ključnih izmjena socio-ekonomskog stanja u odnosu na prethodni period implementacije.....	5
IV.2.	Strateško fokusiranje	25
IV.3.	Vizija i strateški ciljevi razvoja.....	28
V	Sektorski razvojni planovi.....	30
V.1.	Usklađenost, komplementarnost i međusobni uticaj sektorskih planova.....	30
V.2.	Plan ekonomskog razvoja.....	30
V.2.1.	Pregled sektorskih ciljeva sa očekivanim ishodima i indikatorima	30
V.2.2.	Usklađenost sa strateškim dokumentima viših nivoa	31
V.2.3.	Inicijative međuopćinske saradnje	31
V.2.4.	Programi, projekti i mjere.....	31
V.3.	Plan društvenog razvoja.....	33
V.3.1.	Pregled sektorskih ciljeva sa očekivanim ishodima i indikatorima	33
V.3.2.	Usklađenost sa strateškim dokumentima viših nivoa	34
V.3.3.	Inicijative međuopćinske saradnje	35
V.3.4.	Programi, projekti i mjere.....	35
V.4.	Plan zaštite okoliša.....	37
V.4.1.	Pregled sektorskih ciljeva sa očekivanim ishodima i indikatorima	37
V.4.2.	Usklađenost sa strateškim dokumentima viših nivoa.....	38
V.4.3.	Inicijative međuopćinske saradnje	38
V.4.4.	Programi, projekti i mjere.....	38
VI.	Operativni dio	42
VI.1.	Plan implementacije strateških projekata i mjera za 3 godine (1+2).....	42
VI.2.	Plan organizacionih i ljudskih kapaciteta za implementaciju, praćenje i vrednovanje strategije	57
VII.	Prilozi	60
	Prilog 1: Integrirani pregled revidirane strategije (2018.-2020.)	60
	Prilog 2: Tabele varijabli za praćenje indikatora revidirane Strategije lokalnog razvoja	74
	Prilog 3: Plan implementacije strateških projekata i mjera za 3 godine (1+2) u excelu	74
	Prilog 4: Projektne fiše.....	74

II Uvod

Strategija integriranog razvoja 2012–2020. godine je ključni strateško-planski dokument općine Maglaj, koji je usvojen na sjednici Općinskog vijeća Maglaj u decembru 2012. godine. Strategija razvoja ima u vidu društvenu i ekonomsku sferu, ali i aspekte zaštite i unaprjeđenja životne sredine i prostora. Strategija je razvijena kao okvir za definisanje zajedničkih ciljeva, podsticanje lokalnih snaga, ali i odgovor na izazove budućeg razvoja općine i sveukupnog života u njoj. Definisani strateški pravci usklađeni su sa strategijama i politikama viših nivoa vlasti.

Krajem pete godine implementacije Strategije razvoja (2012-2016), provedena je nezavisna evaluacija Strategije, kao što je predviđeno Metodologijom za integrirano planiranje lokalnog razvoja (MiPRO). Na osnovu nalaza i preporuka evaluacije, revidirana je strateška platforma, koja će poslužiti kao osnova za prilagođavanje sektorskih planova za period 2018-2020. Revidiranje Strategije je proveo Općinski razvojni tim i sektorske grupe, koje je imenovao načelnik Općine, uz učešće predstavnika javnog, privatnog i nevladinog sektora u okviru Partnerske grupe.

U toku evaluacije utvrđeno je da su prioriteti, ciljevi i projekti bili relevantni za ciljne grupe. Međutim, u posljednjih pet godina došlo je do promjene konteksta lokalnog razvoja – što se prvenstveno ogleda u posljedicama razornih elementarnih nepogoda u 2014. godini, te promjenama u tematskim područjima donatora i kriterijima za pristup eksternim izvorima finansiranja (npr. fokus donatora na projekte za oporavak od poplava), itd. Iz tih razloga, proces revizije Strategije podrazumijeva prilagođavanje prioriteta i razvijanje novih pristupa za rješavanje razvojnih problema.

U toku implementacije Strategije postignuti su značajni rezultati i napravljene pozitivne promjene u lokalnoj zajednici. U sva tri sektora u Strategiji je definisano 14 sektorskih ciljeva. Procjenjuje se da je djelimično ostvareno 12 ciljeva iz različitih sektora, dok se 2 cilja nisu mogla procijeniti zbog nedostatka adekvatnih podataka. Od ukupno 122 planirana projekta, 89 projekata je u potpunosti realizovano ili je realizacija u toku, a stupanj realizacije od 85% (podaci su s krajem 2015. godine) može se smatrati značajnim postignućem.

Najveći procenat od 22% potpuno realiziranih projekata u odnosu na broj planiranih projekata je ostvaren u sektoru društvenog razvoja (u oblasti obrazovanja, zdravstvenih usluga i stambenom zbrinjavanju socijalno ugroženih porodica), a zatim u sektoru zaštite okoliša i to 12%. U sektoru ekonomskog razvoja nijedan projekat nije u potpunosti realiziran. Nakon poplava, infrastrukturni projekti u društvenom sektoru implementirani su u višestruko većem obimu u odnosu na plan, dok je podrška razvoju malih i srednjih preduzeća stagnirala. Najznačajnije preporuke evaluacije su:

- Izvršiti analizu socio-ekonomskih faktora u općini i postaviti nove sektorske prioritete;
- Programe i projekte treba preciznije formulisati, tako da se mogu mjeriti izlazni rezultati, ishodi i utjecaji;
- Posebno je važno definisati realne ishode – indikatore (projektne, sektorske i strateške), uz pomoć kojih će se pratiti ostvareni napredak;
- Praksa izrade okvirnog plana implementacije Strategije 1+2 treba se nastaviti u formatu koji je usklađen sa MiPro metodologijom;
- Prilikom odlučivanja o prioritetnim projektima za implementaciju Općinsko rukovodstvo treba da ostvari blisku saradnju sa Odjeljenjem za lokalni razvoj, biznis i poduzetništvo i Općinskim razvojnim timom, kako bi se sve projektne ideje uskladile sa sektorskim i strateškim ciljevima;
- Provesti analizu budžetskih mogućnosti i trendova u prilivu sredstava iz vanjskih izvora i na osnovu te analize planirati finansijska sredstva za realizaciju projekata (osnova za indikativni finansijski okvir).

Preduslov kvalitetne i pravovremene implementacije Strategije jeste prepoznavanje njenog značaja od strane sveukupne lokalne zajednice i viših nivoa vlasti, ali i uspostava Strategijom predviđenih mehanizama za njenu implementaciju, izvještavanje, ažuriranje i sveukupnu operacionalizaciju. U momentu usvajanja Strategije, poslovi razvoja u općini Maglaj obavljali su se putem Odjeljenja za lokalni razvoj, biznisa i poduzetništva, u okviru Službe za privredu, finansije i razvoj poduzetništva. Jedinica za upravljanje razvojem nije uspostavljena kao posebna, samostalna služba. Postoje naznake da je pozicioniranje ove jedinice među prioritetima općinske administracije za naredni period. Preporuka je da se u narednom periodu uspostavi jedinica za upravljanje razvojem i organizuje njen rad na godišnjem planiranju, praćenju, vrednovanju i izvještavanju, sa jasno definiranim koracima, ulogama, odgovornostima i rokovima svih aktera na realizaciji pojedinih faza upravljanja razvojem.

Tehnička pomoć u procesu srednjoročne evaluacije i revizije Strategije razvoja pružena je Općinskom razvojnom timu u okviru Projekta integriranog lokalnog razvoja (ILDLP), uz finansijsku podršku Švicarske agencije za razvoj i saradnju.

III Metodologija kreiranja revidirane strategije razvoja

Za reviziju strateškog plana razvoja općine Maglaj korištena je standardizirana Metodologija za integrirano planiranje lokalnog razvoja (MiPRO), prihvaćena i preporučena od strane entitetskih vlada te saveza općina i gradova oba entiteta. MiPRO je u potpunosti usklađena sa postojećim zakonskim okvirom kojim je definisano planiranje razvoja na lokalnom nivou, gdje je općinska uprava nosilac procesa izrade i implementacije strategije, uz maksimalno uključivanje i svih drugih aktera u lokalnoj zajednici. Nadalje, MiPRO je u potpunosti usaglašena sa vodećim principima i pristupima strateškom planiranju koje promovira Evropska unija.

Prilikom izrade revidirane Strategije, uzet je u obzir i Zakon o razvojnom planiranju i programiranju razvoja u Federaciji BiH koji je stupio na snagu u maju 2017. godine.

Vodeći principi na kojima se zasniva Strategija razvoja općine Maglaj su održivost i socijalna uključenost. Održivost kao princip integrira ekonomski i okolišni aspekt, dok princip socijalne uključenosti podrazumijeva jednake šanse za sve i pravičnost u smislu identificiranja potreba i interesa marginaliziranih i socijalno isključenih grupa stanovništva. Strategiju razvoja karakteriziraju integracija (što znači da su ekonomski, društveni i okolišni aspekt posmatrani kao neodvojivi dijelovi jedne cjeline) i participacija (svi zainteresirani akteri su angažirani i doprinijeli su izradi Strategije).

Vizija i strateški ciljevi razvoja općine definisani su na period od devet godina, a sektorski planovi na period od četiri godine¹. Stoga se od početka revizije naročita pažnja posvetila prilagođavanju strateških ciljeva novim okolnostima i problematici koja će biti aktuelna u periodu do isteka Strategije. Proces revizije Strategije operativno je vodio Općinski razvojni tim uz konsultovanje članova Partnerske grupe. Partnerska grupa sačinjena je od predstavnika javnog, privatnog i nevladinog sektora je imala zadatak validirati stratešku platformu i cjelokupnu strategiju što je i urađeno putem organizacije dva sastanka Partnerske grupe (prvi je održan 28.02.2017., a drugi 21.11.2017. godine) nakon čega će se nacrt Revidirane strategije dostaviti Općinskom vijeću na razmatranje i usvajanje.

¹Prema MiPRO metodologiji razvojna strategija se radi za strateški period of 10 godina. Općinski razvojni tim u Maglaju opredijelio se za kraći strateški period od 9 godina, što nije uobičajena praksa prilikom primjene MiPRO metodologije.

IV Strateška platforma

IV.1. Kratak pregled ključnih izmjena socio-ekonomskog stanja u odnosu na prethodni period implementacije

U ovom poglavlju opisane su najvažnije promjene do kojih je došlo u socio-ekonomskom stanju Općine Maglaj u proteklih pet godina implementacije, zahvaljujući rezultatima razvojnih projekata i promjenama u okruženju (npr. nove politike viših nivoa vlasti, međunarodnih organizacija, pojava prirodnih nepogoda, itd.).

Demografska slika

Općinu Maglaj čini 36 naseljenih mjesta organizovanih u 20 mjesnih zajednica. Po popisu stanovništva iz 1991. godine općina je brojala 43.388 stanovnika, ali taj broj se značajno smanjio zbog smanjenja teritorije Općine nakon ratnih dešavanja. Prema procjeni Federalnog zavoda za statistiku, u Općini Maglaj je 2011. godine bilo 23.360 stanovnika. Prema podacima Popisa 2013. godine u Općini živi 23.146 stanovnika, što je neznatno manje (cca 1%) u odnosu na procjenu iz 2011. godine. Iz ovoga zaključujemo da nije bilo većeg odliva stanovništva sa teritorije općine tokom perioda 2011-2013.

Procenat radno sposobnog stanovništva, također, je neznatno opao u periodu 2011.-2015. godina. Prema podacima Federalnog zavoda za programiranje razvoja, 2011. godine bilo je 69,5% radno sposobnih stanovnika, a u 2015. godini 68,9%. Međutim, u periodu 2011.-2015. godina **prirodni priraštaj značajno je opao – sa +36,00 stanovnika na -27,00 stanovnika**, a broj djece u osnovnim školama/ 1000 stanovnika smanjio se sa 98 (2011.) na 85 (2015.). Ovo je zabrinjavajući trend i trebalo bi detaljnije analizirati eventualne mjere za poboljšanje ovakvog stanja.

Pregled stanja i kretanja u lokalnoj ekonomiji

Raspoloživi podaci o lokalnoj ekonomiji pokazuju da trenutna privredna kretanja na području općine Maglaj imaju blago uzlaznu putanju. Nepovoljan uticaj na rast ekonomskih aktivnosti Općine u proteklom periodu imali su eksterni faktori (npr. odsustvo strukturnih reformi u zemlji, nepovoljno poslovno okruženje za privlačenje investicija, kompleksna politička situacija, materijalna šteta zbog poplava iz 2014. godine, itd.). Ipak je, zahvaljujući realizaciji određenih strateških intervencija (pokretanje koncesija za eksploataciju mineralnih sirovina, djelimično uređenje poslovnih zona, privlačenje investitora, bolje organizovanje privrednika i poljoprivrednih proizvođača), postignut napredak u pojedinim segmentima privrednog razvoja.

Generalna karakteristika privrede na području općine Maglaj je izvozna orijentacija. Vrijednost izvoza povećana je 2015. godine u odnosu na 2011. godinu i bilježi se pozitivan vanjsko-trgovinski bilans kao što je pokazano u Tabeli 1. Istovremeno, u 2015. godini pokrivenost uvoza izvozom bila je 293%. Međutim, taj procenat je za 29% manji od vrijednosti u 2011. godini (410%). Relativno mali uvoz upućuje na nizak stepen aktivnosti u određenim djelatnostima, kao što je trgovina (veletrgovina i maloprodaja) (tabela 1).

Tabela 1. Vanjskotrgovinska razmjena

Godina	UVOZ u 000 KM	Učešće u uvozu u %	IZVOZ u 000 KM	Učešće u izvozu u %	Pokrivenost uvoza izvozom u %	Saldo robne razmjene u KM
2011	31.664	0,32	129.833	2,33	410,04	98.170
2015	53.642	0,50	157.183	2,56	293,02	103.541

Izvor: Statistički pokazatelji Federalnog Zavoda za programiranje razvoja, Godišnjaci 2011 i 2015 godine

Indeks razvijenosti općine porastao je sa 44,0 u 2011. na 55,6 u 2015. godini, uglavnom zahvaljujući realizaciji projekata u ekonomskom sektoru, čime je došlo do povećanja stepena zaposlenosti i smanjenja stepena nezaposlenosti². Općina Maglaj se time sa 69. mjesta popela na 62. mjesto od 80 jedinica lokalne samouprave u FBiH (Tabela 2).

Tabela 2. Nivo razvijenosti Federacije BiH po općinama

Općine	Stepen zaposlen. u %	Stepen nezaposl. u %	Broj učenika /osn+sred / na 1000 stan.	Prihodi po glavi stanovnika ³	Indeks odsutnog stanovn.	Federacija BiH = 100					Indeks razvijen.	Rang
						Stepen zaposlen.	Stepen nezaposlen.	Broj učenika na 1000 stan.	Prihod po glavi stan.	Odsutno stanovn.		
2011	13,2	64,0	146	3.414	-40,9	70,0	60,1	108,5	50,0	-68,8	44,0	69
2015	17,4	55,4	119	95	-41,3	90,0	80,6	99,9	76,3	-68,9	55,6	62

Izvor: Statistički pokazatelji Federalnog Zavoda za programiranje razvoja, Godišnjaci 2011 i 2015 godine

Struktura privrednih subjekata

U periodu 2012.-2016., broj privrednih društava je neznatno opao (sa 360 u 2012. broj je pao na 354 u 2016), dok je broj obrta i radnji porastao za 19% (sa 306 – 2012. na 365 – 2016.). Najmanji broj poduzeća zabilježen je na kraju 2014. godine, kada se veliki broj poduzeća odjavio zbog poplava (tabela 3).

Od ukupnog broja registrovanih djelatnosti na području općine Maglaj, najviše je trgovinskih djelatnosti (41,10%), zatim proizvodnih djelatnosti (9,51%), uslužnih i ostalih djelatnosti (27,92%), djelatnosti u građevinarstvu (6,44%), ugostiteljstvu i turizmu (4,91%) i saobraćajnim djelatnostima (10,12%). U periodu od 2012.-2016. godina, u strukturi poduzetnika najviše je porastao broj obrtnika (za 52%), a broj registrovanih radnji u poljoprivredi povećan je za 1,3 puta. Povećanje broja registrovanih radnji u poljoprivredi jeste rezultat proaktivne općinske politike i realizacije projekata i poticaja za poljoprivrednu proizvodnju, zahvaljujući čemu je došlo do povećanja svih vrsta proizvodnje. Na taj način poljoprivredni proizvođači prerastaju u gazdinstva (RPG) i nameće se potreba registracije poljoprivredne djelatnosti. U određenoj mjeri, broj privrednih subjekata je fluktuirao zbog vanjskih faktora na koje općina nije mogla utjecati (npr. trend preregistracije poduzeća u obrte, prestanak poslovanja poduzeća i obrta zbog elementarnih nepogoda, i slično).

² Prilikom utvrđivanja zbirnog indeksa razvijenosti svake općine u Federaciji BiH, Federalni zavod za programiranje razvoja koristi sljedeće pokazatelje: stepen zaposlenosti stanovništva, stepen nezaposlenosti stanovništva, broj učenika osnovnih i srednjih škola na 1000 stanovnika, procjenjeni bruto domaći proizvod (GDP) po općinama po glavi stanovnika i odsutno stanovništvo u odnosu na popis iz 1991. godine.

³ Metodologija za izračunavanje prihoda po glavi stanovnika u 2015. godini uzimala je u obzir GDP, a od 2016. godine uzima se poreski prihod po glavi stanovnika

Tabela 3. Broj registrovanih privrednih subjekata na području općine Maglaj period 2012-2016.god

Godine Privredni subjekti	2012	2013	2014	2015	2016 (01.11.2016.)
Ukupan broj privrednih društava (poslovne jedinice)	360	346	314	344	354
Ukupan broj obrta i radnji	306	349	338	345	365
Javna preduzeća	5	5	5	5	5
Javne ustanove	5	5	5	5	5
Zemljorad. zadruge	2	2	2	3	3
UKUPNO	678	707	664	702	732
Broj zaposlenih	4.812	5.070	5.381	5.342	5.569
Broj nezaposlenih	5.547	5.454	5.153	5.013	4.806

Izvor: Služba za privredu, finansije i razvoj poduzetništva i Služba za zapošljavanje ZDK – Biro rada Maglaj

Nosilac privrednog razvoja na području općine Maglaj je preduzeće “Natron-Hayat” d.o.o. Liješnica, Maglaj, sa približno 900 zaposlenih. U toku 2016. godine, u ovom preduzeću umanjio se fizički obim industrijske proizvodnje usljed izvođenja sanacionih radova nakon eksplozije lužnog kotla. Ipak nije bilo otpuštanja radnika, pa čak preduzeće ima plan za povećanje kapaciteta od 30% u budućem periodu. Pored Natron Hayat-a u grupu velikih firmi spadaju firme „Excel Assemblies BH“ d.o.o. Maglaj sa 485 zaposlenih (broj zaposlenih je stabilan), i „HM promet“ d.o.o. Maglaj, koji trenutno zapošljava 342 radnika (broj zaposlenih u ovoj firmi je opao u odnosu na 2011. godinu, kada je bilo 374 zaposlenih).

Zahvaljujući realizaciji strateških projekata za razvoj sektora malih i srednjih preduzeća, omogućeno je bolje organizovanje poduzetnika – registrovana su 2 nova udruženja i privučeno je ukupno 7 novih investitora. Organizovana je prekvalifikacija i zapošljavanje 207 radnika u firmama „HM promet“ i „Excel“ (uz podršku GOLD projekta USAID u toku 2014. i 2015. godine), a značajne investicije uložene su u opremanje 2 poslovne zone – Liješnica i Misurići (ukupno 415.000 KM). Poslovne zone još uvijek nisu otvorene, ali utvrđen je interes za smještaj 7 firmi u poslovnim zonama (radi se o doo "Bontex" Maglaj, doo "HM promet" Maglaj, doo "Fine Life" Maglaj-investitor iz Austrije, doo "Excel Assemblies BH" Maglaj - investitor iz Engleske, "ADV PAX Lutec" GmbH Dettingen-Njemačka). Najveći problem sa kojim se općina susreće odnosi se na nedostatak zemljišta u općinskom vlasništvu. Za naredni period, prioritet je opremanje poslovnih zona Liješnica i Misurići, u kojima su već napravljena značajna ulaganja. "ADV PAX Lutec" GmbH i "HM promet" doo su se već smjestili u ove zone, a od ostalih kompanija se očekuje reinvestiranje. Postoji potreba otkupa zemljišta i formiranja konkretnih građevinskih parcela koje bi bile spremne za investitore, što objektivno zahtijeva značajna sredstva. U postojećim okvirima, prvi prioritet jeste izgradnja primarnih saobraćajnica u IPZ Misurići i izgradnja primarne servisne saobraćajnice u IPZ Liješnica, te finalizacija izgradnje priključne petlje na M17 (radovi su u toku). Uporedo treba raditi na promociji zona kroz postavljanje oznaka zone, privrednih subjekata u zoni, i druge vrste signalizacije.

Ukupno 297 privrednih subjekata je pretrpjelo štete zbog prirodnih katastrofa 2014. godine. Ukupni gubici u privredi procijenjeni su na 90.380.485 KM. Značajna intervencija u visini cca 3 miliona KM je nakon poplava implementirana u oporavak svih 297 oštećenih privrednih subjekata, u cilju očuvanja radnih mjesta i djelatnosti firmi. Ovo su bile vanstrateške intervencije koje su imale za cilj stabilizaciju preduzeća nakon poplave. U tom smislu, ove intervencije nisu imale uticaj na realizaciju sektorskih ciljeva ekonomije, ali je ova intervencija bila ključna podrška stabilizaciji privrede koja je bila

destabilizirana poplavama. Od ukupne štete, procjenjuje se da je šteta u Natron-Hayat iznosila oko 60 milina KM. Natron Hayat je započeo projektovanje i uskoro i izgradnju vodnih objekata za prevenciju i zaštitu od ponavljanja ovakvih scenarija.

Zaključuje se da je broj privrednih subjekata fluktuirao zbog spoljnih faktora na koje općina nije mogla utjecati (npr. trend preregistracije poduzeća u obrte, prestanak poslovanja poduzeća i obrta zbog elementarnih nepogoda, i slično). Iz perspektive poslovnog sektora, najveći problem je nepostojanje uređenih poslovnih zona koje su preduslov za investicije. U narednom periodu treba pojačati strateški pristup podršci malim i srednjim preduzećima i opremanju poslovnih zona. U ovom segmentu, Općina mora ostvariti blisku saradnju sa poduzetnicima i projekte razviti na osnovu detaljno snimljenih potreba lokalne privrede.

Turizam

U oblasti razvoja turističkih i ugostiteljskih potencijala, pozitivni pomaci bilježe se 2012. i 2013. godine, kada su povećani smještajni kapaciteti (sa 12 kreveta 2012. na 55 kreveta 2013. godine), a u kasnijim godinama nije bilo pomaka. U općini se u kontinuitetu provode aktivnosti na očuvanju i stavljanju u funkciju turističkih znamenitosti i kulturno-historijskog naslijeđa (projekat Past for Future, obnova Delibegovog hana, Uzeirbegovog konaka, Stare tvrđave, Džamije Kuršumlije i dr.). Također je realizovan projekat „Bed & Breakfast“ (osposobljavanje 20 domaćinstava za pružanje usluge noćenje sa doručkom), povećan je kapacitet objekata za noćenje i boravak turista kroz aktiviranje Motela Bistrica i proširenje Apartmana Sjaj d.o.o.

Kada je u pitanju broj posjetilaca i noćenja, u 2012. godini bilo je 1206 posjetilaca, 2247 noćenja (437 domaćih i 1774 stranih), a 2016. godine 354 posjetioca sa 1484 noćenja. Ovi podaci upućuju na negativan trend. Mogući razlog je neodgovorno ponašanje subjekata u turizmu koji prijavljuju sve manji broj noćenja.

U narednom periodu fokus će biti na obnavljanju i zaštiti kulturno-historijskog naslijeđa, te razvoju ugostiteljskih djelatnosti. Općina treba osmisliti poticaje za otvaranje ugostiteljskih sadržaja u blizini kulturno-historijskih sadržaja, naročito na području Starog grada Maglaj.

Poljoprivreda

U sektoru poljoprivrede, najznačajniji rezultati odnose se na povećanje broja registrovanih poljoprivrednih gazdinstava – njihov broj je gotovo dvostruko veći na polovini 2016. godine (1134) u odnosu na 2012. godinu (595). Broj obrta sa poljoprivrednom djelatnošću, također, je značajno porastao u istom periodu (sa 12 – 2012. na 28 obrta 2016.). Ovi rezultati postignuti su zahvaljujući uvođenju stimulaturnih politika poticaja za razvoj poljoprivrede i za zapošljavanje, koje su realizovane iz budžeta/proračuna Vlade Federacije BiH, Vlade ZE-DO Kantona i Općine Maglaj. Također, općinske službe su redovno pružale pomoć poljoprivrednim proizvođačima u stručnim poslovima u projektu podizanja novih nasada maline i ostalog jagodičastog voća, nasada kornišona, pokretanja farmskog uzgoja stoke, proizvodnje kravljeg mlijeka, proizvodnje povrća u plastenicima, staklenicima i na otvorenom, itd.

Usljed poplava i klizišta 2014. godine bilo je privremeno i trajno uništeno cca 6.000 ha poljoprivrednog zemljišta (gubitak humusnih slojeva zemljišta i kontaminacija), koje je vraćeno namjeni. Najveće štete zabilježene su u oblasti ratarske proizvodnje različitih kultura, plasteničke proizvodnje, višegodišnjih nasada voćarskih kultura (jabuka, kruška, malina). U stočarstvu, štete su pretrpjeli uzgajivači goveda (78 grla) i peradi (3120 komada).

Obim poljoprivredne proizvodnje 2015. godine u odnosu na 2011. godinu povećao se za 25%, kao rezultat povećane površine za proizvodnju kornišona za 2,2 ha, kukuruza 6,0 ha, itd. Površina za uzgoj poljoprivrednih kultura pod plastenicima iznosi cca 19.000 m², što je za 75% više u odnosu na 2011. godinu. Također, količina proizvedenog jagodičastog voća povećala se za 30% u periodu 2012.-2015. godina, a ukupna površina pod jagodičastim voćem povećana je za 62,00 ha. U sektoru stočarstva značajno je pomenuti povećanje broja mini farmi 2015. godine u odnosu na 2011. godinu za 30%, povećanje muznih grla za 350 i povećanje proizvodnje mlijeka za 260.000 l. Nešto slabiji rezultati bilježe se u proizvodnji ljekovitog i aromatičnog bilja, ukrasnog bilja i cvijeća, jer se tu radi o individualnoj proizvodnji manjeg obima – proizvodnja na otvorenom je oko 1 ha, a u zatvorenom prostoru 630 m².

Problema kod registracije obrta u poljoprivredi uglavnom nema, međutim, problem se javlja kod registracije uzgoja stoke u zatvorenom, odnosno, u stajskom uzgoju. Razlog je obaveza legalizacije stajskih objekata i dobijanje Veterinarsko zdravstvenih uslova za objekte, što je u nadležnosti Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu ZE-DO kantona.

U proteklih pet godina registrovane su 3 zemljoradničke zadruge (ZZ "Maglajka" Liješnica, ZZ "Kula" Novi Šeher, ZZ "Agrar-Šeher" Novi Šeher). Takođe je registrovano 12 udruženja građana poljoprivrednih proizvođača i jedna asocijacija udruženja poljoprivrednika – proizvođača mlijeka. Plan za naredni period je postizanje organizovanije poljoprivredne proizvodnje, sa većim skladišnim i prerađivačkim kapacitetima, uz povećanje obima proizvodnje udruživanjem poljoprivrednih proizvođača iz različitih sektora (ratarska, voćarska i stočarska proizvodnja).

Tržište rada

Na tržištu rada, generalno se može reći da je situacija u oblasti zapošljavanja zadovoljavajuća i u kontinuitetu bilježi pozitivne trendove. Ukupan broj zaposlenih povećan je za 600 (sa 4.742 – 2011. na 5.342 – 2015.). Stopa zaposlenosti je u posmatranom periodu porasla za 2,57%. U općini je uočen trend u porastu broja zaposlenih žena, tako da je na kraju 2015. godine zabilježen veći procenat zaposlenih žena (52%) u odnosu na procenat zaposlenih muškaraca (48%).

Federalni zavod za zapošljavanje i Biro rada Maglaj su redovno provodili mjere poticanja zapošljavanja. U toku 2016. godine realizovani su programi: Prilika za sve 2016, Vaučer za posao 2016 i Periodično-sezonsko zapošljavanje 2016. Prema Uredbi o poticanju zapošljavanja Vlade Federacije BiH, provedeni su i programi zapošljavanja mladih osoba bez radnog iskustva, subvencioniranje za samozapošljavanje, kao i Program sufinansiranja zapošljavanja i samozapošljavanja u oblasti poljoprivrede.

Prvi problem u vezi zapošljavanja odnosi se na to što nije postignuta zadovoljavajuća sigurnost radnih mjesta s obzirom na izraženu fluktaciju radne snage u evidenciji tokom godine. Drugi problem odnosi se na nepovoljnu strukturu radne snage. Preko 50% evidentiranih nezaposlenih osoba ima slabu konkurentnost na tržištu rada prije svega zbog niskih i neadekvatnih kvalifikacija (posljedica neadekvatnih programa srednjih škola i nedostatka programa prekvalifikacije), a preko 63% nezaposlenih osoba je starije od 35 godina. Ovi problemi ukazuju na potrebu provođenja sveobuhvatne analize stanja i iniciranje novih mjera za zapošljavanje i za poboljšanje statusa nezaposlenih lica.

Društveni razvoj: obrazovanje, kultura, sport, zdravstvo, socijalna zaštita, civilno društvo

Obrazovanje

Obrazovanje u općini Maglaj se odvija u ukupno 8 obrazovnih ustanova i to putem 3 u oblasti predškolskog, 3 u oblasti osnovnog obrazovanja i 2 u oblasti srednjoškolskog obrazovanja. Na polju obrazovne infrastrukture, najznačajniji rezultati u proteklom periodu postignuti su saniranjem 7 školskih i predškolskih objekata, uz primjenu mjera energetske efikasnosti: potpuno sanirani i energetske efikasni

objekti 2 osnovne škole u gradskom području i 2 područne škole, MSŠ Maglaj, Gimnazije i zgrade JU Dječiji vrtić. Uslovi za odvijanje obrazovnog procesa značajno su poboljšani i nabavkom kvalitetnijih nastavnih pomagala i poboljšanjem sanitarnih uslova u objektima (toplije prostorije, bolja sanitarna situacija zahvaljujući uređenim mokrim čvorovima).

Predškolsko obrazovanje: U proteklih pet godina osnovane su dvije privatne predškolske ustanove, tako da se edukacija predškolske djece odvija u JU „Dječiji vrtić“ i u privatnim predškolskim ustanovama „Dječiji osmijeh“ i „Maglajska raja“. Ustanova „Maglajska raja“ osnovana je u junu 2016. godine i za nju ne postoje podaci o broju upisane djece. Na osnovu raspoloživih podataka, može se zaključiti da je obuhvat djece predškolskim obrazovanjem povećan sa 73 (2011.) na 118 (2016.). I dalje postoji potreba za većim kapacitetima za predškolsko obrazovanje.

Osnovno obrazovanje: Postoji ukupno 14 objekata osnovnih škola na području općine Maglaj, uključujući matične (OŠ „Maglaj“, „Prva osnovna škola“ i OŠ „Novi Šeher“) i područne škole. Broj učenika koji pohađa osnovne škole smanjio se sa 2.274 (2011.) na 1.967 učenika (2015.), a nastavu izvodi 112 nastavnika i učitelja. Zbog smanjenja broja djece, 2012. godine dvije područne škole (PŠ Ponijevo i PŠ Ljubatovići) su prestale sa radom.

Srednje obrazovanje se odvija u JU „Opća gimnazija Maglaj“ i JU „Mješovita srednja škola Maglaj“. Obje ustanove rade u jednoj zgradi. U tekućoj školskoj godini (2016/2017) 800 učenika se obrazuje za 17 različitih zvanja i zanimanja (617 učenika u MSŠ i 192 učenika u Gimnaziji „Edhem Mulabdić“), uz angažman 73 profesora.

Broj učenika Mješovite srednje škole varira; u školskoj 2015/2016 godini bilo je 602 učenika (332 momka i 270 djevojaka), a u školskoj 2014/2015 godini bilo je 659 (365 momaka i 294 djevojke). Učenici su raspoređeni u tehničke i stručne škole.

Broj učenika Gimnazije „Edhem Mulabdić“ smanjio se za više od 50% (tabela 4), sa 105 (u školskoj godini 2011/2012) na 48 (2015/2016), što je rezultat smanjenja ukupnog broja djece ovih generacija, ali i odlazaka djece na školovanje u druge gradove (Žepče i Tešanj), prvenstveno u medicinsku školu.

Tabela 4. Broj učenika u Gimnaziji „Edhem Mulabdić“ u periodu 2011-2016. godina

Školska godina	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016
Broj učenika	105	51	48	49	48

Izvor: Gimnazija „Edhem Mulabdić“

U narednom periodu oblast obrazovanja će ostati među važnim razvojnim prioritetima. Napore treba usmjeriti na nabavku didaktičkih materijala i na usklađivanje srednjoškolskih smjerova (zanimanja) i nastavnih programa sa potrebama tržišta rada (npr. dominantno se traže radnici u tekstilnoj branši, a u školama se obrazuju frizeri, trgovci i druga zanimanja).

Kultura i sport

U periodu 2012.-2015. godina održano je oko 50 manifestacija kulturno-sportskih sadržaja, obnovljen je i izgrađen kulturno-historijski objekat Delibegov han, obnovljena je džamija Kuršumlija, rekonstruisana i modernizovana sala Doma kulture (projekat UNESCO-a i Ambasade Francuske), rekonstruisana i modernizovana Sportska dvorana (projekat Ambasade Republike Turske), izgrađena su dva nova sportska igrališta i objekti stadiona. U 2016. godini bila su aktivna 22 sportska udruženja i 11 udruženja u oblasti kulture, što je nešto više u odnosu na 2011. godinu, kada je bilo 19 udruženja u oblasti sporta i 9 u oblasti kulture. U sportskim udruženjima aktivno je oko 1000 građana, uključujući djecu i omladinu, i broj se nije značajno mijenjao u proteklom periodu.

Budžetska sredstva za sport i kulturu smanjivala su se po godinama: sredstva za sport u 2015. godini manja su za 31% u odnosu na iznos u 2012. godini; a za kulturu u istom periodu budžetska sredstva su manja za 19%. Međutim, projekti u ovim sektorima realizovani su i zahvaljujući ulaganjima iz vanjskih izvora. I pored toga što je infrastruktura za sport i kulturu poboljšana u proteklih pet godina, evidentne su potrebe za određenim sportsko-rekreacionim sadržajima (teniski tereni, bazeni, postojeći stadioni nisu uređeni, itd.) i za prostornim proširenjem Doma kulture. Proširenje Doma je planirano sa ciljem povećanja broja usluga i novih sadržaja, a planira se prvenstveno izgradnja ljetne pozornice, omladinskog centra i specijalizovanih učionica. Takođe je potrebno planirati projekte za intenziviranje sportskih i kulturnih dešavanja u mjesnim zajednicama.

Zdravstvo

U oblasti zdravstvenih usluga postignuti su značajni rezultati na planu saniranja matične zgrade Doma zdravlja, uz primjenu mjera energetske efikasnosti. Od osnivanja Doma zdravlja 1977. godine, Dom je u periodu 2014-2016. godina doživio najveća ulaganja⁴. Zahvaljujući mjerama energetske efikasnosti (nova stolarija, fasada, krov, kotlovi na pelet), na grijanje se godišnje troši oko 30.000 KM, što je 5-6 puta manje u odnosu na raniji period kada se za grijanje koristilo lož ulje. Pacijentima je ugodniji boravak, jer se ravnomjerno i u kontinuitetu griju sve prostorije. Usluge su brže i kvalitetnije zahvaljujući nabavci nove opreme za laboratoriju i dijagnostiku (uglavnom su u pitanju donacije iz vanjskih izvora, a obim projekata prevazilazi obim predviđen Strategijom). Povećan je i broj ljekara – sa 18 (2011.) na 21 (2015.).

U proteklih 5 godina opremljene su i puštene u rad 4 nove ambulante porodične medicine, sa apotekama, u mjesnim zajednicama Liješnica, Ulišnjak, Bočinja i Moševac. Oko 4.500 stanovnika u ovim mjesnim zajednicama, kao i stanovnici okolnih mjesnih zajednica, primaju brže i jeftinije usluge primarne zdravstvene zaštite. Prosječan dnevni broj pacijenata u matičnoj zgradi smanjio se za gotovo 30% (trenutni podaci govore da oko 500 pacijenata dnevno bude usluženo u matičnoj zgradi Doma zdravlja, a 250-300 pacijenata primi usluge u područnim ambulantama). Procjena je da su udaljene MZ pokrivene mrežom zdravstvenih usluga i prioritet je raditi na povećanju kvaliteta i sadržaja tih usluga, prvenstveno u medicinskoj dijagnostici

Socijalna zaštita

U 2015. godini u Centru za socijalni rad Maglaj je evidentirano ukupno 7.250 lica koja su ostvarila neko od prava, od toga je 2.206 maloljetnih i 5.044 punoljetnih lica. Ovaj broj je oko tri puta veći od broja korisnika 2011. godine (tada je bilo 2.312 korisnika).

Najznačajniji rezultati u proteklih pet godina postignuti su u poboljšanju položaja djece. Zahvaljujući aktivnostima Centra za socijalni rad, od 2014. godine nisu registrovani slučajevi djece u skitnji niti su zabilježene prijave zlostavljanja djece od strane bližih srodnika na području općine Maglaj. Također, broj maloljetnih lica – počinitelaca krivičnih djela značajno je smanjen (v. Grafikon 1). Posebnu ulogu u izricanju sudskih mjera prema maloljetnicima ima Centar za socijalni rad kao Organ starateljstva, koji u svojim izvještajima, na osnovu prethodnih razgovora sa maloljetnikom, roditeljima, predstavnicima škole i okolinom, predlaže Sudu mjere za maloljetne prestupnike. Postoji potreba da se nastavi provođenje aktivnosti na poboljšanju položaja djece i maloljetnika, u kontinuitetu.

⁴ Nakon poplava, matična zgrada Doma zdravlja potpuno je sanirana zahvaljujući sredstvima za oporavak od poplava koje je realizovao UNDP

Grafikon 1. Broj slučajeva maloljetničke delikvencije u periodu 2010-2015. godina

Izvor: Centar za socijalni rad Maglaj

U oblasti socijalne zaštite značajno je pomenuti i aktivnosti koje prati Komisija za socijalnu zaštitu i inkluziju općine Maglaj, formirana rješenjem Općinskog načelnika 2014. godine. Komisiju, pored predstavnika Općine, sačinjavaju i spoljni saradnici (predstavnicima Doma zdravlja, Policije, Centra za socijalni rad, udruženja povratnika, obrazovnih institucija, nevladinog sektora). Komisija prati realizaciju aktivnosti pokrenutih u cilju unapređenja statusa djece i njihovih porodica, s naglaskom na raseljena lica i povratnike. Najznačajniji rezultati postignuti su u okviru projekata za stambeno zbrinjavanje raseljenih lica i povratnika, socijalno ugroženih porodica sa djecom. Tokom 2015. i 2016. godine obnovljeno je 20 stambenih jedinica, a u toku je implementacija projekata kojima će se riješiti stambeno pitanje za još 35 porodica, dok postoji potreba za daljim rješavanjem stambenog pitanja za 220 domaćinstava. Pored stambenog zbrinjavanja, kvalitet života socijalno ugroženih osoba poboljšan je angažovanjem logopeda za djecu sa smetnjama u glasu i govoru (broj korisnika se kreće u rasponu 45-50), dodjelom raznih mašina za poljoprivredu, stočnog fonda, plastenika i sanacijom infrastrukture (putevi, mostovi, vodovoda).

U oblasti socijalne zaštite, za naredni period planiraju se projekti stambenog zbrinjavanja raseljenih osoba i, dominantno, projekti i aktivnosti vezani za održivi povratak i ruralni razvoj. Stambeno zbrinjavanje raseljenih osoba i dijelom socijalnih kategorija stanovništva realizuje se kroz projekat CEP II (Projekat socijalnog neprofitnog stanovanja) i projekte stambenog zbrinjavanja, koje podržavaju Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica i Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH.

Civilno društvo

Broj registrovanih nevladinih organizacija se povećao sa 30 (2011.) na 66 udruženja (2016.). Prema dostupnim podacima, udruženja su aktivna na polju kulture, socijalne zaštite, ekologije, privrede i ruralnog razvoja. Broj registrovanih članova udruženja građana povećao se u posmatranom periodu za oko 3 puta (sa 1236 članova 2011. na 3693 članova 2016.), čemu je naročito doprinijelo omasovljenje članstva u Udruženju penzionera, koje broji oko 2.000 članova. Broj udruženja koja se bave ruralnim razvojem i poljoprivredom je u porastu (trenutno djeluju 3 zadruge i 12 udruženja), prvenstveno zahvaljujući strateškim intervencijama u sektoru poljoprivrede (zaključci nezavisne evaluacije implementacije razvojne strategije Općine Maglaj za period 2012-2016).

U domenu jačanja civilnog društva, u završnoj fazi je izrada i usvajanje nove Politike za mlade 2016-2020. Općinski fondovi za potrebe mladih, za finansiranje sportskih udruženja i drugih nevladinih organizacija, raspoređuju se shodno uvedenoj LOD metodologiji, što doprinosi transparentnom trošenju sredstava i jednakoj šansi za sve zainteresovane subjekte. Uz podršku općinskog fonda realizirana su 3 projekata sa

ciljem ekonomskog osnaživanja žena: podržano je 80 firmi u vlasništvu žena, te realizovani projekti ženskog stvaralaštva Maglaj/Doboj u proizvodnji umjetnina rukotvorina i suvenira.

NVO na području općine Maglaj djeluju kao ozbiljan partner u rješavanju važnih problema lokalne zajednice. Svojim radom i apliciranjem kroz javne pozive kantonalnih, federalnih i državnih ministarstava (u oblasti kulture, sporta, obrazovanja, zaštita okoliša, i dr.), NVO-i predstavljaju ozbiljnost svoga djelovanja te kroz svoje aktivnosti omogućavaju angažiranje velikog broja volontera, a time i stvaranje prilika za sticanje radnog iskustva. Ono što je bitno naglasiti jeste da je velika zastupljenost mladih u svim vrstama udruženja, te da također postoji relativno ravnopravna zastupljenost pripadnika oba spola. U narednom periodu Općina će nastaviti saradnju sa predstavnicima civilnog društva, promovisati partnerske odnose i unaprjeđivati demokratski način donošenja odluka.

Dijaspora

Prema podacima Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice, općina Maglaj spada u grupu BiH općina sa izraženom dijasporom. Međutim, ne postoje egzaktni podaci, niti evidencije o brojnosti maglajske dijaspore, a pogotovo o drugim i trećim generacijama.

Bilježe se individualna komunikacija i saradnja sa predstavnicima dijaspore pri čemu je i realizirano više investicija i projekata (Bontex d.o.o. Maglaj, Fine Life d.o.o. Maglaj, ADV PAX Lutec d.o.o. Maglaj i dr.).

U narednom periodu potrebno je raditi na uspostavi evidencije o dijaspori, te uspostavi komunikacije i saradnje sa zainteresiranim predstavnicima dijaspore.

Općina Maglaj je uključena u projekat Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, Švicarske agencije za razvoj i saradnju, Razvojnog programa Ujedinjenih naroda i Međunarodne organizacija za migracije pod nazivom „Uvrštavanja koncepta migracija i razvoja u relevantne politike, planove i aktivnosti u BiH: Dijaspore za razvoj (D4D)“. Shodno dosadašnjem učešću i aktivnostima u okviru ovog Projekta, Općina Maglaj je započela izgradnju kapaciteta i uspostavu kanala za komunikaciju, umrežavanje i saradnju sa dijasporom, unaprjeđenje usluga, prijenos znanja i vještina, te provedbu lokalnih razvojnih projekata kroz saradnju sa predstavnicima dijaspore. U toku su aktivnosti na pripremi softwara za registraciju dijaspore, organizaciju susreta sa dijasporom, kao i realizacija dva projekta lokalnog ekonomskog razvoja kroz Projekat D4D.

Infrastruktura

Saobraćajna infrastruktura

Usljed elementarnih nepogoda 2014. godine oštećeni su brojni objekti saobraćajne infrastrukture: viseći most pored Natron Hayat-a, magistralni put M17 – naselje Kosova (200 m), regionalna cesta Novi Šeher-Tešanj, više oštećenja (cca 300 m), regionalni put Maglaj-Liješnica (2.600 m), lokalni put Jablanica-G.Rakovac (150 m), lokalni put Liješnica-Bradići, lokalni put kroz MZ Kopice, Strupinu, Galovac, G.Ulišnjak, Ošve, Mladoševica, Ulišnjak.

U periodu nakon poplava, na području grada izgrađena je nova saobraćajnica, trotoari, parking mjesta i taxi stajališta. Na području općine rekonstruisano je 6,5 km lokalnih puteva i rekonstruisan je objekat željezničke stanice. Svi realizirani projekti stvorili su privlačniji ambijent u općini, a posebno u urbanom području. Urađena je projektna dokumentacija za nekoliko projekata za izgradnju saobraćajnica i mostova. U narednom periodu treba dalje unaprjeđivati saobraćajnu infrastrukturu na području grada, ali i u ruralnim dijelovima općine. Konkretno, planira se izgradnja i rekonstrukcija lokalnih puteva, izgradnja / rekonstrukcija ulaza u grad, izgradnja mostova Omerdino polje i Bijela ploča i izgradnja kružnih raskrsnica na području grada.

Vodosnabdijevanje i kanalizacija

Na području grada, u posmatranom periodu, rekonstruisano je cca 2.500 m vodovodne mreže, čime su smanjeni gubici vode u mreži sa 51% (2012.) na 42% (2015.). Ukupan broj domaćinstava priključen na gradsku vodovodnu mrežu povećao se za 365 domaćinstava (Tabela 5). Broj domaćinstava u ruralnim MZ koji su priključeni na uređene vodovodne sisteme povećan je sa 120 (2014.) na 550 (2015.) kao rezultat projekata izgradnje sistema vodosnabdjevanja u 8 ruralnih MZ i povezivanja 3 MZ na gradski vodovodni sistem. Osigurano je vodosnabdjevanje područnih škola, izgrađen je dio kanalizacionog sistema u MZ Misurići, a aktivnosti na utvrđivanju i obezbjeđenju zaštitnih zona izvorišta vode se odvijaju u kontinuitetu. U narednom periodu planira se nastavak rekonstrukcije postojeće mreže, sa ciljem smanjenja gubitaka vode, izgradnja vodovodnih sistema u selima i zaštita izvorišta radi priključenja većeg broja domaćinstava na kontrolisane izvore vodosnabdjevanja.

Tabela 5. Podaci o gradskom vodovodnom sistemu

Općina Maglaj – gradski vodovodni sistem	2011	2016
Broj kilometara vodovodne mreže na području općine	22,7 km	36,2 km
Nivo investicija u izgradnju vodovodne infrastrukture	29.000 KM	-
Nivo investicija u rekonstrukciju vodovodne infrastrukture	-	113.805 KM
Nivo investicija u održavanje vodovodne infrastrukture	33.000 KM	44.498 KM
Broj potrošača vode sa gradskog vodovoda	9000	9760
Procenat gubitaka	51,00%	41,25%
Potrebe l/s	34,90 l/s	34,90 l/s
Broj domaćinstava u općini, korisnika lokalnog vodovoda	2288	2653 domaćinstva 268 privreda
Prosječna cijena m ³ vode	0,62 KM/m ³	0,62 KM/m ³
Procenat naplate usluga vodosnabdjevanja	79 %	82 %

Izvor: KJD Maglaj

U periodu 2011-2016. godina ostvaren je pomak u izgradnji kanalizacionog sistema – izgrađeno je 2,8 km mreže, a broj domaćinstava priključenih na sistem kanalizacije povećan je za 460 domaćinstva (sa 1.926 – 2011. godine na 2.386 – 2015. godine, Tabela 6). Broj priključenih pravnih osoba smanjio se za 20 u posmatranom periodu (sa 288 – 2011. godine na 268 – 2015. godine, Tabela 6) prvenstveno usljed gašenja određenog broja privrednih subjekata. Zaključno sa 2016. godinom kanalizacionim sistemom pokriveno je 31% ukupnog broja domaćinstava u općini. Planira se nastavak izgradnje kanalizacionog sistema, kako bi se što više domaćinstava i privrednih subjekata obuhvatilo uslugom odvodnje otpadnih voda. U ruralnim mjesnim zajednicama postoji interes građana da udruže sredstva sa Općinom za konstrukciju kanalizacionih sistema. Također bi trebalo raditi na iznalaženju sredstava za projekat izgradnje postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda.

Tabela 6. Podaci o kanalizacionom sistemu

KJD Maglaj – kanalizacioni sistem	2011	2016
Broj kilometara kanalizacione mreže na području općine	14,3 km	17,1 km
Nivo investicija u izgradnju kanalizacione infrastrukture	216.000 KM	-
Nivo investicija u održavanje kanalizacione infrastrukture	15.000 KM	15.000 KM
Domaćinstva – priključci	1926	2386
Pravne osobe – priključci	288	268
Prosječna cijena m ³ otpadne vode	0,19 KM/m ³	0,19 KM/m ³
Procenat otpadnih voda koje se prečišćavaju	0	0
Procenat naplate usluga	79 %	81 %

Izvor: KJD Maglaj

Elektroenergetska mreža

Napajanje električnom energijom vrši se iz elektro-energetskog sistema BiH. Radovi na rekonstrukciji elektroenergetske infrastrukture odvijaju se u kontinuitetu, tako da je sveukupno snabdjevanje električnom energijom na području Općine uredno. Ukupan broj potrošača električne energije sa 31.12.2016. godine je 8802 potrošača, od toga je 8141 domaćinstava. Ovo je povećanje od oko 3% u odnosu na 2011. godinu kada je bilo 8533 potrošača, od toga 7918 domaćinstava. Prema podacima JP „Elektroprivreda Bosne i Hercegovine“, ne postoje područja općine Maglaj gdje uredno registrovana domaćinstva i poslovni subjekti nisu priključeni na elektro mrežu. U narednom periodu potrebno je izvršiti elektrifikaciju nekoliko područja (npr. Rakovac⁵). Iako zvanični podaci JP pokazuju potpunu pokrivenost općine, još uvijek postoje određeni zaseoci i područja općine koja nisu snabdjeveni električnom energijom. Također, postoji potreba za poboljšanjem kvaliteta opskrbe i napajanja električnom energijom značajnog broja domaćinstava.

U proteklom periodu započele su aktivnosti na projektima proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora (fotonaponske elektrane – solarne elektrane, MHE i vjetroelektrane). Pripremljena je lokacija za izgradnju fotonaponske elektrane 1,5 ha (1 MW) i realizovano je 5 manjih (individualnih) projekata različite veličine. Općina je za takve projekte osigurala efikasan servis u domenu svojih nadležnosti. Efekte ovih projekata potrebno je pratiti i nastaviti aktivnosti podrške za korištenje energije iz obnovljivih izvora.

Komunikacijska infrastruktura

U domenu poboljšanja signala RTV Maglaj, zahvaljujući uvođenju kablovskih operatera i digitalizaciji u ovoj oblasti, signal RTV Maglaj je dostupan na cijeloj teritoriji općine Maglaj i teritoriji FBiH posredstvom platforme moja TV BH Telecoma.

Toplinska mreža

Izrađen je idejni projekat toplifikacije grada, ali nisu osigurana sredstva za realizaciju ovog projekta. Projekat uvođenja centralnog grijanja biće jedan od prioriteta za rješavanje u narednom periodu sa ciljem da se poboljša standard života građana u urbanom području i da se smanji zagađenje zraka.

⁵ Plan Elektrodistribucije Zenica – Poslovnica Maglaj obuhvata realizaciju ovog projekta u 2017. godini.

Zaštita okoliša

Kvalitet zraka

Mjerenje kvaliteta zraka mobilnom stanicom⁶ izvršio je Zavod za zaštitu i ekologiju pri Metalurškom insitutut „Kemal Kapetanović“ iz Zenice, u periodu od 15.12. 2016. do 20.01.2017. godine. Vršena su mjerenja koncentracija NO, NO₂, NO_x, CO, PM10, O₃, SO₂, H₂S, ukupna taložna materija, emisija buke, te meteorološki parametri relativne vlažnosti, atmosferskog pritiska, temperature, smjera i brzine vjetera.

Tabela 7. Rezultati izmjerenih vrijednosti polutanata za period 15.12.2016.- 20.01.2017.

Polutant	Period usrednjavanja	Granična vrijednost (µg/m ³)	Tolerantna vrijednost (µg/m ³)	Prosječna izmjerena vrijednost u periodu izvještavanja (µg/m ³)	Maksimalna izmjerena vrijednost u periodu izvještavanja. (µg/m ³)	Broj prekoračenja tolerantnih vrijednosti polutanta
SO ₂	Jedan sat	350 ⁶ µg/m ³	425 ⁷ µg/m ³	70,70	317,77	0
SO ₂	Jedan dan	125 ⁸ µg/m ³	125 µg/m ³	73,18	185,03	3
NO ₂	Jedan sat	200 ⁹ µg/m ³	250 ⁷ µg/m ³	31,94	106,17	0
NO ₂	Jedan dan	85 µg/m ³	107 ⁷ µg/m ³	32,08	51,72	0
CO	Osam sati	10 mg/m ³	11 ⁷ mg/m ³	2,36	6,4	0
CO	Jedan dan	5 mg/m ³	6 ⁷ mg/m ³	2,36	4,31	0
PM10	Jedan dan	50 ⁵ µg/m ³	60 ⁷ µg/m ³	70,19	129,29	23
O ₃	Osam sati	120 µg/m ³	-	25,02	72,16	0

Izvor: Izvještaj o mjerenu kvaliteta zraka mobilnom stanicom na području općine maglaj (lokacija: vatrogasni dom), Zavod za zaštitu i ekologiju pri Metalurškom insitutut „Kemal Kapetanović“ iz Zenice

Utvrdeno je da granične vrijednosti satnog i dnevnog prosjeka koncentracija SO₂ nisu prekoračene u periodu mjerenja. Maksimalna satna vrijednost koncentracija SO₂ u period mjerenja je iznosila 317,77 µg/m³ nije prekoračila dozvoljenu vrijednost od 350 µg/m³ koja se ne smije prekoračiti više od 24 puta u toku kalendarske godine. Međutim, tolerantna vrijednost dnevnog prosjeka koncentracije PM10 od 60 µg/m³ (ne smije se prekoračiti više od 35 puta u jednoj kalendarskoj godini) prekoračena je 23 puta u periodu mjerenja. Maksimalna satna vrijednost koncentracija PM10 u period mjerenja je iznosila 129,29 µg/m³. Ostali izmjereni parametri, od kojih su najvažniji CO i O₃, nisu prekoračili dozvoljene vrijednosti (tabela 7).

Prema Pravilniku o graničnim vrijednostima kvaliteta zraka, za ocjenu kvaliteta zraka potrebno je mjerenje u trajanju od jedne kalendarske godine. Navedeni podaci su rezultati kratkotrajnog mjerenja (35 dana) i mogu se koristiti kao okvirne vrijednosti, kao i za buduće usporedbe rezultata mjerenja u smislu trenda kvaliteta zraka za predmetnu lokaciju. Intervencije u procesu oporavka od poplava bile su usmjerene na podizanje energetske efikasnosti u javnim ustanovama. Uvođenjem novih vrsta energenata za zagrijavanje javnih zgrada (bio mase), u određenoj mjeri je smanjeno zagađenje zraka u odnosu na period prije 2014. godine. Također, određeni broj domaćinstava je u proteklom periodu instalirao sisteme za grijanje na pelet umjesto ranije korištenog uglja. Na osnovu ograničenih podataka o prekoračenju vrijednosti PM10 u zimskom periodu može se zaključiti da postoji potreba za uvođenje mjera za smanjenje zagađenja iz motornih vozila i individualnih ložišta. Također je neophodno preduzeti aktivnosti za uvođenje kontinuiranih mjerenja zagađenja zraka.

Buka

Mjesto mjerenja buke nalazi se u području koje se može svrstati u VI zonu, tj. kombinovano industrijsko, skladišno, servisno i saobraćajno područje u naseljenom mjestu, za koju je dozvoljeni nivo buke po danu Leq=65 dB i L1=80 dB (smije biti prekoračeno 1% vremena). Na osnovu dobijenih rezultata mjerenja

⁶ Aktivnosti mjerenja kvaliteta zraka provode se u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša FBiH, Zakonom o zaštiti zraka FBiH, Pravilnikom o načinu vršenja monitoringa i definiranju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta zraka.

nivoa buke može se konstatovati da je nivo buke na predmetnoj lokaciji dosegao gornje granične vrijednosti, ali nije prelazio dozvoljenu vrijednost buke, prema Zakonu o zaštiti od buke Zeničko-dobojskog kantona.

Kvalitet vode

Redovan monitoring kvaliteta površinskih voda se ne provodi. Usljed zagađenja iz industrije, poljoprivrede i domaćinstava pretpostavlja se da je kvalitet vode narušen, što ugrožava mogućnost višenamjenskog korištenja i ekološkog integriteta vodenog resursa. Određeni broj projekata za zaštitu vodotoka već je implementiran, prvenstveno u domenu sanacije i održavanja riječnih korita, izgradnje obaloutvrda i proširenja kanalizacione mreže. Ove vrste projekata treba nastaviti, a najznačajniji projekat je izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda.

Kvalitet zemljišta

Poljoprivredno zemljište obuhvata 40,3% ukupne površine Općine. Od toga je 78,8% obradivih površina, a procenat obrađenog zemljišta se neznatno povećao (za 1,4%) u periodu 2011-2015. godina zahvaljujući povećanoj poljoprivrednoj proizvodnji. Poljoprivredno zemljište je ugroženo nekontroliranom urbanizacijom i povećanim zahtjevima za promjenom namjene zemljišta, koja prati intenzivniji privredni razvoj Općine. U tom smislu treba voditi brigu o planskom pristupu upravljanju zemljištem donošenjem Prostornog plana Općine i dosljednom primjenom prostorno-planske regulative. Zemljište je, također, ugroženo minama i klizištima, za šta je potrebno poduzimati mjere sanacije (ova problematika obrađuje se u posebnim poglavljima ove analize).

Ispitivanje kvaliteta zemljišta radi se povremeno, u sklopu poljoprivrednih projekata, pa je potrebno raditi i na uspostavi redovnog monitoringa zagađenja zemljišta.

Energetska efikasnost

U oblasti energetske efikasnosti nisu utvrđene potrebe, s obzirom da je izrada akcionog plana energetske efikasnosti (APEE) bila planirana u prethodnom periodu, ali je odgođena zbog drugih hitnih aktivnosti nakon elementarnih nepogoda 2014. godine. Uzimajući u obzir da je, prema Zakonu o energetske efikasnosti u FBiH, općina Maglaj obavezna otpočeti proces izrade APEE, proces izrade ovog dokumenta je otpočeo u saradnji sa CRP Tuzla. Usvajanje APEE očekuje se do maja 2018. godine. Činjenica je da su u sklopu projekata za obnovu od poplava objekti škola i Doma zdravlja rekonstruisani uz primjenu mjera energetske efikasnosti, pa se može reći da postoje dobri primjeri energetske efikasnosti u dijelu javnih zgrada. Također su inicirani manji projekti za korištenje alternativnih izvora energije (fotonaponske elektrane) i edukativni projekti za podizanje svijesti o energetske efikasnosti. Postoji potreba da se, kroz izradu SEAP-a do isteka tekućeg strateškog perioda (2018-2020.), detaljnije snime potrebe u ovoj oblasti i odrede prioritetni projekti.

Zaštita i upravljanje šumama

Općina Maglaj ima značajno šumsko bogatstvo, sa različitim vrstama listopadnog i zimzelenog drveća. Očuvanje šuma važno je za očuvanje biljnog i životinjskog svijeta. Područje je bogato šumskim životinjama (razne vrste ptica, zečeva, vukova, lisica, medvjeda, jelena i divljih svinja) i staništima biljaka (ljekovitih trava, voća i gljiva). Područje Moševački šiljak – Rudine je stanište endemske biljne vrste *halačija*.

Šumsko bogatstvo ugroženo je prekomjernom i bespravnom sječom šume i minama. Ne postoje precizni podaci o veličini minirane površine pod šumama, ali procjenjuje se da je minirano oko 60% šuma. Stoga je važno poduzeti mjere zaštite i obnove šuma kao dio mjera za zaštitu okoliša i sigurnost stanovnika.

Ugroženost od poplava i klizišta

Najčešće prirodne i druge nesreće koje nanose štetu na materijalnim dobrima, okolišu i ugrožavaju živote i zdravlje ljudi i životinja, a koje su do sada registrirane na području općine Maglaj su⁷: šumski požari, požari na stambenim i drugim objektima, olujno nevrijeme praćeno tučom, vjetrovi razornog intenziteta i električnim pražnjenjem, snježne oluje, kiše jakog intenziteta i kratkog trajanja koje uzrokuju bujične poplave, poplave u zahvatu vodotoka, odroni zemljišta, klizanje tla, suša, rani i pozni mrazevi, nesreće koje nastaju usljed aktivacije neeksplozivnih ubojnih sredstava kao produkt proteklog rata. Međutim, općina Maglaj može biti izložena i prijetnjama koje se do sada nisu desile, a ne isključuje se mogućnost da se dese – u bližoj ili daljoj budućnosti.

Na osnovu analiziranih prijetnji za općinu Maglaj izrađena je riziko-matrica (slika 1) za reprezentativne rizike općine Maglaj. Ova matrica može poslužiti kao inspiracija relevantnim službama, sektorima i institucijama općine Maglaj za revidiranje postojećih riziko-analiza i izradu novih riziko-profila.

Slika 1. Riziko-matrica općine Maglaj

VJEROVATNOĆA	Vrlo visoka vjerovatnoća (5)	Šumski požar područja koje je minirano		Poplave. Sezonska influenca. Crijevne zarazne bolesti. Trovanje hranom. Eksplozije	Aktiviranje mine u minskom polju. Požari u visokim šumama. Klizišta. Požari u naseljenom području	Kontaminati u hrani
	Visoka vjerovatnoća (4)	Grad	Snijeg. Karantinski štetni organizmi za koje nije poznato da su prisutni u BiH. Karantinski štetni organizmi sa EPPO-vih listi	Bjesnilo, Suša	Bruceloza Q - groznica, Salmoneloza, Klasična svinjska kuga, Hepatitis B i C, Industrijski požari	Saobraćajne nesreće
	Prosječna vjerovatnoća (3)	Izvor zračenja koji nije pod kontrolom	Antraks. Presijecanje kabela fiksne telefonije	Njukastvska bolest TSE. Bolest plavog jezika. Nesreća zrakoplova pri slijetanju na aerodrom. Iškakanje voza iz šina. TBC. Ispuštanje hemikalija na gradskom području i u rijeku Bosnu. Deponije opasnih materija. Ispuštanje štetnih materija iz industrijskih postojanja u vodotokove. Isticanje procjednih voda iz gradskih deponija. Emisije štetnih polutanata iz industrijskih i energetske postrojnice	Ptičija gripa. Bolesti u nastanku. Podmetanje eksplozivne naprave na javnom mjestu. Nalijetanje voza na pješaka	Slinavka i šarp. Nesreće na putnim prijelazima. Zemljotresi. Pandemijaska influenza. Nove respiratorne bolesti. (TB multirezistentna)
	Niska vjerovatnoća (2)	Zagađenje zemljišta teškim metalima, potencijalno toksičnim elementima i nitritima. Zagađenje zemljišta ostacima pesticida			Prijevoz opasnih materija. Dugotrajni prekid električnom energijom jednog većeg područja. Poplava velikih razmjera	Sudar vozova
	Vrlo niska vjerovatnoća (1)			Havarija NE Krško	AIDS	Teroristički akt na aerodromu
	Vrlo visok rizik Visok rizik Prosječan rizik Nizak rizik Vrlo nizak rizik	Ograničeno (1) Posljedice	Umjereno (2)	Ozbiljno (3)	Zabrinjavajuće (4)	Kritično (5)

Izvor: dr. Šefik Muhić, "Slučaj Maglaj – Poplave maj 2014.", OSCE, 2015. godine

Klimatske promjene i ljudski faktor dovode do pojave klizišta, a potencijalne lokacije za to su MZ Bradići, MZ Kosova, MZ Ulišnjak, itd. Do 2011. godine na području općine registrirano je 600 manjih i većih klizišta kojim je ugroženo više stotina stanovnika. Posljednjih godina konstantno se registruju nova klizišta koja ugrožavaju stambene objekte, putne komunikacije i stanovništvo. Klizišta se mogu aktivirati nepredviđeno, npr. za vrijeme poplava i drugih vremenskih nepogoda.

⁷ "Procjena ugroženosti za područje općine Maglaj", Općina Maglaj, mart 2005. godine.

U općini Maglaj postoji opasnost od pojave poplava sa potencijalom katastrofe. Dužina poplavno rizičnih vodotoka na teritoriji općine je značajna i njima je ugroženo više stotina stanovnika. Radi se o bujičastim rijekama Jablanica, Liješnica i dr. čije je rješavanje pitanja plavljenja vrlo kompleksno i povezano sa velikim troškovima. Poplave koje su zahvatile općinu Maglaj u toku 2014. godine imale su katastrofalne posljedice po ljude, imovinu, okoliš i lokalnu zajednicu sa kritičnom infrastrukturom⁸. Ovakav slučaj prirodne nesreće do tada nije zahvatio općinu Maglaj, a pripravnost njenih službi i struktura zaštite i spašavanja za vrijeme i neposredno poslije prirodne nesreće, nije bila adekvatna (slika 2).

Slika 2. Procjena nivoa pripravnosti općine Maglaj

 Ne treba ništa mijenjati Potrebna prilagođavanja Nedovoljno. Potrebne velike promjene	Procjena nivoa pripravnosti								
	Prije prirodne nesreće (Pripreme)				Za vrijeme prirodne nesreće (Kapaciteti za odgovor i ublažavanje)				Poslije prirodne nesreće
	Organizacija i koordinacija	Procjene rizika i planovi	Operativni i preventivni kapacitet	Finansiranje SZS	Aktiviranje OKS	Koordinacija	Komunikacija i informacije	Operativni kapacitet	Kapaciteti za oporavak
Služba zaštite i spašavanja	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Dom Zdravlja	●	●	●	●	●	●	●	●	●
JU Komunalno	●	●	●	●	●	●	●	●	●
EL-sektor	●	●	●	●	●	●	●	●	●
IT-sektor	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Telekomunikacije	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Platni promet	●	●	●	●	●	●	●	●	●

Izvor: dr. Šefik Muhić, "Slučaj Maglaj – Poplave maj 2014.", OSCE, 2015. godine

Prema Izvještaju o procijenjenoj šteti od obilnih padavina – poplava i klizišta u periodu 14.05. do 20.08.2014. godine, koji je sačinila Općinska komisija za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća, ukupna šteta na području općine bila je oko 167 miliona KM (tabela 8). Najveću štetu pretrpjeli su građevinski objekti, oprema u vlasništvu pravnih lica i obrtna sredstva. Poplavama je uništeno ili oštećeno ukupno 1.499 stambenih objekata, 51 objekat je oštećen zbog klizišta, a broj osoba privremeno iseljenih zbog uništenih stambenih jedinica je bio 5.343 (23% ukupnog stanovništva Općine). Ne postoji uređena evidencija o broju potpuno i djelimično saniranih objekata. Nije vršena sanacija objekata koji imaju poslovnu namjenu (poslovni prostori).

⁸ dr. Šefik Muhić, "Slučaj Maglaj – Poplave maj 2014.", OSCE, 2015. godine

Aktivnosti na uređenju i izgradnji obaloutvrde lijeve i desne obale rijeke Bosne rezultirale su u ukupno 830 m novoizgrađene obaloutvrde kao mjere prevencije od poplava. U periodu 2014-2016. godina sanirano je ukupno 11 klizišta, ali se time nisu realizovale sve aktivnosti na prevenciji i potrebno je nastaviti radove (npr. rješenje problema izlivanja rijeke Liješnice kod petlje M-17). Prvenstveno, treba pripremiti projektno-tehničku dokumentaciju za izgradnju zaštitnih vodnih objekata i uređenja vodotoka. Također, za prioriteta klizišta potrebno je izvršiti pripremu projektno-tehničke dokumentacije i obezbjediti sredstva za realizaciju istih. Prema ugroženosti domaćinstava i broju stanovnika koji gravitiraju i ugroženi su klizištima, prioriteta su klizišta Donji Bradići, Gornji Ulišnjak, Kopice i Jablanica.

S obzirom na pretrpljene štete, prema *Procjeni rizika od poplava i klizišta za stambeni sektor u Bosni i Hercegovini*⁹, koji je urađen u okviru EU Programa oporavka od poplava 2015. godine, ukupni indeks kombiniranog rizika od poplava i klizišta u Općini Maglaj je 68 (na skali od 1 – najmanji rizik do 100 – najveći rizik). Broj ugroženih stanovnika procjenjuje se na 9.929, što čini 43% ukupnog stanovništva Općine. U narednom periodu posebnu pažnju treba posvetiti sistematičnom planiranju i projektovanju konstruktivnih mjera (mape rizika i opasnosti, studije izvodljivosti i projektovanje), mjera pripravnosti, analizi okolišnih pitanja, pitanja uprave i zakonodavstva (prvenstveno se misli na normative iz oblasti korištenja zemljišta), kao i pitanja finansiranja interventnih mjera.

Tabela 8. Zbirni pregled šteta po vrstama materijalnih dobara i vlasništvu (poplave 2014 godine)

	Ukupna šteta (000 KM)		
	Σ	Na oštećenim mat. dobrima	Na uništenim mat. dobrima
Ukupno	166.633.940	97.056.890	49.417.810
Zemljište	16.066.850	3.965.253	12.101.597
Građevinski objekti	50.070.212	45.080.561	4.989.651
Oprema	44.140.378	37.707.541	6.432.837
Dugogodišnji zasadi	1.606.118	733.970	872.148
Šume i divljači	-	-	-
Životinje, peradi akvakultura	116.149	-	116.149
Obrtna sredstva	23.190.518	9.484.577	13.705.941
Kulturna dobra	84.992	84.992	-
Sredstva u domaćinstvu	11.199.483	-	11.199.483
Ostala materijalna dobra	421.000	-	-
Troškovi izazvani štetom	5.596.210	-	-
Indirektna šteta	14.142.030	-	-

Izvor: Općinska komisija za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća Općine Maglaj

Služba Civilne zaštite Općine Maglaj je ažurirala Planove pripravnosti, te kontinuirano pohađa treninge i obuke u organizaciji FUP CZ. U posljednjim godinama nije bilo značajnijih ulaganja u opremanje CZ. Ocjena je da postoji potreba intenzivnije pripreme i opremanja za djelovanje u kriznim situacijama. Da bi se službe zaštite i spašavanja na nivou općine, kao i kritična infrastruktura, mogle adekvatno pripremiti prije, za vrijeme i poslije izvanredne nesreće trebale bi primjeniti koncept cjelovitog pristupa planiranju pripravnosti koji sadrži sedam generalnih oblasti: (1) Menadžment (uprava), (2) Osnove za planiranje, (3) Prevencija, (4) Trening i obrazovanje, (5) Vježbe, (6) Evaluiranje, (7) Planovi pripravnosti.

⁹ Izvještaj dostupan na: http://europa.ba/wp-content/uploads/2015/12/HRA_BHS_Final.pdf

Deminiranje

Prema revidiranom Planu protuminskog djelovanja za Općinu Maglaj, koju je uradio BH MAC, na površini općine od cca 290 km² sumnjiva površina nalazi se u 26 zajednica i ukupno iznosi 20,3 km², od toga:

- Zemljište prve kategorije: 2,2 km²
- Zemljište druge kategorije: 2,98 km²
- Zemljište treće kategorije: 15,12 km²

U periodu 1996 – 2016. godine deminirano je oko 15% minirane površine (oko 3 miliona m²). Deminirano je uglavnom zemljište prve i druge kategorije (naselja, infrastruktura, poljoprivredno zemljište). Nedeminirano je uglavnom zemljište treće kategorije (šumsko, brdsko – planinsko). U toku 2016. godine zahvaljujući donatorskim sredstvima UNDP-a, ITF-a, Vlade Republike Njemačke, NPA-a, fondacije „Svijet bez mina" iz Ciriha i budžeta Općine Maglaj izvršeno je deminiranje ukupno 246.335,05 m² prostora.

U toku 2016. godine upućen je javni poziv svim mjesnim zajednicama, preduzećima, udruženjima građana, Šumskom privrednom društvu i drugim pravnim licima da predlože lokacije za deminiranje, kako bi Služba civilne zaštite sačinila listu prioriternih lokacija. Prosječna cijena za deminiranje 1 m² površine je 2 KM, što znači da se veći projekti deminiranja ne mogu finansirati iz općinskog budžeta i potrebno je obezbijediti donatorska sredstva.

Kapaciteti struktura zaštite i spašavanja

Najčešći oblici ugrožavanja života, zdravlja i imovine stanovnika Općine Maglaj u posmatranom periodu bili su: poplave, klizišta, i neeksplozirana ubojna sredstva. S obzirom na visok rizik od elementarnih nepogoda i velike površine pod minama, jačanje tehničkih, ljudskih i materijalnih kapaciteta civilne zaštite, kao i jačanje drugih aktera i sveukupnog sistema za reagovanje u kriznim situacijama je u vrhu prioriteta Općine Maglaj.

U oblasti zaštite i spašavanja na području Općine Maglaj djeluju općinska Služba civilne zaštite i profesionalna vatrogasna jedinica. Služba CZ Maglaj je organizirana po odredbama zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća. (Službene novine FBiH, broj 39/03, 22/06 i 43/10). U njezinom sastavu su:

1. PVJ Maglaj – 14 uposlenih
2. Operativni centar CZ – 1 uposleni
3. Civilni dio – 3 uposlena

Za provođenje aktivnosti civilne zaštite formirane su jedinice zaštite i spašavanja po javnim ustanovama, preduzećima i mjesnim zajednicama.

Prema procjeni ugroženosti od požara PVJ Maglaj bi trebao imati 18 uposlenih – pošto je ovo najoperativniji dio službe. Od vozila PVJ raspolažu sa dva vatrogasna vozila (Volvo i Iveco), vozilom Mercedes sandučar, vozilom za intervencije na cestama FORD – dobiven na korištenje od KUCZ Zenica i vozilom Piuzganer. Od opreme za potrebe PVJ Maglaj potrebno je nabaviti vatrogasno vozilo cisternu – 5000 l, intervencijska vatrogasna odjela i po mogućnosti vatrogasno vozilo sa ljestvama za gašenje požara u visokim zgradama.

Upravljanje otpadom

U kontinuitetu je vršeno proširenje obuhvata odvozom otpada i povećanje broja domaćinstava pokrivenih ovom uslugom. U periodu 2011-2016. broj domaćinstava povećan je za 106 (sa 4.233 – 2011. na 4.339 – 2016. godine, Tabela 9). Trenutna pokrivenost je 73% teritorije općine, što je za 7% više u

odnosu na početni period (2011.), a pokrivenost je veća i od prosjeka Zeničko-dobojskog Kantona (69%). Sanirano je 8 divljih deponija i izgrađeno 27 zelenih ostrva, ali sortira se samo 2% ukupnog otpada. S obzirom na nepostojanje reciklažnog dvorišta i sortirnice, i pored postojećih pokušaja za selektivno odlaganje otpada, ipak se ne postižu zadovoljavajući rezultati. Veliki problem predstavlja i nepostojanje sistema i infrastrukture za prikupljanje životinjskog otpada, jer se vrši nesanitarno odlaganje ove vrste otpada, odnosno zagađenja okoliša od strane lica koja proizvode isti (uglavnom su to poljoprivredni proizvođači i privredni subjekti koji se bave preradom i prometom mesa).

Izrađen je projekat prilagođavanja i sanacije općinske deponije, a rukovodstvo općine uključeno je u međuopćinski projekat izgradnje regionalne deponije otpada radi trajnog rješavanja problema deponovanja. Realizacija ovog projekta nije izvjesna, što predstavlja problem za pouzdano i realno planiranje Općine u oblasti upravljanja otpadom¹⁰.

Cilj je u narednom periodu pokriti veći broj domaćinstava uslugom odvoza otpada i ostvariti veći stepen reciklaže sortiranjem otpada u saradnji sa privrednim subjektima zainteresovanim za tržište reciklažnih materijala. Uspostavljanje infrastrukture i sistema upravljanja za sanitarno odlaganje životinjskog otpada također je jedan od prioriteta.

Tabela 9. Podaci o prikupljanju otpada

Općina Maglaj – prikupljanje otpada	2011	2015
Domaćinstva	4233	4339
Pravna lica	352	336
Ukupno:	4.585	4.675
Broj korisnika usluge odvoza smeća i otpada	12.699	13.000
Količina otpada prikupljenog tokom godine – m ³	2.562	2.931
Procenat smeća i otpada koji se sortira – procjena	--	2 %

Izvor: KJD Maglaj

Upravljanje prostorom

U toku je proces izrade Prostornog plana općine Maglaj za period 2017-2037. godina, a u proteklom periodu, shodno ukazanim potrebama i prioritetima, vršene su izrade i izmjene regulacionih planova. Time je stvorena osnova za legalnu gradnju¹¹ (izdavanje građevinskih dozvola u skladu sa važećom dokumentacijom) i razvoj poduzetništva u urbanom području i poslovnim zonama. Izrađen je idejni projekat za most preko rijeke Bosne prema naselju Bijela Ploča i projekat bi se trebao realizovati kada se osiguraju finansijska sredstva. Ovaj projekat je prepoznat kao strateški projekat za povezivanje MZ Bijela Ploča i MZ jablanica, odnosno njihovih 1700 stanovnika. Izgradnjom mosta omogućiće se bezbijedan

¹⁰ Postojeći koncept Federalnog ministarstva predviđa odlaganje otpada na regionalnu deponiju Moščanica – Zenica. Međutim, zbog velike udaljenosti i značajnog povećanja troškova, Općina Maglaj se nije uključila u ovaj projekat. Uporedo, Općina Maglaj je potpisnik odluke o osnivanju regionalne deponije Doboje, čija je realizacija započela kroz projekat Češke razvojne agencije i za koju je izrađena projektna dokumentacija. U nastavku, zajedno sa uključenim općinama, potrebno je zatvoriti finansijsku konstrukciju i otpočeti realizaciju.

¹¹ Ne postoji ukupna evidencija o broju nelegalno izgrađenih objekata, s obzirom da postojeća zakonska rješenja omogućavaju izdavanje dozvola za gradnju i za započete, odnosno izgrađene objekte ukoliko su u skladu sa važećom prostorno-planskom dokumentacijom, te se ne evidentiraju posebno kao nelegalni objekti.

odlazak učenika u škole, radnika na posao, i vršenje drugih servisnih funkcija, kao i sveukupno prostorno uvezivanje i stvaranje pretpostavki za proširenje urbanog područja općine Maglaj.

Pored navedenih opštih podataka, nema indicija da je došlo do značajnog unapređenja u upravljanju prostorom, pa bi u narednom periodu trebalo prioritetno okončati proces izrade i usvajanja Prostornog plana i raditi na povećanju prostora obuhvaćenog regulacionim planovima.

Općinska administracija

U općinskoj upravi realizovani su brojni projekti za poboljšanja: izvršena je nabavka i zamjena dijela opreme i softverskih paketa, uvedena je elektronska evidencija radnog vremena, uveden sistem aktivnog čekanja, završen projekat izgradnje moderne šalter-sale, opremljeni su administrativni centri u mjesnim zajednicama, a službenici i namještenici su pohađali brojne obuke. Elektronska evidencija radnog vremena omogućila je potpunu kontrolu nad dolascima i odlascima zaposlenih i izlascima u toku radnog vremena u cilju uspostavljanja bolje radne discipline, poboljšanja efikasnosti poslovanja i buduće automatizacije obračuna zarada zaposlenih. Obezbijeđen je precizan uvid u kašnjenja na posao i duža odsustvovanja zaposlenih u toku radnog vremena. Podaci se pohranjuju u sistem i rukovodioci ih već koriste kako bi se prepoznale i uklonile manjkavosti u organizaciji posla i poboljšali poslovni procesi.

Rekonstrukcijom šalter-sale nakon poplave, ojačan je kapacitet za pružanje administrativnih usluga i unaprijeđen nivo usluga građanima. Šalter-sala doprinosi efikasnom i transparentnom pružanju usluga u ugodnijem ambijentu, a sistem aktivnog čekanja rezultuje smanjenjem vremena čekanja za prosječan broj od cca 150 stranaka dnevno (u vanrednim uslovima dešava se da cca 300 stranaka dobije usluge u šalter Sali). Sistem je u potpunosti spriječio gužve na šalterima i nepotrebno stajanje stranaka u redovima; osiguran je ugodniji ambijent za stranke, kao i mogućnost uvida rukovodilaca u produktivnost šalterskih radnika putem pregleda broja obrađenih predmeta i drugih statističkih podataka. U administrativnom centru u MZ Kosova uveden je sistem grijanja na pelet, čime su stvoreni bolji uslovi za rad osoblja i boravak stranaka.

Jačanje kapaciteta općinske administracije je kontinuiran proces, koji je potrebno provoditi u skladu sa važećim propisima i modernim standardima. U sklopu operacionalizacije Strategije razvoja predviđa se razrada nekoliko akcionih planova (za pitanja mladih, energetske efikasnost, javno komuniciranje, itd.), prilagođavanje interne organizacije i sistematizacije rada, uspostava šaltera za predstavnike dijaspore i šaltera za preduzetnike, kao i redovna obuka za zaposlene.

Procjena finansijskih sredstava za realizaciju projekata iz Strategije

Na osnovu podataka pripremljenih za evaluaciju implementacije razvojne strategije Općine Maglaj utvrđeno je da je tokom perioda 2012.-2016. godine od ukupno planiranih sredstava u visini 42.989.000 KM realizirano 45,64 %, prema godišnjim planovima implementacije u periodu 2012-2016. U strukturi planova bilo je predviđeno da se iz budžeta finansira 7,25 %, a iz eksternih izvora 92,75 %. Usljed manje realizacije sredstava iz budžeta, te zbog vanrednog priliva iz donatorskih sredstava za sanaciju šteta od poplava, struktura realiziranih sredstava je izmjenjena u odnosu na inicijalni plan, tako da je 11,96 % ostvareno iz budžeta, a 88,04 % iz vanjskih izvora.

Kada je riječ o strukturi finansiranja po sektorima razvoja, planovima implementacije je bilo predviđeno da se za sektor ekonomskog razvoja izdvoji 11%, za društveni sektor 14%, a za sektor zaštite životne sredine 75%. Zbog preraspodjele sredstava za sanaciju šteta od poplava, za ekonomski sektor je izdvojeno 13%, za sektor društvenog razvoja 39%, te za sektor zaštite životne sredine 48%.

Prognoza finansiranja razvojne strategije za period 2017-2020. godine pripravljena je uzimajući u obzir (i) trend izdvojenih sredstava u periodu 2012.-2016. godine; (ii) budžet za 2017. godinu; (iii) očekivana dopunska sredstva iz ostalih eksternih izvora; (iv) očekivani blagi rast prosječnih izdvajanja od 3-5 % godišnje; (vi) ograničenja u pogledu akumuliranih obaveza i zaduženosti kao i drugih rizika.

U periodu 2012.-2016. godine, za implementaciju strategije se izdvojilo ukupno 19.620.050 KM iz budžetskih i eksternih izvora – prosječno je za implementaciju strategije utrošeno 3.924.010 KM godišnje. Iz općinskog budžeta je izdvojeno ukupno 2.346.530 KM (godišnje u prosjeku 469.306 KM), a iz eksternih izvora 17.273.520 KM (godišnje u prosjeku 3.454.704 KM).

Iako konačni podaci o izdvajanju za implementaciju strategije u 2017. godini nisu još poznati, na osnovu operativnih evidencija, iz budžeta je do momenta revizije Strategije izdvojeno 850.000 KM, a iz eksternih izvora 2.000.000 KM. Ovi podaci ukazuju da tokom 2017. nije došlo do značajnih izmjena trenda realizacije izdvajanja za finansiranje strategije u odnosu na prethodne godine kako budžetskih sredstava tako i sredstava iz vanjskih izvora. Očekuje se da će u periodu 2018-2020 godišnji iznosi sredstava za projekte iz općinskog budžeta biti nešto veći od iznosa koji je ulagan u prethodnim godinama (tabela 10).

Tabela 10. Pregled po glavnim izvorima finansiranja za period 2018.-2020. godina

Izvori finansiranja lokalne razvojne strategije	OKVIRNA PROCJENA UKUPNO			Ukupno (u KM)
	2018	2019	2020	
Iz budžeta Općine (u KM)	800.000,00	900.000,00	900.000,00	2.600.000,00
Eksterni izvori (kredit, entiteti, kantoni, država, javna preduzeća i privatni izvori) (u KM)	1.100.000,00	1.300.000,00	1.800.000,00	4.200.000,00
Eksterni izvori (IPA, donatori i ostalo) (u KM)	2.200.000,00	2.300.000,00	2.500.000,00	7.000.000,00
UKUPNO (u KM)	4.100.000,00	4.500.000,00	5.200.000,00	13.800.000

Izvor: Služba za privredu, finansije i razvoj poduzetništva Općine Maglaj

U pogledu finansijskih obaveza koje mogu uticati na mogućnosti finansiranja razvojne strategije najviši rizici odnose se na opću ekonomsku situaciju, promjene politike raspodjele prihoda sa viših nivoa vlasti i promjene strateških prioriteta međunarodnih donatora.

U pogledu budžeta JLS, za tekuću 2017. godinu, ukupna planirana sredstava su 7.228.174 KM. U međuvremenu je izvršen rebalans budžeta tako da je novi budžet za 2017. godinu iznosi 7.797.532 KM.

Zaključno sa 30.09.2017. g. realizirano je ukupno prihoda 5.129.983 odnosno cca 65,8 % te rashoda 3.803.755 (cca 48,8% predviđenih rashoda). Treba naglasiti da su prihodi uvećani za 597.254 KM u odnosu na prethodnu godinu dok su rashodi smanjeni za 683,051 KM u odnosu na 2016. godinu.

Na osnovu operativnih evidencija JLS, za finansiranje kapitalnih i finansijskih značajnih projekata u tekućoj 2017. godini, planirano je 1.348.000 KM. Također, u tekućoj godini je za ove namjene planirano 2.655.000 KM iz eksternih izvora (ne uključujući kredite). Općina trenutno nema kreditnih obaveza.

Ovi podaci ukazuju da tokom tekuće 2017. godine nije došlo do značajnih izmjena trenda realizacije izdvajanja za finansiranje kapitalnih i finansijskih značajnih projekata u odnosu na prethodne godine. U tom pogledu može se napomenuti da se očekuje nastavak trenda obezbjeđenja sredstava shodno prosjeku iz prethodnih godina. Što se tiče projekcije budžeta za naredne dvije godine bitno je napomenuti da se očekuje povećanje prihoda kako je navedeno od 3% za narednih pet godina. Također, u pogledu eksternih izvora važno je naglasiti započete aktivnosti i razgovore sa nizom ambasada i donatora tako da je realno očekivanje obezbjeđenja eksternih finansija u iznosima na razini prethodnih godina. U ovom trenutku je izvjesna, odnosno u toku je realizacija projekata u vrijednosti cca 2.500.000 KM što upućuje na nastavak trenda osiguranja eksternog finansiranja.

Kada je riječ o finansijskom stanju JLS Maglaj, akumulirane obaveze su na dan izrade ove procjene 30.09. 2017. godine, odnosno stanje obaveza i razgraničenja iznosi 1.662.983 KM, od čega su 668.493 KM kratkoročne obaveze, a 994.490 KM kratkoročna razgraničenja. Ukupan tekući suficit je 1.398.100 KM sa ukupnim finansijskim rezultatom 1.326.228 KM. Općina nema kreditnih obaveza u narednih 5 godina. U pogledu ostalih mogućih finansijskih obaveza koje mogu uticati na mogućnosti finansiranja razvojne strategije najviši rizik se odnosi na izdvajanja po osnovu tužbi uposlenika i umanjenja pripadajućih prihoda iz razloga izmirenja obaveza viših nivoa vlasti.

IV.2. Strateško fokusiranje

Pregled unutrašnjih i vanjskih faktora koji utiču na razvoj Općine i realizaciju Strategije razvoja predstavljen je putem analize snaga, slabosti, prilika i prijetnji – SWOT¹² analize. SWOT analiza predstavlja most između sadašnjeg stanja i željenog budućeg stanja, koje se definiše razvojnom strategijom. U toku revizije Strategije, Općinski razvojni tim kritički je sagledao SWOT analizu i prilagodio listu unutarnjih snaga i slabosti Općine, kao i listu prilika i prijetnji u okruženju, novim okolnostima.

U nastavku teksta prikazana je opća SWOT analiza u cijelosti, a zatim strateški fokusi koji proizilaze iz analize i koji su usaglašeni između Općinskog razvojnog tima i Općinskog načelnika.

¹² SWOT je akronim engleskih riječi: Strengths (snage), Weaknesses (slabosti), Opportunities (prilike) i Threats (prijetnje)

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dobra komunikacijska povezanost i blizina ključne putne i željezničke infrastrukture (magistralni put M-17, željeznička pruga Šamac-Sarajevo, blizina budućeg koridora –Vc); ✓ Blizina glavnog grada – Sarajeva, većih centara u BiH – Zenica, Banjaluka; te regionalnih centara (Beograd, Zagreb); ✓ Natron-Hayat – jedan od najvećih izvoznika u Maglaju, otvara mogućnosti za razvoj pratećih proizvodnih pogona i djelatnosti; ✓ Kreirani uslovi i osposobljena udruženja za intenzivan razvoj poljoprivredne proizvodnje (čista sredina, dobar kvalitet zemljišta, šeme za poticaje u poljoprivredi, itd.); ✓ Povoljni uslovi za razvoj zanatstva i poduzetništva – uslužne djelatnosti; ✓ Urađeni regulacioni planovi za poslovne zone: Kosova, Novi Šeher, Misurići i Liješnica; ✓ Bogato kulturno-historijsko nasljeđe; ✓ Brojne tradicionalne kulturno-sportske i vjerske manifestacije i drugi uslovi pogodni za razvoj turizma (lovni, ribolovni, vjerski); ✓ Brojnost udruženja i uključenost civilnog sektora u izradu i provođenje razvojnih strateških planova; ✓ Dobro organizovan masovni sport i razvijena sportska infrastruktura; ✓ Uređeno pružanje zdravstvenih usluga na cijeloj teritoriji općine; ✓ Uređena školska infrastruktura (školski objekti); ✓ Zadovoljavajuća PTT, elektroenergetska i komunikacijska infrastruktura. 	<ul style="list-style-type: none"> ✗ Velika usitnjenost i neiskorištenost zemljišnih posjeda; ✗ Nedovoljna uvezanost/ organizovanost i nepostojanje kapaciteta za preradu poljoprivrednih proizvoda; ✗ Nepostojanje zemljišnih knjiga za područje Novog Šehera (izgorjele u Drugom svjetskom ratu); ✗ Nepovoljna stručno-obrazovna struktura radne snage za potrebe investitora kao posljedica neadekvatnih programa srednjih škola i nedostatka programa prekvalifikacije; ✗ Slabo razvijena preduzetnička svijest i obučenost poduzetništvu; ✗ Ne postoji baza podataka o dijaspori; ✗ Velike površine pod minama – rubna područja općine; ✗ Nedostatak građevinskog zemljišta u vlasništvu općine-države; ✗ Nema postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda; ✗ Neriješeno sanitarno odlaganje otpada i nepokrivenost cijele teritorije općine (svih domaćinstava) uslugom odvoza otpada; ✗ Nedovoljno planiranje i utvrđivanje prioriteta u izgradnji komunalne i urbane infrastrukture; ✗ Nedovoljna opremljenost civilne zaštite i nepostojanje efikasne organizacije za reakcije u kriznim situacijama; ✗ Mjesne zajednice nisu funkcionalne; ✗ Devastiranje šumskog potencijala (neplanska sječa šume); ✗ Monitoring kvaliteta zraka, vode i zemljišta ne radi se u kontinuitetu; ✗ Nedovoljan uticaj Općine Maglaj na odluke viših nivoa vlasti (usljed nedovoljne zastupljenosti Maglajlija u predstavničkim tijelima na višim nivoima vlasti); ✗ Komunalna zapuštenost javnih površina otpadom (divlje deponije), naročito na obalama rijeka.

PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> 🕒 Uspostavljene partnerske veze sa nekoliko bratskih gradova; 🕒 Mogućnost promocije lokalne privrede i općine na sajmovima u okruženju (Zenica, Tešanj, Gračanica); 🕒 Globalni trend povećanja značaja djelatnosti u kojima Maglaj ima razvojni potencijal: turizam, proizvodnje zdrave hrane i vode, korištenje obnovljivih izvora energije, itd.; 🕒 Raspoloživi fondovi za podršku razvoja poslovnih zona; 🕒 Raspoloživi EU fondovi za razvojne projekte; 🕒 Interes privatnog sektora za realizaciju projekata putem javno-privatnog partnerstva; 🕒 Raspoloživi projekti međunarodnih organizacija i domaćih institucija za podršku razvoju malih i srednjih preduzeća; 🕒 Liberalizacija viznog režima za privredno povezivanje, edukaciju, zapošljavanje i dr.; 🕒 Neiskorištena mineralna nalazišta na području općine; 🕒 Jačanje veza sa ljudima iz dijaspe radi privlačenja stranih investitora i kapitala, znanja i veza . 	<ul style="list-style-type: none"> 🕒 Politička nestabilnost na području BiH i zapadnog Balkana; 🕒 Odlazak građana iz Maglaja u inostranstvo; 🕒 Nedovoljno stimulativan pravni i finansijski okvir u BiH za strane ulagače (nesigurnost za investitore); 🕒 Sporo usvajanje zakona koji omogućuju primjenu standarda EU (za privredne subjekte); 🕒 Nepostojanje sistema za tretiranje opasnog otpada (posebno industrijskog) može dovesti do ekoloških posljedica i ugroziti i kvalitet života i turističke mogućnosti; 🕒 Nizak nivo nadležnosti i pripadnosti prihoda za lokalni nivo vlasti (u odnosu na kantonalnu, entitetsku i državnu vlast); 🕒 Teritorij općine izložen visokom riziku od prirodnih nepogoda, naročito od poplava i klizišta; 🕒 Promjena donatorskih prioriteta – oblasti za finansijsku podršku.

Strateški fokusi razvoja Općine Maglaj

Na osnovu integralne SWOT analize Općine, Općinski razvojni tim predlaže da se zadrže postojeći strateški fokusi:

- Animiranje i privlačenje novih investitora koristeći reputaciju postojećih uspješnih investicija i industrijske tradicije na području općine Maglaj;
- Intenzivni razvoj poljoprivredne proizvodnje i nastavak ekonomskog i društvenog razvoja sela;
- Dalje unapređenje kvaliteta života po pitanju komunalne, obrazovne i zdravstvene infrastrukture i zaštite životne sredine na području općine Maglaj;
- Razvoj i aktiviranje preduzetničkog duha lokalnog stanovništva;
- Razvijanje imidža i brendiranje imena Maglaja, tipičnih maglajskih proizvoda i događaja;
- Kontinuirani razvoj općinske administracije, koji mora unaprjeđivati efikasnost i kvalitet rada te preuzimati vodeću ulogu u pokretanju razvojnih inicijativa.

Ovim fokusima postavljen je okvir za prioriteta područja djelovanja, koja će se obuhvatiti strateškim i sektorskim ciljevima.

IV.3. Vizija i strateški ciljevi razvoja

MAGLAJ 2020. godine – VIZIJA

Maglaj – geo-strateško središte industrijske tradicije, dobrih investicija, mladosti, kulture i sporta, otvoren za progres, nova znanja i ideje, sinonim ugodnog i prestižnog mjesta za život, ujednačen u gradu i na selu. Zajednica koja izgrađuje napredak – Sub castro nostro Maglay ...

SC 1

Osigurati
privredni rast i
povećati
zapošljavanje

SC 2

Unaprijediti
kvalitet života,
rada i odmora za
građane Maglaja

SC 3

Unaprijediti
zaštitu okoliša i
sistem prevencije
rizika od
elementarnih
nepogoda

SC 4

Unaprijediti
efikasnost
administracije u
službi građana,
mladih i osjetljivih
kategorija

MAGLAJ

Vizijom razvoja opisuje se željeno stanje, kojem se dugoročno teži. Utvrđena vizija je podloga za razradu strateških ciljeva razvoja koji se ostvaruju konkretnom realizacijom razvojnih mjera i projekata.

U toku analize prvobitnih strateških ciljeva, Općinski razvojni tim odlučio je da promijeni definiciju Strateškog cilja 3, kako bi se eksplicitno obuhvatio sektor zaštite okoliša i prevencije rizika od elementarnih nepogoda. Prvobitna definicija Strateškog cilja 3: *Razvoj poslovne i komunalne infrastrukture*, promijenjena je i sada glasi: *Unaprijeđena zaštita okoliša, komunalna infrastruktura i sistemi prevencije rizika od elementarnih nepogoda*. Objašnjenja strateških ciljeva nalaze se u nastavku.

Strateški cilj 1. Osigurati privredni rast i povećati zapošljavanje

Ovaj cilj se odnosi na stimulaciju ekonomskih aktivnosti u područjima u kojima Općina raspolaže s potencijalima za rast i razvoj. Ovo se naročito odnosi na stimulaciju razvoja poljoprivrede, gdje je uočen rast u posljednjim godinama. U konačnici, povećanje konkurentnosti privrede pospješiće novo zapošljavanje i doprinijeti smanjenju siromaštva i socijalne nejednakosti.

Promocija Maglaja – brendiranje imena, tipičnih proizvoda i događaja je posebno istaknut segment ovog strateškog cilja, koji je posebno važan za promociju Maglaja kao sredine privlačne za ulaganja. Evidentna je potreba izgradnje imidža Maglaja, odnosno izgradnje brenda imena grada, njegove opšte prepoznatljivosti po određenim događajima i proizvodima, a što u konačnici treba da doprinese povećanju njegove konkurentnosti i privlačnosti za stanovništvo, goste, turiste, investitore i medije.

U tom pravcu nužno je planirati mjere i programe za investicije, a investitorima ponuditi bolje uslove od drugih sredina, koji će uticati da se investitori odluče baš za našu Općinu.

Strateški cilj 2. Unaprijediti kvalitet života, rada i odmora za građane Maglaja

U području društvenih djelatnosti kapaciteti su solidno razvijeni, ali postoji prostor za poboljšanja zdravstvene, obrazovne, socijalne, kulturne i sportske infrastrukture. Raznolikost i bogatstvo tradicije kulturno-historijske baštine, uz povezivanje civilnog i javnog sektora smjernice su razvoja društvenog života. Uticaj ovog cilja mjerit će se kroz poboljšanje negativnih demografskih pokazatelja i određenih aspekata kvaliteta života građana Općine Maglaj.

Strateški cilj 3. Unaprijediti zaštitu okoliša i sistem prevencije rizika od elementarnih nepogoda

Da bi se osigurao održiv lokalni razvoj, adekvatnu pažnju treba posvetiti projektima za poboljšanje kvaliteta zraka, vode i zemljišta. Smanjenje zagađenja će se postići poboljšanjem komunalne infrastrukture i usluga, na primjer adekvatnim odlaganjem otpada, odvodnjom i prečišćavanjem otpadnih voda, kao i uvođenjem mjera energetske efikasnosti.

Prevencija rizika od elementarnih nepogoda, prvenstveno od poplava i klizišta, u uskoj je vezi sa okolišnim pitanjima, pa se i ovaj segment vezuje za Strateški cilj 3. Tu spada i rizik od neeksploziviranih ubojnih sredstava, koji je posebno visok na području Maglaja. Jačanje struktura zaštite i spašavanja uključuje rad sa svim akterima u zajednici i utiče na niz ekonomskih i socijalnih pitanja, pa je ovaj segment potrebno razmatrati inter-sektorski.

Strateški cilj 4. Unaprijediti efikasnost administracije u službi građana, mladih i osjetljivih kategorija

Lokalna uprava je ključni nosilac efikasnog planiranja, realizacije i praćenja lokalnog razvoja. Obaveza općinske uprave je da kvalitet svojih usluga prema građanima permanentno unapređuje, inovira i sistemski provodi metode praćenja, analize i mjerljivosti procesa, uz stalne korektivne mjere. Težište rada općinske uprave mora biti na jačanju ljudskih i tehnoloških potencijala, implementaciji elektronske uprave i proaktivnog uključivanja u projekte prilagođavanja prema europskim normama i izazovima. U tom smislu, neophodna je kontinuirana edukacija zaposlenika kroz proces cjeloživotnog učenja i

savremene metode upravljanja ljudskim resursima. U narednom periodu, lokalna uprava mora učvrstiti lidersku poziciju u svim procesima i promjenama na području općine kroz implementaciju kvalitetnih razvojnih projekata, održivo korištenje prirodnih resursa, kreiranje novog imidža Maglaja i jačanje saradnje sa nevladnim sektorom i mjesnim zajednicama, a sve u cilju sveukupnog bržeg razvoja.

V Sektorski razvojni planovi

V.1. Usklađenost, komplementarnost i međusobni uticaj sektorskih planova

Općinski razvojni tim je na svojim sjednicama i radionicama vodio računa o usklađenosti projekata/mjera, sektorskih planova i sistematizovao ih prema sferama života ali i praktičnim faktima u cilju najsvrsishodnije implementacije i maksimalnih ostvarenja na nivou projekata odnosno sektorskih i strateških ciljeva.

V.2. Plan ekonomskog razvoja

Na osnovu detaljne SWOT analize - snaga, slabosti, prilika i prijetnji, Sektorska grupa je usaglasila sljedeće fokuse za lokalni ekonomski razvoj:

- intenzivirati i institucionalizirati komunikaciju sa postojećim privrednicima
- intenzivirati i institucionalizirati komunikaciju sa i potencijalnim investitorima (privlačenje novih ulaganja);
- intenzivirati saradnju sa domicilnom dijasporom;
- poboljšati efikasnosti administrativnih procedura;
- inicirati aktivnosti za uklanjanje barijera za rad privrednog sektora;
- intenzivirati razvoj poljoprivrede;
- stvoriti uslove za sistemski pristup za naredni period u razvoju turizma – razvoj turističkih proizvoda, uz korištenje prirodnih potencijala i promociju kulturno-historijskog naslijeđa.

V.2.1. Pregled sektorskih ciljeva sa očekivanim ishodima i indikatorima

Sektorski cilj	Očekivani ishod	Indikator
1.1 Unaprijediti poslovanje malih i srednjih poduzeća do kraja 2020. godine	<ul style="list-style-type: none"> - Vrijednost izvoza malih i srednjih preduzeća u 2020. godini povećana za 10 % u odnosu na stanje u 2016. godini - Iznos stranih ulaganja na području općine u 2020. godini veći za 40 % u odnosu na 2016. godini - Povećanje broja novoosnovanih malih i srednjih preduzeća za 5%, do kraja 2020. u odnosu na 2016. godinu 	<ul style="list-style-type: none"> - Vrijednost izvoza malih i srednjih preduzeća - Iznos stranih ulaganja na području općine - Broj novoosnovanih malih i srednjih preduzeća

<p>1.2 Poboljšati poslovnu infrastrukturu u industrijskim zonama do kraja 2020. godine</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Broj zaposlenih u industrijskim zonama i biznis inkubatoru povećan za 10% svake godine u periodu 2017.-2020.g. - Iznos stranih ulaganja na području općine u 2020. godini veći za 40 % u odnosu na 2016. godini 	<ul style="list-style-type: none"> - Broj zaposlenih u industrijskim zonama i biznis inkubatoru - Iznos stranih ulaganja na području općine
<p>1.3 Povećati obim poljoprivredne proizvodnje i unaprijediti finalizaciju proizvoda zdrave hrane do kraja 2020. godine</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Godišnje povećanje broja registrovanih poljoprivrednih gazdinstava za 5% u odnosu na prethodnu godinu počevši od 2017.g; - Godišnje povećanje prihoda registrovanih poljoprivrednih gazdinstava za 10% svake godine u odnosu na prethodnu godinu počevši od 2017.g; 	<ul style="list-style-type: none"> - Broj registrovanih poljoprivrednih gazdinstava; - Prihodi registrovanih poljoprivrednih gazdinstava;

V.2.2. Usklađenost sa strateškim dokumentima viših nivoa

Pri izradi Plana lokalnog ekonomskog razvoja, izvršeno je usklađivanje sa Zakonom o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u FBiH i Strategijom razvoja Zeničko-dobojskog kantona (ZDK) za period 2016-2020. godine. Sektorski ciljevi 1.1. i 1.2. su direktno povezani sa strateškim ciljem 1 Strategije razvoja ZDK: Razvijati i poticati industriju, energetiku, rudarstvo i preduzetništvo. Sektorski cilj 1.3. usklađen je sa strateškim ciljem 2: Pružiti veću podršku poljoprivredi, ruralnom razvoju i razvoju turizma.

Prilikom izrade ovog sektorskog plana, također su uzete u obzir i smjernice Zakona o poticanju razvoja male privrede Zeničko–dobojskog kantona, Zakona o Javno-privatnom partnerstvu Zeničko–dobojskog kantona, Zakona o koncesijama Zeničko–dobojskog kantona Zakon o poljoprivredi FBiH i dr. zakona, uredbi i Programa. Takođe su uzete u razmatranje smjernice i preporuke projekta „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“.

Preporuke i smjernice iz „Strategije razvoja poljoprivrede općine Maglaj za period 2017-2021.g.“ uzete su u obzir prilikom definisanja strateških projekata i mjera u revidiranoj Strategiji razvoja općine Maglaj – period 2018.-2020. godina.

V.2.3. Inicijative međuopćinske saradnje

Kreirani projekti ekonomskog razvoja nisu osmišljeni kao međuopćinski projekti, ali imaju univerzalan karakter i intenciju u pravcu povezivanja i poželjne su saradnje sa drugim općinama kako susjednim, tako i šire, kao i saradnja kroz projekte prekogranične saradnje sa općinama iz susjednih zemalja.

V.2.4. Programi, projekti i mjere

Za realizaciju plana ekonomskog razvoja općine Maglaj definisano je 13 projekata i mjera grupisanih u 4 programa:

PROGRAM	MJERA/PROJEKAT
PROGRAM 1.1.1 Intenziviranje veza sa dijasporom	P 1.1.1.1. Registar dijaspore
	P 1.1.1.2. Susreti između općinskog rukovodstva i predstavnika dijaspore
PROGRAM 1.1.2 Podrška poduzetnicima	P 1.1.2.1. Podrška i jačanje pozicije udruženja poduzetnika
	P 1.1.2.2. Poticaji za razvoj poduzetničkih djelatnosti
	P 1.1.2.3. Projekat „Business game“ promocija poduzetništva i samozapošljavanje mladih poduzetnika
	1.1.2.4 Projekat izvođenja praktične nastave za srednjoškolske učenike u privrednim subjektima
	1.1.2.5 Podrška programima prekvalifikacije nezaposlenih osoba
PROGRAM 1.2.1 Poslovne zone	P 1.2.1.1. Uspostava IT / media-marketing biznis inkubatora
	P 1.2.1.2. Aktivnosti na izgradnji industrijsko poslovnih zona
PROGRAM 1.3.1 Poticaji poljoprivrednim proizvođačima	P 1.3.1.1. Poticaji poljoprivredne proizvodnje
	P 1.3.1.2 Izgradnja stajskih objekata/ farmi
	P 1.3.1.3 Izgradnja minipreradaivačkih i skladišnih kapaciteta za preradu voća i povrća (hladnjače)
	P 1.3.1.4. Podrška organizovanju i radu zadruga u poljoprivrednoj proizvodnji – jačanje komercijalne funkcije

Ukupna očekivana ulaganja za realizaciju sektorskog plana ekonomskog razvoja su: 2.649.000 KM.

V.3. Plan društvenog razvoja

Plan društvenog razvoja je usmjeren na unapređenje kvaliteta života, rada i odmora za građane Maglaja te efikasnost i modernizaciju općinske administracije koja će biti u službi građana, mladih i osjetljivih kategorija sa posebnim fokusima na:

- pružanje kvalitetnijih usluga socijalne i zdravstvene zaštite;
- unapređenje kulturnih i sportskih sadržaja sa fokusom na aktivnosti mladih,
- povezivanje kulturnih i sportskih manifestacija sa razvojem turizma;
- zaštita bogate, kulturno historijske baštine (veza sa sektorom ekonomskog razvoja);
- poboljšanje materijalno-tehničkih uslova za rad obrazovnih ustanova i povećanje obuhvata djece u predškolskim ustanovama;
- intenziviranje saradnje između općinskih organa, organizacija civilnog društva, javnih institucija i privrednika;
- kontinuirano unaprjeđenje rada općinske administracije;
- brigu o starim i iznemoglim osobama.

V.3.1. Pregled sektorskih ciljeva sa očekivanim ishodima i indikatorima

Sektorski cilj	Očekivani ishod	Indikator
<p>2.1 Unaprijediti obrazovne, kulturne i sportske sadržaje i kapacitete institucija do kraja 2020. godine</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Povećan broj djece obuhvaćene predškolskim obrazovanjem za 20 % u 2020. u odnosu na 2016. godinu; - Povećan stepen uključenosti djece sa poteškoćama u razvoju u redovan obrazovni proces za 5 % do 2020 u odnosu na 2016. godinu; - Povećan stepen uključenosti građana, u kulturne manifestacije za 20 %, 2020.g. u odnosu na 2016. godinu; - Povećan stepen uključenosti građana u sportske aktivnosti za 20 %, 2020.g. u odnosu na 2016.godinu; - Povećano zadovoljstvo građana obrazovnim, kulturnim, sportskim i dr. sadržajima za 20 % do 2020.g. u odnosu na 2016.godinu. - Povećan iznos finansijskih sredstava za razvojne projekte mladih i projekte u mjesnim zajednicama, u skladu sa 	<ul style="list-style-type: none"> - Broj djece obuhvaćene predškolskim obrazovanjem; - Broj djece sa poteškoćama u razvoju uključene u redovan obrazovni proces - Broj posjetilaca kulturnih manifestacija - Broj građana uključenih u sportske aktivnosti - % zadovoljstva građana obrazovnim, kulturnim, sportskim i dr. Sadržajima - Iznos finansijskih sredstava za razvojne projekte mladih i projekte u mjesnim zajednicama

	prioritetima identificiranim kroz strukture mjesnih zajednica, za 20% u periodu 2017-2020	
2.2 Poboljšati kvalitet usluga u oblasti zdravstva i socijalne zaštite do kraja 2020. godine	<ul style="list-style-type: none"> - Minimalno 70% pacijenata zadovoljno kvalitetom usluga zdravstvenih ustanova do 2020.g. - Broj adekvatno zbrinutih starih i iznemoglih lica povećan za 100 do 2020. godine u odnosu na 2017. godinu - Članstvo u nevladinim organizacijama koje okupljaju socijalno isključene grupe povećano za 30% do 2020.g u odnosu na 2016. godinu 	<ul style="list-style-type: none"> - Broj pacijenata zadovoljnih kvalitetom usluga zdravstvenih ustanova; - Broj adekvatno zbrinutih starih i iznemoglih lica - Broj članova u nevladinim organizacijama koje okupljaju socijalno isključene grupe
4.1 Ojačati kapacitete lokalne administracije, sa fokusom na upravljanje razvojem i komunikaciju sa građanima do kraja 2020. godine	<ul style="list-style-type: none"> - Povećan broj novih usluga općinske administracije za 3 do 2020. godine; - Povećano učešće građana u procesu strateškog planiranja i odlučivanja za 30% do 2020. godine u odnosu na 2016. godinu; - Povećan nivo finansijskih sredstava za razvojne projekte u mjesnim zajednicama, u skladu sa prioritetima identificiranim kroz strukture mjesnih zajednica, za 10% u periodu 2017-2020. u odnosu na period 2010-2015.g. 	<ul style="list-style-type: none"> - Broj novih, uvedenih administrativnih usluga - Broj građana prisutnih na javnim raspravama i uključenih u razvojna partnerstva - Iznos finansijskih sredstava za razvojne projekte u mjesnim zajednicama
4.2 Unaprijediti postojeće i uvesti nove usluge općinske administracije do kraja 2020. godine	<ul style="list-style-type: none"> - Povećano zadovoljstvo privrednika i dijaspore administrativnim uslugama za 20 % u 2020. u odnosu na 2017 g. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nivo zadovoljstva privrednika i dijaspore administrativnim uslugama (mjereno anketom)

V.3.2. Usklađenost sa strateškim dokumentima viših nivoa

Plan društvenog razvoja je uzeo u obzir odredbe Zakona o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u FBiH i i usklađen je sa Strategijom razvoja Zeničko-dobojskog kantona za period 2016-2020.godine. Svi sektorski ciljevi društvenog razvoja općine Maglaj usklađeni su sa strateškim ciljem 3 ZDK: Unaprijediti kvalitet življenja kroz stvaranje održivog i pravičnog društvenog okruženja, kao i sa pripadajućim prioritetima u okviru ovog cilja.

Ovaj sektorski plan usklađen je sa nizom smjernica i propisa koji tretiraju pojedine oblasti, kao što su obrazovanje, zdravstvo, socijalna zaštita i dr.

V.3.3. Inicijative međuopćinske saradnje

U sektoru društvenog razvoja nisu osmišljeni međuopćinski projekti, ali značajan broj projekata ima u vidu i mogućnosti međuopćinskog povezivanja i zajedničke realizacije projekata, posebno iz programa kulture i sporta.

V.3.4. Programi, projekti i mjere

Za realizaciju Plana društvenog razvoja općine Maglaj definisano je 34 projekta i mjere grupisanih u 7 programa:

PROGRAM	MJERA/PROJEKAT
PROGRAM 2.1.1 Obrazovanje	P 2.1.1.1. Izgradnja sportske sale MSŠ i Gimnazije - prva faza
	P 2.1.1.2. Izgradnja školske fiskulturne sale – Moševac
	P 2.1.1.3. Praktična primjena programa inkluzivne nastave (projekat podržava OSCE/ Komisija za soc zaštitu i inkluziju)
PROGRAM 2.1.2 Kultura	P 2.1.2.1. Prostorno proširenje Doma kulture i biblioteke – prva faza
	P 2.1.2.2. Obezbjedenje uslova za rad i obavljanje bibliotekarske djelatnosti po MZ
	P 2.1.2.3. Smotre folklora (Kolo na Bosanskom ćilimu i dr.)
	P 2.1.2.4. Tradicionalni festival Studentsko ljeto
	P 2.1.2.5. Manifestacija Dani Edhema Mulabdića
	P 2.1.2.6. Manifestacija Gastro ponuda Maglaj
	P 2.1.2.7. Projekat održavanja kulturno-sportskih manifestacija po mjesnim zajednicama
	P 2.1.2.8 Manifestacija "IT challenge" – državno takmičenje učenika u IT i drugi sadržaji
PROGRAM 2.1.3 Sport	P 2.1.3.1. Tradicionalni, malonogometni zimski turnir
	P 2.1.3.2. Opremanje gradske sportske dvorane
	P 2.1.3.3. Izgradnja gradskog bazena (prva faza - identificiranje lokacije i izrada prostorno planske dokumentacije)
	P 2.1.3.4. Proširenje sadržaja i obuhvata sportsko rekreacionog kompleksa Ošve-prva faza
	P 2.1.3.5. Izgradnja multifunkcionalnog poligona - OŠ Maglaj - otvorene pozornice (sportskih terena i tenis igrališta) - priprema projektno tehničke dokumentacije (I faza)

	P 2.1.3.6. Izgradnja i rekonstrukcija sportskih igrališta po MZ i naseljenim mjestima (Bijela Ploča, Jablanica, Kosova)
	P 2.1.3.7. Rekonstrukcija nogometnog stadiona Kosova sa pratećim sadržajima – fazna izgradnja
	P 2.1.3.8. Izgradnja objekta svlačionica na gradskom stadionu/ rekonstrukcija stadiona u skladu sa modernim standardima (fazna izgradnja)
	P 2.1.3.9. Završetak radova na objektu Sportska dvorana Novi Šeher
PROGRAM 2.1.4 Kulturno-historijska baština	P 2.1.4.1. Rekonstrukcija spomen kuće književnika Edhema Mulabdića
	P 2.1.4.2. Opremanje, uspostava muzejske postavke i organizacija rada (upravljanje) kulturno-historijskog objekta Delibegov han i Uzeir-begov konak i Tvrđava
	P 2.1.4.3. Kontinuirane aktivnosti na zaštiti i održavanju Tvrđave
PROGRAM 2.2.1 Zdravstvena i socijalna zaštita	P 2.2.1.1. Povećanje kvantiteta i kvaliteta primarne zdravstvene zaštite
	P 2.2.1.2. Opremanje prostora za dnevni boravak i aktivnosti starih i iznemoglih lica
	P 2.2.1.3. Izgradnja doma za stara i iznemogla lica
	P 2.2.1.4. Podrška projektima socijalne uključenosti i socijalno poduzetništvo
PROGRAM 4.1.1. Upravljanje lokalnim razvojem	P 4.1.1.1. Izrada strateških planova i dr. razvojnih dokumenata općine Maglaj
	P 4.1.1.2. Uspostava jedinice za upravljanje razvojem
	P 4.1.1.3. Reorganizacija mjesnih zajednica s ciljem efikasnijeg pružanja usluga stanovništvu MZ
	P 4.1.1.4. Podrška projektima za mlade koji doprinose lokalnom razvoju u skladu sa LOD metodologijom (realizacija Plana za mlade)
PROGRAM 4.2.1. Uvođenje novih usluga	P 4.2.1.1.. Uvođenje e-uprave
	P 4.2.1.2. Šalter za dijasporu (usluge u Šalter sali)
	P 4.2.1.3. Info šalter za pružanje informacija za poduzetništvo

Ukupna očekivana ulaganja za realizaciju sektorskog plana društvenog razvoja su: 2.465.000 KM.

V.4. Plan zaštite okoliša

Revidirana sektorska SWOT analiza je opredjelila slijedeće fokuse Plana zaštite okoliša :

- unapređenje sveukupne zaštite okoliša i sistema prevencije rizika od elementarnih nepogoda u cilju smanjenja vrijednosti materijalnih šteta usljed elementarnih nepogoda;
- povećanje zadovoljstva građana općine Maglaj kvalitetom javnih komunalnih usluga;
- povećanje broja razvojnih projekata koji se realizuju u skladu sa Prostornim planom;
- unapređenje cestovne infrastrukture;
- povećanje kvaliteta i sigurnosti pitke vode;
- smanjenje zagađenja otpadnim vodama;
- smanjenje emisija u atmosferu;
- upravljanje otpadom;
- podsticanje legalne gradnje na području općine;
- minimiziranje broja minskih nesreća

V.4.1. Pregled sektorskih ciljeva sa očekivanim ishodima i indikatorima

Sektorski cilj	Očekivani ishod	Indikator
3.1 Unaprijediti upravljanje prostorom do kraja 2020. godine	<ul style="list-style-type: none"> - Smanjen broj nelegalno izgrađenih objekata za 10 % do kraja 2020. u odnosu na 2017.g. - Povećan broj razvojnih projekata koji se realizuju u skladu sa Prostornim planom za 10% do kraja 2020. godine u odnosu na 2016. godinu 	<ul style="list-style-type: none"> - Broj nelegalno izgrađenih objekata - Broj realizovanih - izgrađenih razvojnih projekata
3.2 Poboljšati komunalnu infrastrukturu do kraja 2020. godine	<ul style="list-style-type: none"> - Povećano zadovoljstvo građana općine Maglaj kvalitetom javnih komunalnih usluga za 20 % do 2020. u odnosu na 2017. godinu - Poboljšani ekonomski parametri funkcionisanja KJD Maglaj za 10% do 2020. u odnosu na 2016. godinu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Stepen zadovoljstva građana općine Maglaj kvalitetom javnih komunalnih usluga - Prihodi KJD Maglaj
3.3 Smanjiti zagađenje voda, zraka i zemljišta do kraja 2020. godine	<ul style="list-style-type: none"> - Povećane količine adekvatno zbrinutih otpadnih voda iz domaćinstava za 20% do kraja 2020.g. - Parametri zagađenja zraka (SO₂, NO_x, PM₁₀) pokazuju poboljšanje od 20% u prosječnim vrijednostima do kraja 2020. u odnosu na 2016. g. - Ostvarene uštede u potrošnji električne energije za javnu rasvjetu od 50% do kraja 2020. g. - 	<ul style="list-style-type: none"> - Količine adekvatno zbrinutih otpadnih voda iz domaćinstava; - Parametri zagađenja zraka (SO₂, NO_x, PM₁₀) - Potrošnja električne energije za javnu rasvjetu

<p>3.4 Poboľjšati sistem upravljanja otpadom do kraja 2020. godine</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Količine prikupljenog i sanitarno deponovanog otpada povećane za 25 % do kraja 2020.g. - Prihod od prodaje sekundarnih sirovina povećan za 100 % do kraja 2020.g. 	<ul style="list-style-type: none"> - Količine prikupljenog i sanitarno deponovanog otpada; - Prihod od prodaje sekundarnih sirovina
<p>3.5 Unaprijediti kapacitete zaštite i spašavanja do kraja 2020. godine</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Smanjenje vrijednosti materijalnih šteta na područjima općine koja su pogođena elementarnim nepogodama za 10 % u periodu 2016- 2020g. u odnosu na period 2012-2016.; - Nema zabilježenih minskih nesreća na područjima očišćenim od mina u periodu 2018-2020. g. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vrijednost materijalnih šteta na područjima općine koja su pogođena elementarnim nepogodama; - Broj zabilježenih minskih nesreća na područjima očišćenim od mina

V.4.2. Usklađenost sa strateškim dokumentima viših nivoa

Plan zaštite okoliša je uzeo u obzir odredbe Zakona o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u FBiH i usklađen je sa Strategijom razvoja Zeničko-dobojskog kantona za period 2016-2020. godine. Svih pet sektorskih ciljeva zaštite okoliša općine Maglaj usklađeno je sa strateškim ciljem 4 ZDK: Poboľjšati trenutno stanje okoliša, povećati energetska efikasnost i unaprijediti javnu infrastrukturu, kao i sa pripadajućim prioritetima strateškog cilja 4.

Sektorski plan zaštite okoliša također je usklađen sa smjernicama i propisima koji tretiraju pojedine oblasti, kao što su prostorno planiranje, građenje, vodoopskrba, i dr.

Takođe je vođeno računa o preporukama LEAP-a općine Maglaj, te postojeće prostorno-planske dokumentacije, studija izvodljivosti i raspoložive projektne dokumentacije.

V.4.3. Inicijative međuopćinske saradnje

Iako postoji spremnost za realizacijom najvećeg broja projekata kroz međuopćinsku razmjenu i saradnju, projekti P 3.2.2.2. Izgradnja gradskih parkova, fontana i dr. u skladu sa novim Prostornim planom, P3.2.2.8. Aktivnosti na projektu "DRUM" (zajednički projekat Općina Maglaj, Tešanj i Doboj jug) – dio puta prema Kladarima (povratničko naselje) kao i dr. imaju potencijal i potrebu za zajedničkom realizacijom.

V.4.4. Programi, projekti i mjere

Za realizaciju Plana zaštite okoliša općine Maglaj definisano je 44 projekata i mjera grupisanih u 11 programa:

PROGRAM	MJERA/PROJEKAT
PROGRAM 3.1.1 Prostorno-planska dokumentacija	P 3.1.1.1. Izrada prostornog plana općine Maglaj
	P 3.1.1.2. Izrada urbanističkih/regulacionih planova Općine Maglaj i MZ-a prema prioritetima
	P 3.1.1.3. Izrada projektne dokumentacije za most preko rijeke Bosne prema naselju Bijela Ploča
PROGRAM 3.2.1 Komunalna infrastruktura	P 3.2.1.1. Toplifikacija grada Maglaja – izrada studije izvodljivosti daljinskog zagrijavanja stambenih i poslovnih objekata u gradskoj jezgri
	P 3.2.1.2. Izgradnja gradskog groblja / mezarja
	P 3.2.1.3. Materijalno, tehničko i kadrovsko osposobljavanje KJD Maglaj
PROGRAM 3.2.2 Saobraćajna infrastruktura i javne površine	P 3.2.2.1. III faza rekonstrukcije ulice Sreberničkih žrtava rata - do izlaza na M-17 sa pješačkom i biciklističkom stazom
	P 3.2.2.2. Izgradnja gradskih parkova, fontana i dr. u skladu sa novim Prostornim planom
	P 3.2.2.3. Završetak izgradnje saobraćajnice od objekta "Wisa" do "T" objekata
	P 3.2.2.4. Održavanje i upravljanje postojećim parking prostorima i izgradnja novih parkinga
	P 3.2.2.5. Uređenje trga Alije Izetbegovića
	P 3.2.2.6. Izgradnja ulične rasvjete po MZ – sufinansiranje
	P 3.2.2.7. Rekonstrukcija i asfaltiranje lokalnih puteva – po MZ u skladu sa godišnjim programima održavanja i sanacije lokalnih i nekategorisanih puteva
	P 3.2.2.8. Aktivnosti na projektu "DRUM" (zajednički projekat Općina Maglaj, Tešanj i Doboj jug) – dio puta prema Kladarima (povratničko naselje)
	P 3.2.2.9. Izgradnja obilaznice Novi Šeher
	P 3.2.2.10. Rješavanje prijelaza preko M17 u MZ Liješnica
	P 3.2.2.11. Sanacija mostova
PROGRAM 3.2.3. Vodosnabdijevanje	P 3.2.3.1. Rekonstrukcija gradske vodovodne mreže
	P 3.2.3.2. Izgradnja / rekonstrukcija sistema vodosnabdijevanja po MZ
	P 3.2.3.3. Izrada projektne dokumentacije i povezivanje MZ na GVS (Misurići, Parnica)-sufinansiranje

	P 3.2.3.4. Zaštita izvorišta vode za piće na području općine (na osnovu elaborata katastra vodnih objekata)
PROGRAM 3.3.1 Zaštita voda i tla	P 3.3.1.1. Idejni projekat za rekonstrukciju gradske kanalizacione mreže i izgradnju POV (razdvajanje otpadnih sanitarnih voda i oborinskih voda)
	P 3.3.1.2. Izvršiti izbor lokacije i rezervacija zemljišta budućeg postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda (kroz izradu studije)
	P 3.3.1.3. Nastavak aktivnosti na izgradnji kanalizacije MZ Misurići
	P 3.3.1.4. Izrada projektne dokumentacije kanalizacionih sistema po MZ – sufinansiranje
	P 3.3.1.5. Izgradnja kanlizacione mreže – po MZ-a – sufinansiranje
PROGRAM 3.3.2. Zaštita zraka	P 3.3.2.1. Instaliranje stacionarne mjerne stanice za kontrolu kvaliteta zraka
	P 3.3.2.2. Zaštita i očuvanje platana, drvoreda i obnova šumskog fonda
PROGRAM 3.3.3. Energetska efikasnost	P 3.3.3.1. Edukacija i podizanje svijesti javnosti o energetskej efikasnosti
	P 3.3.3.2. Rekonstrukcija gradske javne rasvjete - Postavljanje LED rasvjete
PROGRAM 3.4.1 Upravljanje komunalnim otpadom	P 3.4.1.1. Izrada studije upravljanja otpadom na teritoriji Općine Maglaj
	P 3.4.1.2. Organizovano prikupljanja otpada na cijeloj teritoriji općine
	P 3.4.1.3. Izgradnja pretovarne stanice
	P 3.4.1.4. Sanacija sanitarne deponije Nekolj
	P 3.4.1.5. Sanacija divljih deponija na području općine
	P 3.4.1.6. Podrška selektivnom prikupljanju otpada – zelena ostrva i edukacije
PROGRAM 3.5.1 Jačanje struktura CZ	P 3.5.1.1. Opremanje CZ
	P 3.5.1.2. Animiranje dobrovoljaca po mjesnim zajednicama za saradnju sa kriznim štabovima CZ, u slučaju elementarnih nepogoda
	P 3.5.1.3. Logistički centar (lokacija)
	P 3.5.1.4. Edukacija pripadnika CZ i javnosti

PROGRAM 3.5.2 Zaštita od voda	P 3.5.2.1. Aktivnosti na uređenju i izgradnji obaloutvrde lijeve i desne obale rijeke Bosne
PROGRAM 3.5.3 Sanacija zemljišta	P 3.5.3.1. Izrada projektne dokumentacije sanacije klizišta na području općine
	P 3.5.3.2. Sanacija klizišta u kontinuitetu – prioritetne lokacije
	P 3.5.3.3. Deminiranje prioriternih površina kontaminiranih minama

Ukupna očekivana ulaganja za realizaciju sektorskog plana životne sredine su: 8.047.000 KM.

VI. Operativni dio

VI.1. Plan implementacije strateških projekata i mjera za 3 godine (1+2)

Veza sa strateškim ciljem/ ciljevima	Projekt/mjera i orijentacioni period realizacije (2018-2020)	Ukupni ishodi	Ukupni orijent. izdaci (do završetka projekta)	Finansiranje iz općinskog budžeta				Finansiranje iz ostalih izvora				Nositelji implementacije	Veza sa budžetom i/ili oznaka ekst. izvora finansiranja	Opštinska služba odgovorna za praćenje
				god. I	god. II	god. III	ukupno (I+II+III)	god. I	god. II	god. III	ukupno (I+II+III)			
SC1 / OC1	P 1.1.1.1. Registar dijaspore	Od 2018. godine ostvarena komunikacija sa svim registriranim poduzetnicima iz dijaspore i uspostavljen sistem slanje informacija o mogućnostima za ulaganja	8,000	4,000			4,000	4,000			4,000	Općina Maglaj / Služba za BIZ / Služba za privredu, finansije i razvoj poduzetništva		Odjeljenje za lokalni razvoj
SC1 / OC1	P 1.1.1.2. Susreti između općinskog rukovodstva i predstavnika dijaspore	Dogovorene najmanje 2 inicijative dijaspore godišnje, usmjerene na intenziviranje poduzetničkih i drugih aktivnosti	10,000	2,000	1,500	1,500	5,000	5,000			5,000	Općina Maglaj/ Općinski načelnik		Odjeljenje za lokalni razvoj
SC1 / OC1	P 1.1.2.1. Podrška /jačanje pozicije udruženjima poduzetnika	Povećan br. članova udruženja – korisnika usluga udruženja za 50 % do kraja 2020. u odnosu na 2016; Povećanje fizičkog obima proizvodnje članova udruženja za 20 % do 2020. u odnosu na 2016.g.	25,000	8,000	8,000	9,000	25,000	-			-	Općina Maglaj /Služba za privredu, finansije i razvoj poduzetništva	614 525	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC1 / OC1	P 1.1.2.2. Poticaji za razvoj poduzetničkih djelatnosti	Povećanje broja upita potencijalnih investitora za ulaganje u Općinu Maglaj za minimalno 30 % do 2020 u odnosu na 2016. Povećanje vrijednosti investicija kroz investicijske kredite za	150,000	50,000	50,000	50,000	150,000	-			-	Općina Maglaj/Služba za privredu, finansije i razvoj poduzetništva	614 525	Odjeljenje za lokalni razvoj

		50% do 2020. godine												
SC1 / OC1	P 1.1.2.3. Projekt „Business game“ promocija poduzetništva i samozapošljavanje mladih poduzetnika	Registrovano najmanje 15 obrta ili d.o.o., na osnovu poslovnih ideja identifikovanih u projektu, do 2020. godine	50,000	15,000	15,000	20,000	50,000	-			-	Općina Maglaj/Služba za privredu, finansije i razvoj poduzetništva	615 211	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC1 / OC1	1.1.2.4 Projekt izvođenja praktične nastave za srednjoškolske učenike u privrednim subjektima	Zaposleno 80 polaznika praktične obuke u malim i srednjim preduzećima do 2020.g.	50,000	2,000	1,500	1,500	5,000	15,000	15,000	15,000	45,000	Općina Maglaj / Mješovita srednja škola / Privredni subjekti	614 525	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC1 / OC1	P 1.1.2.5 5 Podrška programima prekvalifikacije nezaposlenih osoba	Zaposleno 50 prekvalifikovanih polaznika u malim i srednjim preduzećima do 2020.g.	150,000	5,000	5,000	5,000	15,000	50,000	50,000	35,000	135,000	Općina Maglaj/ Služba za privredu, finansije i razvoj poduzetništva	614 525	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC1 / OC2	P 1.2.1.1. Uspostava IT / media-marketing biznis inkubatora	U biznis inkubatoru posluje minimalno 5 registriranih subjekata do kraja 2020.g.	140,000	5,000			5,000			135,000	135,000	Općina Maglaj/Služba za privredu, finansije i razvoj poduzetništva		Odjeljenje za lokalni razvoj
SC1 / OC2	P 1.2.1.2. Aktivnosti na izgradnji industrijsko poslovnih zona	Osnovano 5 novih kompanija u sklopu poslovnih zona Misurići i Liješnica do kraja 2020. godine	600,000	50,000	50,000	50,000	150,000	150,000	150,000	150,000	450,000	Općina Maglaj/Služba za privredu, finansije i razvoj poduzetništva		Odjeljenje za lokalni razvoj
SC1 / OC3	P 1.3.1.1. Poticaji poljoprivredne proizvodnje	Povećanje poljoprivredne proizvodnje (svih kultura) za 20% do kraja 2020. godine u odnosu na 2016.g.	1,000,000	145,000	155,000	200,000	500,000	150,000	200,000	150,000	500,000	Općina Maglaj/Služba za privredu, finansije i razvoj poduzetništva	614 414	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC1 / OC3	P 1.3.1.2 Izgradnja stajskih objekata/ farmi	Povećan broj grla stoke u općiniza 10 % do kraja 2020.g.	100,000	-			-	30,000	30,000	40,000	100,000	Općina Maglaj/Služba za privredu, finansije i razvoj		Odjeljenje za lokalni razvoj

											poduzetništva		
SC1 / OC3	P 1.3.1.3 Izgradnja minipreradaivačkih i skladišnih kapaciteta za preradu voća i povrća (hladnjače)	Hladnjača godišnje skladišti 200 t proizvoda počevši od 2019. godine	350,000	-			-	150,000	200,000		350,000	Općina Maglaj / Investitor	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC1 / OC3	P 1.3.2.1. Podrška organizovanju i radu zadruga u poljoprivrednoj proizvodnji – jačanje komercijalne funkcije	Povećan broj ukupan članova udruženja / zadruga – korisnika usluga za 30 % do 2020. u odnosu na 2016. godinu	16,000	5,000	5,000	6,000	16,000	-			-	Općina Maglaj / Služba za urbanizam, geodetske i imovinsko-pravne poslove / Poljoprivredne zadruge	614 414 Odjeljenje za lokalni razvoj
SC2 / OC1	P 2.1.1.1. Izgradnja sportske sale MSŠ i Gimnazije-prva faza	Identificiran Partner/ Donator do 2020.g.	15,000	10,000	5,000		15,000	-			-	Općina Maglaj / Služba za urbanizam, geodetske i imovinsko-pravne poslove	613 952 Odjeljenje za lokalni razvoj
SC2 / OC1	P 2.1.1.2. Izgradnja školske fiskulturne sale – Moševac	Do 2020.g. nastava tjelesnog odgoja održava se u skladu sa pedagoškim standardima za sve učenike PŠ Moševac	5,000		5,000		5,000	-			-	Općina Maglaj/ Služba BIZ, opću upravu i društvene djelatnosti	613 952 Odjeljenje za lokalni razvoj
SC2 / OC1	P 2.1.1.3. Praktična primjena programa inkluzivne nastave (projekat podržava OSCE/ Komisija za soc zaštitu i inkluziju)	Do 2019.g. sve škole na području općine provode program inkluzivne nastave prema najvišim standardima	5,000	5,000			5,000	-			-	Općina Maglaj/ Služba BIZ, opću upravu i društvene djelatnosti	613 991 Odjeljenje za lokalni razvoj
SC2 / OC1	P 2.1.2.1. Prostorno proširenje Doma kulture i biblioteke	Identificiran Donator do 2020.g.	10,000		10,000		10,000	-			-	Općina Maglaj / Služba za urbanizam, geodetske i imovinsko-pravne poslove	613 952 Odjeljenje za lokalni razvoj

	– prva faza													
SC2 / OC1	P 2.1.2.2. Obezbjedenje uslova za rad i obavljanje bibliotekarske djelatnosti po MZ	Povećan broj čitalaca – korisnika usluga Biblioteke za 15 %, 2020.g. u odnosu na 2016.g.	9,000	1,500	1,500	1,500	4,500	4,500			4,500	Općina Maglaj / Biblioteka Maglaj	614 311	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC2 / OC1	P 2.1.2.3. Smotre folklor (Kolo na Bosanskom ćilimu i dr.)	Broj posjetilaca općine Maglaj povećan za 800 godišnje tokom trajanja manifestacije počevši od 2018 godine	12,000	4,000	4,000	4,000	12,000	-			-	Općina Maglaj/ Služba BIZ, opću upravu i društvene djelatnosti / GFA Maglaj	614 311	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC2 / OC1	P 2.1.2.4. Tradicionalni festival Studentsko ljeto	Broj posjetilaca općine Maglaj povećan za 300 godišnje tokom trajanja manifestacije počevši od 2018. godine	80,000	25,000	25,000	30,000	80,000	-			-	Općina Maglaj / Služba BIZ, opću upravu i društvene djelatnosti / Dom kulture Maglaj	614 311	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC2 / OC1	P 2.1.2.5. Manifestacija Dani Edhema Mulabdića	Broj posjetilaca manifestacije povećan za 20% do 2020.g. u odnosu na 2016.godinu	12,000	4,000	4,000	4,000	12,000	-			-	Općina Maglaj / Služba BIZ, opću upravu i društvene djelatnosti / Biblioteka Maglaj	614 311	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC2 / OC1	P 2.1.2.6. Manifestacija Gastro ponuda Maglaj	Povećan broj posjetilaca manifestacije za 50%. do 2020. u odnosu na 2016.g.	6,000	2,000	2,000	2,000	6,000	-			-	Općina Maglaj/ Služba BIZ, opću upravu i društvene djelatnosti / Dom kulture Maglaj	614 311	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC2 / OC1	P 2.1.2.7. Projekat održavanja kulturno-sportskih manifestacija po mjesnim zajednicama	Povećan broj za 20% posjetilaca kulturno-sportskih manifestacija u mjesnim zajednicama 2020.g. u odnosu na 2017.g	15,000	5,000	5,000	5,000	15,000	-			-	Općina Maglaj / Služba BIZ, opću upravu i društvene djelatnosti	614 311	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC2 / OC1	P 2.1.2.8 Manifestacija "IT challenge" – državno takmičenje učenika u IT i drugi sadržaji	Povećan broj mladih osoba uključenih u manifestaciju za 20 % do 2020. u odnosu na 2016.	15,000	5,000	5,000	5,000	15,000	-			-	Općina Maglaj/ Služba BIZ, opću upravu i društvene djelatnosti / Gimnazija Maglaj	614 311	Odjeljenje za lokalni razvoj

SC2 / OC1	P 2.1.3.1. Tradicionalni, malonogometni zimski turnir	Povećan broj posjetilaca turnira za 30%. 2020. u odnosu na 2016.g.	6,000	2,000	2,000	2,000	6,000	-			-	Općina Maglaj / Služba BIZ, opću upravu i društvene djelatnosti / NK Natron Maglaj	614 311	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC1 / OC4	P 2.1.3.2. Opremanje gradske sportske dvorane	Povećan broj korisnika sportske dvorane za 500 godišnje, 2020. godine u odnosu na 2016.g.	80,000		10,000		10,000	20,000	30,000	20,000	70,000	Općina Maglaj / Služba BIZ, opću upravu i društvene djelatnosti / NK Natron Maglaj		Odjeljenje za lokalni razvoj
SC1 / OC4	P 2.1.3.3. Izgradnja gradskog bazena (prva faza - identificiranje lokacije i izrada prostorno planske dokumentacije)	Identificiran Partner / Investitor gradskog bazena do 2020. godine	25,000		25,000		25,000	-			-	Općina Maglaj / Služba za urbanizam, geodetske i imovinsko-pravne poslove		Odjeljenje za lokalni razvoj
SC2 / OC1	P 2.1.3.4. Proširenje sadržaja i obuhvata sportsko rekreacionog kompleksa Ošve - prva faza	Identificiran Investitor SRC Ošve do 2020. godine	25,000		15,000	10,000	25,000	-			-	Općina Maglaj / Služba za urbanizam, geodetske i imovinsko-pravne poslove	613 952	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC2 / OC1	P 2.1.3.5. Izgradnja multifunkcionalnog poligona- OŠ Maglaj - otvorene pozornice (sportskih terena i tenis igrališta) - priprema projektno tehničke dokumentacije (I faza)	Identificiran Partner/ Investitor do 2020. godine	300,000	5,000	15,000	10,000	30,000		150,000	120,000	270,000	Općina Maglaj / Služba za urbanizam, geodetske i imovinsko-pravne poslove	613 952	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC2 / OC1	P 2.1.3.6. Izgradnja i rekonstrukcija sportskih igrališta	400 mladih i djece koristi izgrađene objekte tokom godine za bavljenje sportom i rekreacijom od 2018. godine	120,000	10,000	10,000		20,000	50,000		50,000	100,000	Općina Maglaj / Služba za urbanizam, geodetske i imovinsko-pravne poslove	615 311	Odjeljenje za lokalni razvoj

	po MZ i naseljenim mjestima (Bijela Ploča, Jablanica, Kosova)													
SC2 / OC1	P 2.1.3.7. Rekonstrukcija nogometnog stadiona Kosova sa pratećim sadržajima – fazna izgradnja	300 građana, mladih i djece koristi stadion u rekreativne svrhe na godišnjem nivou od 2018. godine	150,000	3,000	5,000	7,000	15,000	35,000	50,000	50,000	135,000	Općina Maglaj / NK Vis Kosova	615 311	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC2 / OC1	P 2.1.3.8. Izgradnja objekta svlačionica na gradskom stadionu/ rekonstrukcija stadiona u skladu sa modernim standardima (fazna izgradnja)	Identificiran Partner/Donator do 2020.g.U	200,000	3,000	10,000	7,000	20,000	50,000	65,000	65,000	180,000	Općina Maglaj/ NK Natron Maglaj	615 311	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC2 / OC1	P 2.1.3.9. Završetak radova na objektu Sportska dvorana Novi Šeher	Povećan broj sportskih događaja za 20% do 2020. u odnosu na 2016. u MZ N.Šeher	250,000	8,000	8,000	9,000	25,000	65,000	100,000	60,000	225,000	Općina Maglaj/ Ministarstvo obrazovanja ZDK	615 311	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC2 / OC1	P 2.1.4.1. Rekonstrukcija spomen kuće književnika Edhema Mulabdića	Identificiran Donator do 2020.g.	100,000		5,000	5,000	10,000		45,000	45,000	90,000	Općina Maglaj / Služba za urbanizam, geodetske i imovinsko-pravne poslove	615 311	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC2 / OC1	P 2.1.4.2. Opremanje, uspostava muzejske postavke i organizacija rada (upravljanje) kulturno-	Povećan br. posjetilaca objekta za 400 godišnje, do 2020. u odnosu na 2017.g.	30,000	5,000	5,000	5,000	15,000	15,000			15,000	Općina Maglaj/ Služba BIZ, opću upravu i društvene djelatnosti / Dom kulture Maglaj	615 311	Odjeljenje za lokalni razvoj

	historijskog objekta Delibegovhan i Uzeir-begov konak i Tvrđava													
SC2 / OC1	P 2.1.4.3. Kontinuirane aktivnosti na zaštiti i održavanju Tvrđave	Povećan broj posjetilaca tvrđave za 1000 godišnje do 2020. godine	150,000	5,000	5,000	5,000	15,000	35,000	45,000	55,000	135,000	Općina Maglaj / Služba za urbanizam, geodetske i imovinsko-pravne poslove	615 311	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC2 / OC2	P 2.2.1.1. Povećanje kvantiteta primarne zdravstvene zaštite	Ispunjeni uslovi propisani Zakonom o zdravstvenoj zaštiti za zdravstvene djelatnosti koje se vrše u područnim ambulancama do 2020.	250,000	-			-	80,000	100,000	70,000	250,000	Općina Maglaj/ Služba BIZ, opću upravu i društvene djelatnosti / Dom zdravlja Maglaj	614 311	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC2 / OC2	P 2.2.1.2 Opremanje prostora za dnevni boravak i aktivnosti starih i iznemoglih lica	Razvijene usluge dnevnog boravka za osobe treće životne dobi do 2019. godine	51,000	2,000	2,000	2,000	6,000	15,000	15,000	15,000	45,000	Općina Maglaj/ Služba BIZ, opću upravu i društvene djelatnosti / MDD Merhamet Maglaj	614 311	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC2 / OC2	P 2.2.1.3. Izgradnja doma za stara i iznemogla lica	Razvijene usluge Doma za stara i iznemogla lica do 2020. godine	350,000	-			-	150,000	150,000	50,000	350,000	Općina Maglaj/ Investitor		Odjeljenje za lokalni razvoj
SC2 / OC2	P 2.2.1.4. Podrška projektima socijalne uključenosti i socijalno poduzetništvo	Realizovana najmanje 2 projekta socijalne uključenosti u općini godišnje počevši od 2019. godine Najmanje 50 korisnika godišnje koristi benefite projekata počevši od 2019. godine	10,000	2,000	3,000	5,000	10,000	-			-	Općina Maglaj / Služba BIZ, opću upravu i društvene djelatnosti	613 991	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC4 / OC1	P 4.1.1.1. Izrada strateških planova i dr. razvojnih dokumenata općine Maglaj	Uspostavljene strukture i sistem za implementaciju usvojenih strateških i drugih razvojnih planova Općine do kraja 2018. godine Prioriteti iz usvojenih planova redovno godišnje inkorporirani u Plan implementacije Strategije (1+2) počevši od 2018. godine	15,000	5,000	5,000	5,000	15,000	-			-	Općina Maglaj / Općinsko vijeće Maglaj	221 594-4	Odjeljenje za lokalni razvoj

SC4 / OC1	P 4.1.1.2. Uspostava jedinice za upravljanje razvojem	Stepen implementacije Strategije povećan za 10% u periodu 2017.-2020. u odnosu na period 2012.-2016	10,000		5,000	5,000	10,000	-			-	Općina Maglaj / Općinski načelnik	613 722	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC4 / OC1	P 4.1.1.3. Reorganizacija mjesnih zajednica s ciljem efikasnijeg pružanja usluga stanovništvu MZ	Izrađeni godišnji planovi prioriternih projekata na području MZ (sa programom i kriterijima raspodjele sredstava prema mjesnim zajednicama) do kraja 2020. g.	120,000	40,000	40,000	40,000	120,000	-			-	Općina Maglaj / Služba BIZ, opću upravu i društvene djelatnosti	614 117	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC4 / OC1	P 4.1.1.4. Podrška projektima za mlade koji doprinose lokalnom razvoju u skladu sa LOD metodologijom (realizacija Plana za mlade)	Minimalno 50 volontera angažovano kroz podržane projekte za mlade na godišnjem nivou, od 2018. godine	30,000	10,000	10,000	10,000	30,000	-			-	Općina Maglaj / Služba BIZ, opću upravu i društvene djelatnosti	614 311	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC4 / OC2	P 4.2.1.1.. Uvođenje e-uprave	Skraćeno vrijeme pružanja usluga općinske administracije za 30% do kraja 2020. godine	8,000	3,000	3,000	2,000	8,000	-			-	Općina Maglaj / Služba BIZ, opću upravu i društvene djelatnosti	613 722	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC4 / OC2	P 4.2.1.2. Šalter za dijasporu (usluge u šalter Sali)	Skraćeno vrijeme pružanja usluga za predstavnike dijaspore za 50% do 2020. godine u odnosu na 2017 godinu	6,000	1,000	1,000	1,000	3,000	3,000			3,000	Općina Maglaj / Služba BIZ, opću upravu i društvene djelatnosti	613 721	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC4 / OC2	P 4.2.1.3. Info šalter za pružanje informacija za poduzetništvo	Skraćeno vrijeme za registraciju biznisa za 10%, 2020. u odnosu na 2018. godinu	5,000	2,000	1,000	2,000	5,000	-			-	Općina Maglaj/ Općina Maglaj/ Služba za privredu, finansije i razvoj poduzetništva	613 721	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC3 / OC1	P 3.1.1.1. Izrada prostornog plana općine Maglaj	Usvojen prostorni plan općine Maglaj do 2018. godine	75,000	15,000			15,000	60,000			60,000	Općina Maglaj / Služba za urbanizam, geodetske i imovinsko-pravne poslove	613 952	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC3 / OC1	P 3.1.1.2. Izrada urbanističkih/regul	Povećan broj izdavanja odobrenja za građenje privatnim i poslovnim subjektima na teritoriji	45,000	5,000	5,000	5,000	15,000	10,000	10,000	10,000	30,000	Općina Maglaj / Služba za urbanizam, geodetske i	613 953	Odjeljenje za lokalni razvoj

	acionih planova Općine Maglaj i MZ-a prema prioritetima	općine za 10% do 2020. u odnosu na 2016.										imovinsko-pravne poslove		
SC3 / OC1	P 3.1.1.3. Izrada projektne dokumentacije za most preko rijeke Bosne prema naselju Bijela Ploča	Identificiran investitor / donator do 2020. godine	50,000	50,000			50,000	-			-	Općina Maglaj / Služba za urbanizam, geodetske i imovinsko-pravne poslove	613 952	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC3 / OC2	P 3.2.1.1. Toplifikacija grada Maglaja – izrada studije izvodljivosti daljinskog grijanja stambenih i poslovnih objekata u gradskoj jezgri	Identificiran investitor/partner do 2020. godine	20,000	20,000			20,000	-			-	Općina Maglaj / Služba za urbanizam, geodetske i imovinsko-pravne poslove		Odjeljenje za lokalni razvoj
SC3 / OC2	P 3.2.1.2. Izgradnja gradskog groblja / mezarja	Uspostavljeno upravljanje gradskim grobljem/ mezarjem do 2019. godine	200,000	30,000	20,000		50,000	100,000	50,000		150,000	Općina Maglaj / Služba za urbanizam, geodetske i imovinsko-pravne poslove	615 118	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC3 / OC2	P 3.2.1.3. Materijalno, tehničko i kadrovsko osposobljavanje KJD Maglaj	Povećan prihod javnog komunalnog preduzeća za 10% do 2020. u odnosu na 2016.	300,000		20,000	30,000	50,000	50,000	100,000	100,000	250,000	Općina Maglaj/ KJD Maglaj		Odjeljenje za lokalni razvoj
SC3 / OC2	P 3.2.2.1. III faza rekonstrukcije ulice Sreberničkih žrtava rata - do izlaza na M-17 sa pješačkom i biciklističkom stazom	Najmanje 3000 građana (vozača, pješaka i biciklista) svakodnevno koristi saobraćajnicu od 2020. godine	965,000	15,000			15,000			950,000	950,000	Općina Maglaj / Služba za urbanizam, geodetske i imovinsko-pravne poslove	615 118	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC3 / OC2	P 3.2.2.2. Izgradnja gradskih	Najmanje 300 građana svakodnevno boravi u parkovima i dječijim	70,000	5,000	5,000		10,000	60,000			60,000	Općina Maglaj / Služba za urbanizam,	615 118	Odjeljenje za lokalni razvoj

	parkova, fontana i dr. u skladu sa novim Prostornim planom	igralištima od 2019. godine									geodetske i imovinsko-pravne poslove			
SC3 / OC2	P 3.2.2.3. Završetak izgradnje saobraćajnice od objekta "Wisa" do "T" objekata	Najmanje 3000 građana (vozača, pješaka i biciklista) svakodnevno koristi saobraćajnicu od 2020. godine	180,000		20,000	10,000	30,000		100,000	50,000	150,000	Općina Maglaj / Služba za urbanizam, geodetske i imovinsko-pravne poslove	615 118	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC3 / OC2	P 3.2.2.4. Održavanje i upravljanje postojećim parking prostorima i izgradnja novih parkinga	Najmanje 800 građana (vozača) svakodnevno koristi parkinge od 2019. godine; Prihod od parkirališta ostvaruje se u visini od najmanje 50.000 KM godišnje od 2019. godine	50,000	10,000	20,000	20,000	50,000	-			-	Općina Maglaj / Služba za urbanizam, geodetske i imovinsko-pravne poslove		Odjeljenje za lokalni razvoj
SC3 / OC2	P 3.2.2.5. Uređenje trga Alije Izetbegovića	Identificiran investitor/donator do 2020. godine	250,000	5,000	30,000	15,000	50,000	50,000	100,000	50,000	200,000	Općina Maglaj / Služba za urbanizam, geodetske i imovinsko-pravne poslove	615 118	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC3 / OC2	P 3.2.2.6. Izgradnja ulične rasvjete po MZ – sufinansiranje	Najmanje 3000 građana (vozača, pješaka i biciklista) svakodnevno koristi osvjetljene saobraćajnice od 2020. godine	40,000	10,000	15,000	15,000	40,000	-			-	Općina Maglaj / Služba za urbanizam, geodetske i imovinsko-pravne poslove	615 118	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC3 / OC2	P 3.2.2.7. Rekonstrukcija i asfaltiranje lokalnih puteva – po MZ u skladu sa godišnjim programima održavanja i sanacije lokalnih i nekategorisanih puteva	Najmanje 10.000 građana (vozača, pješaka i biciklista) svakodnevno koristi lokalne puteve od 2020.godine	400,000	100,000	100,000	100,000	300,000	100,000			100,000	Općina Maglaj / Služba za urbanizam, geodetske i imovinsko-pravne poslove	615 118	Odjeljenje za lokalni razvoj

SC3 / OC2	P 3.2.2.8. Aktivnosti na projektu "DRUM" (zajednički projekat Općina Maglaj, Tešanj i Doboju jug)	Najmanje 2.000 građana (vozača, pješaka i biciklista) svakodnevno koristi put od 2020. godine	5,000		2,000	3,000	5,000	-			-	Općina Maglaj / Služba za urbanizam, geodetske i imovinsko-pravne poslove		Odjeljenje za lokalni razvoj
SC3 / OC2	P 3.2.2.9. Izgradnja obilaznice Novi Šeher	Potpisan ugovor sa investitorom do 2020. godine	5,000	5,000			5,000	-			-	Općina Maglaj / Služba za urbanizam, geodetske i imovinsko-pravne poslove	615 115	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC3 / OC2	P 3.2.2.10. Rješavanje prijelaza preko M17 u MZ Liješnica	Najmanje 600 građana svakodnevno koristi prijelaz počevši od 2020. godine	110,000	5,000	5,000		10,000	50,000	50,000		100,000	Općina Maglaj / Služba za urbanizam, geodetske i imovinsko-pravne poslove	615 118	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC3 / OC2	P 3.2.2.11. Sanacija mostova	Izgrađena/rekonstruisana 3 mosta (Jablanica) do 2019. godine	50,000	5,000	5,000	10,000	20,000	10,000	10,000	10,000	30,000	Općina Maglaj / Služba za urbanizam, geodetske i imovinsko-pravne poslove	615 118	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC3 / OC2	P 3.2.3.1. Rekonstrukcija gradske vodovodne mreže	Smanjeni gubici vode u mreži za 5 l/s do 2020.g.	215,000	20,000	10,000	5,000	35,000	60,000	60,000	60,000	180,000	Općina Maglaj/ KJD Maglaj	615 118	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC3 / OC2	P 3.2.3.2. Izgradnja / rekonstrukcija sistema vodosnabdijevanja po MZ	Na vodovodnu mrežu priključeno 250 novih domaćinstava do 2019. godine	250,000	10,000	5,000	5,000	20,000	130,000	100,000		230,000	Općina Maglaj/ MZ	615 118	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC3 / OC2	P 3.2.3.3. Izrada projektne dokumentacije i povezivanje MZ na GVS (Misurići, Parnica)-sufinansiranje	Na vodovodnu mrežu priključeno 200 novih domaćinstava do 2019. godine	150,000	10,000	20,000	10,000	40,000	50,000	30,000	30,000	110,000	Općina Maglaj/ MZ/ KJD Maglaj	613 952	Odjeljenje za lokalni razvoj

SC3 / OC2	P 3.2.3.4. Zaštita izvorišta vode za piće na području općine (na osnovu elaborata katastra vodnih objekata)	Broj domaćinstava priključen na vodovode u kojima se kvalitet vode redovno kontrolira povećan za 20% do kraja 2020.g.	38,000	3,000	2,000	3,000	8,000	10,000	10,000	10,000	30,000	Općina Maglaj / Služba za urbanizam, geodetske i imovinsko-pravne poslove	615 118	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC3 / OC3	P 3.3.1.1. Idejni projekat za rekonstrukciju gradske kanalizacione mreže i izgradnju POV (razdvajanje otpadnih sanitarnih voda i oborinskih voda)	Identificiran finansijer/donor do 2020. godine	25,000	10,000	15,000		25,000	-			-	Općina Maglaj/ KJD Maglaj	613 952	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC3 / OC3	P 3.3.1.2. Izbor lokacije i rezervacija zemljišta budućeg postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda (kroz izradu studije)	Riješeni imovinsko odnosi do 2020. godine, kao preduslov za izgradnju POV-a	5,000	5,000			5,000	-			-	Općina Maglaj / Služba za urbanizam, geodetske i imovinsko-pravne poslove		Odjeljenje za lokalni razvoj
SC3 / OC3	P 3.3.1.3. Nastavak aktivnosti na izgradnji kanalizacije MZ Misurići	Na kanalizacionu mrežu priključeno 200 novih domaćinstava do 2020. godine	300,000	45,000			45,000	100,000	80,000	75,000	255,000	Općina Maglaj / Služba za urbanizam, geodetske i imovinsko-pravne poslove	821 224	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC3 / OC3	P 3.3.1.4. Izrada projektne dokumentacije kanalizacionih sistema po MZ –	Započeo projekat P 3.3.1.5.	20,000	-			-	10,000	10,000		20,000	Općina Maglaj/ Služba za urbanizam, geodetske i imovinsko-pravne poslove / MZ	613 952	Odjeljenje za lokalni razvoj

	sufinansiranje													
SC3 / OC3	P 3.3.1.5. Izgradnja kanalizacione mreže – po MZ-a – sufinansiranje	100 novih domaćinstava priključeno na kanalizacionu mrežu do 2020. godine	8,000	2,000	3,000	3,000	8,000	-			-	Općina Maglaj/ MZ	615 117	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC3 / OC3	P 3.3.2.1. Instaliranje stacionarne mjerne stanice za kontrolu kvaliteta zraka	Služba civilne zaštite vrši svakodnevno praćenje parametara zagađenja od 2018. godine	85,000	5,000			5,000	80,000			80,000	Općina Maglaj / Služba za urbanizam, geodetske i imovinsko-pravne poslove		Odjeljenje za lokalni razvoj
SC3 / OC3	P 3.3.2.2. Zaštita i očuvanje platana, drvoreda i obnova šumskog fonda	Izvršena sanacija minimalno 5 platana do 2020. godine	50,000	3,000	2,000		5,000	20,000	15,000	10,000	45,000	Općina Maglaj / Služba za urbanizam, geodetske i imovinsko-pravne poslove	615 118	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC3 / OC3	P 3.3.3.1. Edukacija i podizanje svijesti javnosti o energetskej efikasnosti	Do 2020.g. minimalno 300 građana prošli edukaciju o značaju EE	8,000	1,500	1,500	1,000	4,000	2,000	2,000		4,000	Općina Maglaj / Služba za urbanizam, geodetske i imovinsko-pravne poslove		Odjeljenje za lokalni razvoj
SC3 / OC3	P 3.3.3.2. Rekonstrukcija gradske javne rasvjete - Postavljanje LED rasvjete	Kvalitetno osvjetljenje cjelokupnog gradsko područja i centralnih dijelova većih MZ shodno uslovima i kvalitetu propisanim energetskej auditom javne rasvjete	450,000	60,000			60,000	130,000	130,000	130,000	390,000	Općina Maglaj / Služba za urbanizam, geodetske i imovinsko-pravne poslove	613 726	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC3 / OC4	P 3.4.1.1. Izrada studije upravljanja otpadom na teritoriji Općine Maglaj	Započeti projekti P 3.4.1.2., P 3.4.1.3. i P 3.4.2.1.	10,000	10,000			10,000	-			-	Općina Maglaj/ KJD Maglaj	615 118	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC3 / OC4	P 3.4.1.2. Organizovano prikupljanja otpada na cijeloj teritoriji	Prihod za odvoz otpada JKP povećan za 10% do 2020. godine	16,000	2,000	2,000	2,000	6,000	5,000	5,000		10,000	Općina Maglaj/ KJD Maglaj	615 118	Odjeljenje za lokalni razvoj

	općine													
SC3 / OC4	P 3.4.1.3. Izgradnja pretovarne stanice	Izgrađena pretovarna stanica do 2020. godine	290,000	5,000	15,000		20,000	70,000	200,000		270,000	Općina Maglaj/ KJD Maglaj	615 118	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC3 / OC4	P 3.4.1.4. Sanacija sanitarne deponije Nekolj	Zaustavljeno dalje zagađenje tla i zraka od otpada na deponiji Nekolj do 2020. godine	800,000	15,000	65,000		80,000	220,000	500,000		720,000	Općina Maglaj/ KJD Maglaj	615 118	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC3 / OC4	P 3.4.1.5. Sanacija divljih deponija na području općine	Na saniranim deponijama nema novih odlaganja otpada od 2019. godine	70,000	10,000	5,000	5,000	20,000	50,000			50,000	Općina Maglaj/ KJD Maglaj	615 118	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC3 / OC4	P 3.4.1.6. Podrška selektivnom prikupljanju otpada – zelena ostrva i edukacije	Količine prikupljenih sekundarnih sirovina povećane za 100 % do kraja 2020.	65,000	5,000	5,000	5,000	15,000	15,000	20,000	15,000	50,000	Općina Maglaj/ KJD Maglaj		Odjeljenje za lokalni razvoj
SC3 / OC5	P 3.5.1.1. Opremanje CZ	2020. godine, smanjeno prosječno vrijeme odgovora struktura CZ na zahtjeve za intervencijama u stanju elementarne nepogode i drugih intervencija za 10 % u odnosu na 2016.g	200,000	25,000	25,000		50,000	50,000	50,000	50,000	150,000	Općina Maglaj / Služba civilne zaštite	821 384	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC3 / OC5	P 3.5.1.2. Animiranje dobrovoljaca po mjesnim zajednicama za saradnju sa kriznim štabovima CZ, u slučaju elementarnih nepogoda	Uspostavljen integralni sistem djelovanja u kriznim situacijama na području općine Maglaj do 2020 godine	5,000	1,000	4,000		5,000	-			-	Općina Maglaj / Služba civilne zaštite		Odjeljenje za lokalni razvoj
SC3 / OC5	P 3.5.1.3. Logistički centar (lokacija)	Uspostavljen sistem upravljanja logističkim centrom do 2020. godine	100,000	10,000	10,000		20,000	20,000	20,000	40,000	80,000	Općina Maglaj / Služba civilne zaštite		Odjeljenje za lokalni razvoj
SC3 / OC5	P 3.5.1.4. Edukacija	80% anketiranih građana posjeduje znanje o načinu reagovanja u	12,000	4,000	4,000	4,000	12,000	-			-	Općina Maglaj / Služba civilne zaštite		Odjeljenje za lokalni razvoj

	pripadnika CZ i javnosti	kriznim situacijama od 2020. godine												
SC3 / OC5	P 3.5.2.1. Aktivnosti na uređenju i izgradnji obaloutvrde lijeve i desne obale rijeke Bosne	Od 2020 godine 100 domaćinstava i privrednih subjekata nije izloženo poplavama	300,000	10,000	10,000		20,000	120,000	120,000	40,000	280,000	Općina Maglaj / Služba za urbanizam, geodetske i imovinsko-pravne poslove	615 118	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC3 / OC5	P 3.5.3.1. Izrada projektne dokumentacije sanacije klizišta na području općine	Započet projekat P 3.5.3.2.	100,000	10,000	20,000	20,000	50,000	25,000	25,000		50,000	Općina Maglaj / Služba za urbanizam, geodetske i imovinsko-pravne poslove	613 952	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC3 / OC5	P 3.5.3.2. Sanacija klizišta u kontinuitetu – prioritetne lokacije	Do 2020 godine smanjen broj domaćinstava direktno ugroženih od klizišta za 50.	250,000	15,000	10,000		25,000	80,000	80,000	65,000	225,000	Općina Maglaj / Služba civilne zaštite/ Služba za urbanizam, geodetske i imovinsko-pravne poslove	613 729	Odjeljenje za lokalni razvoj
SC3 / OC5	P 3.5.4.1. Deminiranje prioriternih površina kontaminiranih minama	Za 150 domaćinstava osiguran pristup poljoprivrednom zemljištu/ šumskom zemljištu/ izvorištima i korištenje istoga od koje godine?	1,475,000	5,000	10,000	10,000	25,000	450,000	500,000	500,000	1,450,000	Općina Maglaj / Služba civilne zaštite	613 991-13	Odjeljenje za lokalni razvoj
UKUPNO:			13,236,000	1.040.000	1,033,000	807,500	2,880,500	3,263,500	4,857,000	2,235,000	10,355,500			

VI.2. Plan organizacionih i ljudskih kapaciteta za implementaciju, praćenje i vrednovanje strategije

U momentu usvajanja Strategije lokalnog razvoja, poslovi razvoja u općini Maglaj obavljali su se putem Odjeljenja za lokalni razvoj, biznisa i poduzetništva, u okviru Službe za privredu, finansije i razvoj poduzetništva. Prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji, Odjeljenje je imalo šest izvršilaca, od čega je šef Odjeljenja samo dijelom opisa poslova upućen na poslove upravljanja razvojem, stručni saradnik za planiranje lokalnog razvoja i poduzetništva znatno manje, a ostali neznatno ili nikako.

Nakon analize situacije, u okviru projekta ILDP tokom 2013. godine, predloženo je da se jedinica za upravljanje razvojem (JURA) uspostavi kao posebna, samostalna služba u okviru općinske administracije, sa minimalno 3 izvršioca, koja bi se bavila isključivo razvojnim pitanjima. Preporučene su izmjene i dopune Pravilnika kojim bi se jasno definirale nadležnosti JURA-e, kao glavnog koordinacionog faktora u ostvarenju svih funkcija upravljanja razvojem, i precizirale nadležnosti svih službi u domenu upravljanja razvojem. Međutim, preporučene promjene još uvijek nisu realizovane. U toku srednjoročne evaluacije koja je rađena krajem 2016. godine utvrđeno je da među predstavnicima općinskog rukovodstva postoji razumijevanje o potrebi da se preciznije definišu nadležnosti za poslove upravljanja razvojem i uvedu odgovarajuće organizacione promjene. Općinska uprava Maglaj je svjesna važnosti interne i eksterne koordinacije u pripremi, planiranju, implementaciji, praćenju, ocjeni i ažuriranju Strategije razvoja Općine Maglaj.

Iako Općina Maglaj ima dugogodišnje iskustvo u oblasti strateškog planiranja, dosadašnje iskustvo se pokazalo nedovoljno efikasnim za upravljanje složenim razvojnim procesom, te je neophodno uspostaviti odgovarajuću jedinicu za upravljanje razvojem - JURA, koja će biti jedinstveni sistem za sveukupno upravljanje razvojem, a koja će se u okviru općinske uprave stručno baviti izazovima i poslovima vezanim za Strategiju razvoja Općine. U tom pravcu Općina Maglaj će izvršiti izmjenu sistematizacije i radnih zadataka i uspostaviti operativni kapacitet sa tri izvršioca u okviru samostalnog Odjeljenja za lokalni razvoj, pod direktnom ingerencijom Općinskog načelnika.

Odjeljenje za lokalni razvoj će se ekspertno baviti Strategijom razvoja općine kao cjeline, shodno Zakonu o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji Bosne i Hercegovine, odnosno upravljanjem procesom razvoja - implementacije, praćenja, vrednovanja i ažuriranja Strategije, iniciranje interne i eksterne koordinaciju svih aktivnosti i svih aktera, te promocije, pripreme, lansiranja projekata, izvođenja, praćenja, izvještavanja te permanentnog praćenja i iznalaženja mogućih izvora finansiranja na svim nivoima. Ključna je uloga menadžmenta općinske administracije u procesima implementacije s obzirom na direktnu odgovornost za implementaciju ukupne Strategije.

Odjeljenje za upravljanje razvojem mora obezbijediti:

- Svakodnevnu internu i eksternu koordinaciju aktivnosti u procesima strateškog planiranja (koordinacija ORT-a/Partnerske grupe) implementacije, praćenja i vrednovanja rezultata implementacije Strategije te analize rezultata i predlaganja ažuriranja;
- Svakodnevnu komunikaciju i saradnju sa načelnikom Općine po svim pitanjima iz nadležnosti upravljanja lokalnim razvojem, kao i svim službama unutar Općine;
- Organizovanje i učešće u izradi Plana komunikacije i Plana promocije Strategije te u realizaciji svih planiranih aktivnosti u vezi s tim;
- Podizanje nivoa vještina i znanja izvršilaca za implementaciju Strategije - predlaganje internih i eksternih obuka za procese i funkcije upravljanja razvojem;
- Iniciranje i koordinaciju izrade godišnjeg plana implementacije Strategije, ugradnje prioriteta iz godišnjeg Plana implementacije u godišnje planove rada službi, dostavljanje potrebnih podataka o planovima, radi planiranja sredstava u budžetu;
- Iniciranje i razradu akcionih planova za realizaciju službama dodijeljenih projekta;

- Praćenje realizacije ugovora za projekte iz Strategije u okviru JLS, (u tehničkom i finansijskom smislu, na bazi ličnog uvida i na bazi podataka iz resornih službi);
- Eksternu komunikaciju i saradnju sa privrednicima, NVO i poslovnim udruženjima, drugim općinama u BiH, višim niovima vlasti, međunarodnom zajednicom, bankama i drugim institucijama, u cilju obezbjeđenja kvalitetnog nastupa na tržištu i realizacije Strategije;
- Uspostavu i održavanje informacionog sistema sa statističkim i drugim podacima od značaja za lokalni razvoj (profil Općine), kao i baze podataka o realizaciji svakog projekta pojedinačno (u saradnji sa resornim službama nadležnim za razradu i implementaciju svakog projekta) i Strategije kao cjeline;
- Raspoloživost svih podataka, u svakom trenutku, u vezi sa bilo kojim pitanjem u oblasti upravljanja razvojem i mogućnost izrade analiza, izvještaja i svih potrebnih podataka, za načelnika, općinsko vijeće i druge nadležne organe.

Za aktivnosti eksterne koordinacije i komunikacije, izradiće se Plan komunikacije i promocije Strategije, u saradnji sa službenikom za informisanje. Pri izradi ovog Plana koristiće se iskustva i rješenja iz revizije Strategije razvoja, stečena kroz prikupljanje ocjena, mišljenja i prijedloga od strane zainteresovanih aktera.

Važnu ulogu u implementaciji, praćenju i vrednovanju strategije imaće Partnerstvo za razvoj općine Maglaj, uspostavljeno 28.02.2017. godine. Partnerstvo je bilo uključeno u proces izrade Strategije, omogućujući doprinos zainteresovanih lokalnih aktera kroz dva organizovana sastanka: na prvom sastanku razmatran je nacrt strateške platforme, a na drugom sastanku (21.11.2017.) razmatran je nacrt kompletne Strategije razvoja.

Partnerstvo čine, pored predstavnika Općinskog vijeća i izvršne vlasti, predstavnici javnih ustanova, poslovnog sektora, mjesnih zajednica i nevladinih organizacija. Predviđeno je da se Partnerstvo u fazi implementacije Strategije sastaje najmanje dva puta godišnje, kako bi razmatrali godišnje izvještaje o implementaciji i učestvovali u ažuriranju trogodišnjeg plana je. Za pružanje operativne podrške radu Partnerstva biće zadužena jedinica za upravljanje razvojem.

Finalno vrednovanje implementacije Strategije razvoja izvršiće se na kraju perioda implementacije (2020. godine), kada će se izvršiti provjera validnosti strateških ciljeva i ostalih elemenata Strategije. Finalno vrednovanje će poslužiti kao podloga za novi ciklus strateškog planiranja.

Pregled osnovnih aktivnosti i odgovornosti za implementaciju strategije

Osnovne uloge i odgovornosti za implementaciju , praćenje, vrednovanje i izvještavanje	
Aktivnosti	Nadležnost
Priprema/ažuriranje Kalendara aktivnosti Jedinice za upravljanje razvojnim aktivnostima	Inicijator i vlasnik procesa: Koordinator Razvojnog tima do uspostave Odjeljenja za lokalni razvoj pod direktnom ingerencijom ON Nosioci i učesnici procesa: Ostali službenici Odjeljenja/RT-a
Definisanje prioriteta na osnovu strateško-programskih dokumenata za naredni 1+2 planski ciklus	Inicijator i vlasnik procesa: Koordinator Razvojnog tima RT-a do uspostave Odjeljenja za lokalni razvoj u saradnji sa ON Nosioci i učesnici u procesu: Rukovodioci nadležnih službi JLS; Kolegij načelnika JLS; Ostali službenici Odjeljenja /RT
Priprema trogodišnjih/godišnjih planova rada službi, uključujući projekte iz strategije razvoja i vezane redovne aktivnosti	Inicijator i vlasnik procesa: Rukovodioci nadležnih službi JLS Nosioci i učesnici u procesu: Koordinator Razvojnog tima do uspostave Odjeljenja za lokalni razvoj
Izrada Trogodišnjeg/Godišnjeg plana rada JLS	Inicijator i vlasnik procesa: Koordinator Razvojnog tima do uspostave Odjeljenja za lokalni razvoj u saradnji sa ON Nosioci i učesnici u procesu: Kolegij načelnika JLS

Uključivanje strateških projekata i aktivnosti u plan Budžeta (<u>za narednu godinu</u>)	Inicijator i vlasnik procesa: Rukovodilac Službe za privredu, finansije i razvoj poduzetništva Nosioci i učesnici procesa: Koordinator RT-a; Kolegij načelnika JLS
Usklađivanje trogodišnjih/godišnjih planova rada službi/odjeljenja i Trogodišnjeg/Godišnjeg plana rada JLS sa usvojenim Budžetom (<u>za narednu godinu</u>)	Inicijator i vlasnik procesa: Koordinator Razvojnog tima do uspostave Odjeljenja za lokalni razvoj Nosioci i učesnici procesa: Rukovodioci nadležnih službi; Kolegij načelnika JLS
Usvajanje Godišnjeg plana rada JLS (<u>za narednu godinu</u>)	Inicijator i vlasnik procesa: Načelnik JLS Nosioci i učesnici u procesu: Općinsko vijeće
Razrada projekata iz Godišnjeg plana rada JLS	Inicijator i vlasnik procesa: Koordinator Razvojnog tima do uspostave Odjeljenja za lokalni razvoj Nosioci i učesnici procesa: Ostali službenici Odjeljenja /RT; nadležne službe
Praćenje i privlačenje eksternih izvora finansiranja projekata	Inicijator i vlasnik procesa: Koordinator Razvojnog tima do uspostave Odjeljenja za lokalni razvoj Nosioci i učesnici procesa: Nadležne službe; Ostali službenici Odjeljenja /RT
Praćenje provođenja Godišnjeg plana rada JLS i ostvarenja strateških i sektorskih ciljeva	Inicijator i vlasnik procesa: Koordinator Razvojnog tima do uspostave Odjeljenja za lokalni razvoj Nosioci i učesnici procesa: Ostali službenici Odjeljenja /RT; Šefovi službi
Izrada godišnjih izvještaja o radu službi/odjeljenja	Inicijator i vlasnik procesa: Rukovodioci službi Nosioci i učesnici procesa: Kolegij načelnika JLS; Koordinator Razvojnog tima do uspostave Odjeljenja za lokalni razvoj; Ostali službenici Odjeljenja /RT
Uključivanje Partnerske grupe u praćenje provođenja strategije lokalnog razvoja	Inicijator i vlasnik procesa: Koordinator Razvojnog tima RT do uspostave Odjeljenja za lokalni razvoj Nosioci i učesnici u procesu: Ostali službenici Odjeljenja /RT; Partnerska grupa
Priprema i razmatranje Izvještaja o razvoju (za prethodnu godinu)	Inicijator i vlasnik procesa: Koordinator Razvojnog tima do uspostave Odjeljenja za lokalni razvoj Nosioci i učesnici u procesu: Ostali službenici Odjeljenja /RT; Rukovodioci službi
Priprema i razmatranje Godišnjeg izvještaja o radu JLS (za prethodnu godinu)	Inicijator i vlasnik procesa: Koordinator Razvojnog tima do uspostave Odjeljenja za lokalni razvoj zajedno sa ON i rukovodiocima službi Nosioci i učesnici procesa: Rukovodioci službi; Kolegij načelnika JLS
Usvajanje i objavljivanje Izvještaja o razvoju (za prethodnu godinu)	Inicijator i vlasnik procesa: Načelnik JLS Nosioci i učesnici procesa: Općinsko vijeće
Usvajanje i objavljivanje Godišnjeg izvještaja o radu JLS (za prethodnu godinu)	Inicijator i vlasnik procesa: Načelnik JLS Nosioci i učesnici procesa: Općinsko vijeće
Ostale važne aktivnosti: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Redovno ažuriranje web stranice JLS u domenu informacija koje se odnose na razvojne aktivnosti ▪ Redovni kontakti sa višim nivoima vlasti ▪ Uspostavljanje i unaprijeđenje međuopćinske/međuopštinske saradnje ▪ Pokretanje procesa finalne evaluacije strategije razvoja 	Inicijator i vlasnik procesa: Koordinator Razvojnog tima do uspostave Odjeljenja za lokalni razvoj Nosioci i učesnici: Ostali službenici Odjeljenja /RT

Predviđene aktivnosti se odnose na godišnji ciklus planiranja, praćenja, vrednovanja i izvještavanja i za svaki naredni ciklus se ponavljaju. Aktivnosti su u skladu sa Zakonom o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u FBiH koji je stupio na snagu u mjesecu maju 2017. godine. Rokovi za izvršenje predviđenih aktivnosti se preuzimaju iz provedbenih uredbi Zakona o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u FBiH i Zakona o budžetima Federacije Bosne i Hercegovine, kao i internog regulatornog okvira JLS. Partnerska grupa se uključuje minimalno jednom godišnje u praćenje provođenja strategije lokalnog razvoja.

(**) JURA je jedinica za upravljanje razvojem, koju će u Općini Maglaj predstavljati Odjeljenje za upravljanje razvojem. Do osnivanja ovog Odjeljenja, ulogu JURA-e preuzima Razvojni tim (RT).

VII. Prilozi

Prilog 1: Integrirani pregled revidirane strategije (2018.-2020.)

Veza sa strateškim i sektorskim ciljem i programom	Projekat /mjera	Ukupni očekivani ishod projekta/mjere			
			Budžet	Eksterni izvori	Ukupno
1.Strateški cilj	Osigurati privredni rast i povećanje zaposlenosti				
1.1. Sektorski cilj	Unaprijediti poslovanje malih i srednjih poduzeća do kraja 2020. godine	Očekivani sektorski ishodi	<ul style="list-style-type: none"> Vrijednost izvoza malih i srednjih preduzeća u 2020. godini povećana za 10 % u odnosu na stanje u 2016. godini Iznos stranih ulaganja na području općine u 2020. godini veći za 40 % u odnosu na 2016. godini Povećanje broja novoosnovanih malih i srednjih preduzeća za 5%, do kraja 2020. u odnosu na 2016. godinu 	Indikatori sektorskog cilja	<ul style="list-style-type: none"> Vrijednost izvoza malih i srednjih preduzeća Iznos stranih ulaganja na području općine Broj novoosnovanih malih i srednjih preduzeća
1.1.1.Program	INTENZIVIRANJE VEZA SA DIJASPOROM				
	P 1.1.1.1. Registar dijaspore	Od 2018. godine ostvarena komunikacija sa svim registriranim poduzetnicima iz dijaspore i uspostavljen sistem slanje informacija o mogućnostima za ulaganja	4,000	4,000	8,000
	P 1.1.1.2. Susreti između općinskog rukovodstva i predstavnika dijaspore	Dogovorene najmanje 2 inicijative dijaspore godišnje, usmjerene na intenziviranje poduzetničkih i drugih aktivnosti	5,000	5,000	10,000

PODRŠKA PODUZETNICIMA						
1.1.2.Program	P 1.1.2.1.Projekat Podrška i jačanje pozicije udruženja poduzetnika	Povećan broj članova udruženja – korisnika usluga udruženja za 50 % do kraja 2020. u odnosu na 2016. g.; Povećanje fizičkog obima proizvodnje članova udruženja za 20 % do 2020. u odnosu na 2016.g.	25,000	-	25,000	
	P 1.1.2.2. Projekat Poticaji za razvoj poduzetničkih djelatnosti	Povećanje broja upita potencijalnih investitora za ulaganje u Općinu Maglaj za minimalno 30 % do 2020 u odnosu na 2016. Povećanje vrijednosti investicija kroz investicijske kredite za 50% do 2020. godine	150,000	-	150,000	
	P 1.1.2.3. Projekat „Business game“ promocija poduzetništva i samozapošljavanje mladih poduzetnika	Registrovano najmanje 15 obrta ili d.o.o., na osnovu poslovnih ideja identifikovanih u projektu, do 2020. godine	50,000	-	50,000	
	P 1.1.2.4 Projekat izvođenja praktične nastave za srednjoškolske učenike u privrednim subjektima	Zaposleno 80 polaznika praktične obuke u malim i srednjim preduzećima do 2020.g.	5,000	45,000	50,000	
	P 1.1.2.5 Projekat Podrška programima prekvalifikacije nezaposlenih osoba	Zaposleno 50 prekvalifikovanih polaznika u malim i srednjim preduzećima do 2020.g.	15,000	135,000	150,000	
1.2. Sektorski cilj	Poboljšati poslovnu infrastrukturu u industrijskim zonama do kraja 2020. godine	Očekivani sektorski ishodi	<ul style="list-style-type: none"> • Broj zaposlenih u industrijskim zonama i biznis inkubatoru povećan za 10% svake godine u periodu 2017.-2020. • Iznos stranih ulaganja na području općine u 2020. godini veći za 40 % u odnosu na 2016. godini 	Indikatori sektorskog cilja	<ul style="list-style-type: none"> • Broj zaposlenih u industrijskim zonama i biznis inkubatoru • Iznos stranih ulaganja na području općine 	
POSLOVNE ZONE						
PROGRAM 1.2.1	P 1.2.1.1. Uspostava IT / media-marketing biznis inkubatora	U biznis inkubatoru posluje minimalno 5 registriranih subjekata do kraja 2020.g.	5,000	135,000	140,000	

	P 1.2.1.2. Aktivnosti na izgradnji industrijsko poslovnih zona	Osnovano 5 novih kompanija u sklopu poslovnih zona Misurići i Liješnica do kraja 2020. godine	150,000	450,000	600,000
1.3. Sektorski cilj	Povećati obim poljoprivredne proizvodnje i unaprijediti finalizaciju proizvoda zdrave hrane do kraja 2020. godine	Očekivani sektorski ishodi	<ul style="list-style-type: none"> Godišnje povećanje broja registrovanih poljoprivrednih gazdinstava za 5% u odnosu na prethodnu godinu počevši od 2017.g; Godišnje povećanje prihoda registrovanih poljoprivrednih gazdinstava za 10% svake godine u odnosu na prethodnu godinu počevši od 2017.g; 	Indikatori sektorskog cilja	<ul style="list-style-type: none"> Broj registrovanih poljoprivrednih gazdinstava; Prihodi registrovanih poljoprivrednih gazdinstava;
	POTICAJI POLJOPRIVREDNIM PROIZVOĐAČIMA				
PROGRAM 1.3.1	P 1.3.1.1. Poticaji poljoprivredne proizvodnje	Povećanje poljoprivredne proizvodnje (svih kultura) za 20% do kraja 2020. godine u odnosu na 2016.g.	500,000	500,000	1,000,000
	P 1.3.1.2 Izgradnja stajskih objekata/ farmi	Povećan broj grla stoke u općiniza 10 % do kraja 2020.g.	-	100,000	100,000
	P 1.3.1.3 Izgradnja minipreradaivačkih i skladišnih kapaciteta za preradu voća i povrća (hladnjače)	Hladnjača godišnje skladišti 200 t proizvoda počevši od 2019. godine	-	350,000	350,000
	P 1.3.1.4. Podrška organizovanju i radu zadruga u poljoprivrednoj proizvodnji – jačanje komercijalne funkcije	Povećan broj ukupan članova udruženja / zadruga – korisnika usluga za 30 % do 2020. u odnosu na 2016. godinu	16,000	-	16,000
2.Strateški cilj	Unaprijediti kvalitet života, rada i odmora za građane Maglaja				
2.1. Sektorski cilj	Unaprijediti obrazovne, kulturne i sportske sadržaje i kapacitete institucija do kraja 2020. godine	Očekivani sektorski ishodi	<ul style="list-style-type: none"> Povećan broj djece obuhvaćene predškolskim obrazovanjem za 20 % u 2020. u odnosu na 2016. godinu; Povećan stepen uključenosti djece sa poteškoćama u razvoju u redovan obrazovni proces za 5 	Indikatori sektorskog cilja	<ul style="list-style-type: none"> Broj djece obuhvaćene predškolskim obrazovanjem; Broj djece sa poteškoćama u razvoju uključene u redovan obrazovni

			<ul style="list-style-type: none"> % do 2020 u odnosu na 2016. godinu; Povećan stepen uključenosti građana, u kulturne manifestacije za 20 %, 2020.g. u odnosu na 2016. godinu; Povećan stepen uključenosti građana u sportske aktivnosti za 20 %, 2020.g. u odnosu na 2016.godinu; Povećan iznos finansijskih sredstava za razvojne projekte mladih i projekte u mjesnim zajednicama, u skladu sa prioritetima identificiranim kroz strukture mjesnih zajednica, za 20% u periodu 2017-2020 		proces <ul style="list-style-type: none"> • Broj posjetilaca kulturnih manifestacija • Broj građana uključenih u sportske aktivnosti • Iznos finansijskih sredstava za razvojne projekte mladih i projekte u mjesnim zajednicama
	OBRAZOVANJE				
2.1.1.Program	P 2.1.1.1.Izgradnja sportske sale MSŠ i Gimnazije-prva faza	Identificiran Partner/ Donator do 2020.g.	15,000	-	15,000
	P 2.1.1.2. Izgradnja školske fiskulturne sale – Moševac	Do 2020.g. nastava tjelesnog odgoja održava se u skladu sa pedagoškim standardima za sve učenike PŠ Moševac	5,000	-	5,000
	P 2.1.1.3. Praktična primjena programa inkluzivne nastave (projekat podržava OSCE/ Komisija za soc zaštitu i inkluziju)	Do 2019.g. sve škole na području općine provode program inkluzivne nastave prema najvišim standardima	5,000	-	5,000
	KULTURA				
2.1.2.Program	P 2.1.2.1. Prostorno proširenje Doma kulture i biblioteke – prva faza	Identificiran Donator do 2020.g.	10,000	-	10,000
	P 2.1.2.2. Obezbeđenje uslova za rad i obavljanje bibliotekarske djelatnosti po MZ	Povećan broj čitalaca – korisnika usluga Biblioteke za 15 %, 2020.g. u odnosu na 2016.g.	4,500	4,500	9,000
	P 2.1.2.3. Smotre folklor (Kolo na Bosanskom ćilimu i dr.)	Broj posjetilaca općine Maglaj povećan za 800 godišnje tokom trajanja manifestacije počevši od 2018 godine	12,000	-	12,000

	P 2.1.2.4. Tradicionalni festival Studentsko ljeto	Broj posjetilaca općine Maglaj povećan za 300 godišnje tokom trajanja manifestacije počevši od 2018. godine	80,000	-	80,000
	P 2.1.2.5. Manifestacija Dani Edhema Mulabdića	Broj posjetilaca manifestacije povećan za 20% do 2020.g u odnosu na 2016.godinu	12,000	-	12,000
	P 2.1.2.6. Manifestacija Gastro ponuda Maglaj	Povećan broj posjetilaca manifestacije za 50%. do 2020. u odnosu na 2016.g	6,000	-	6,000
	P 2.1.2.7. Projekat održavanja kulturno-sportskih manifestacija po mjesnim zajednicama	Povećan broj za 20% posjetilaca kulturno-sportskih manifestacija u mjesnim zajednicama 2020.g. u odnosu na 2017.g	15,000	-	15,000
	P 2.1.2.8 Manifestacija "IT challenge" – državno takmičenje učenika u IT i drugi sadržaji	Povećan broj mladih osoba uključenih u manifestaciju za 20 % do 2020. u odnosu na 2016.	15,000	-	15,000
2.1.3.Program	SPORT				
	P 2.1.3.1. Tradicionalni, malonogometni zimski turnir	Povećan broj posjetilaca turnira za 30%. 2020. u odnosu na 2016.g.	6,000	-	6,000
	P 2.1.3.2. Opremanje gradske sportske dvorane	Povećan broj korisnika sportske dvorane za 500 godišnje, 2020. godine u odnosu na 2016.g.	10,000	70,000	80,000
	P 2.1.3.3. Izgradnja gradskog bazena (prva faza - identificiranje lokacije i izrada prostorno planske dokumentacije)	Identificiran Partner / Investitor gradskog bazena do 2020. godine	25,000	-	25,000
	P 2.1.3.4. Proširenje sadržaja i obuhvata sportsko rekreacionog kompleksa Ošve-prva faza	Identificiran Investitor SRC Ošve do 2020. godine	25,000	-	25,000
	P 2.1.3.5. Izgradnja multifunkcionalnog poligona- OŠ Maglaj - otvorene pozornice (sportskih terena i tenis igrališta) - priprema projektne tehničke dokumentacije (I faza)	Identificiran Partner/ Investitor do 2020. godine	30,000	270,000	300,000
	P 2.1.3.6. Izgradnja i rekonstrukcija sportskih igrališta po MZ i naseljenim	400 mladih i djece koristi izgrađene objekte tokom godine	20,000	100,000	120,000

	mjestima (Bijela Ploča, Jablanica, Kosova)	za bavljenje sportom i rekreacijom od 2018. godine			
	P 2.1.3.7. Rekonstrukcija nogometnog stadiona Kosova sa pratećim sadržajima – fazna izgradnja	300 građana, mladih i djece koristi stadion u rekreativne svrhe na godišnjem nivou od 2018. godine	15,000	135,000	150,000
	P 2.1.3.8. Izgradnja objekta svlačionica na gradskom stadionu/ rekonstrukcija stadiona u skladu sa modernim standardima (fazna izgradnja)	Identificiran Partner/Donator do 2020.g.Us	20,000	180,000	200,000
	P 2.1.3.9. Završetak radova na objektu Sportska dvorana Novi Šeher	Povećan broj sportskih događaja za 20% do 2020. u odnosu na 2016. u MZ N.Šeher	25,000	225,000	250,000
	KULTURNO-HISTORIJSKA BAŠTINA				
2.1.4. Program	P 2.1.4.1. Rekonstrukcija spomen kuće književnika Edhema Mulabdića	Identificiran Donator do 2020.g.	10,000	90,000	100,000
	P 2.1.4.2. Opremanje, uspostava muzejske postavke i organizacija rada (upravljanje) kulturno-historijskog objekta Delibegov han i Uzeir-begov konak i Tvrđava	Povećan broj posjetilaca objekta za 400 godišnje, do 2020. godine u odnosu na 2017.g.	15,000	15,000	30,000
	P 2.1.4.3. Kontinuirane aktivnosti na zaštiti i održavanju Tvrđave	Povećan broj posjetilaca tvrđave za 1000 godišnje do 2020. godine	15,000	135,000	150,000
2.2. Sektorski cilj	Poboljšati kvalitet usluga u oblasti zdravstva i socijalne zaštite do kraja 2020. godine	Očekivani sektorski ishodi	<ul style="list-style-type: none"> Minimalno 70% pacijenata zadovoljno kvalitetom usluga zdravstvenih ustanova do 2020.g. Broj adekvatno zbrinutih starih i iznemoglih lica povećan za 100 do 2020. godine u odnosu na 2017. godinu Članstvo u nevladinim organizacijama koje okupljaju socijalno isključene grupe povećano za 30% do 2020.g u odnosu na 2016. godinu 	Indikatori sektorskog cilja	<ul style="list-style-type: none"> Broj pacijenata zadovoljnih kvalitetom usluga zdravstvenih ustanova; Broj adekvatno zbrinutih starih i iznemoglih lica Broj članova u nevladinim organizacijama koje okupljaju socijalno isključene grupe
	ZDRAVSTVENA I SOCIJALNA ZAŠTITA				
2.2.1. Program	P 2.2.1.1. Povećanje kvantiteta i kvaliteta primarne zdravstvene zaštite	Ispunjeni uslovi propisani Zakonom o zdravstvenoj zaštiti za	-	250,000	250,000

		zdravstvene djelatnosti koje se vrše u područnim ambulantama do 2020. g.			
	P 2.2.1.2 Opremanje prostora za dnevni boravak i aktivnosti starih i iznemoglih lica	Razvijene usluge dnevnog boravka za osobe treće životne dobi do 2019. godine	6,000	45,000	51,000
	P 2.2.1.3. Izgradnja doma za stara i iznemogla lica	Razvijene usluge Doma za stara i iznemogla lica do 2020. godine	-	350,000	350,000
	P 2.2.1.4. Podrška projektima socijalne uključenosti i socijalno poduzetništvo	Realizovana najmanje 2 projekta socijalne uključenosti u općini godišnje počevši od 2019. godine Najmanje 50 korisnika godišnje koristi benefite projekata počevši od 2019. godine	10,000	-	10,000
4.Strateški cilj	Unaprijediti efikasnost administracije u službi građana, mladih i osjetljivih kategorija				
4.1. Sektorski cilj	Ojačati kapacitete lokalne administracije, sa fokusom na upravljanje razvojem i komunikaciju sa građanima do kraja 2020. godine	Očekivani sektorski ishodi	<ul style="list-style-type: none"> Povećan broj novih usluga općinske administracije za 3 do 2020. godine; Povećano učešće građana u procesu strateškog planiranja i odlučivanja za 30% do 2020. godine u odnosu na 2016. godinu; Povećan nivo finansijskih sredstava za razvojne projekte u mjesnim zajednicama, u skladu sa prioritetima identificiranim kroz strukture mjesnih zajednica, za 10% u periodu 2017-2020. u odnosu na period 2010-2015.g. 	Indikatori sektorskog cilja	<ul style="list-style-type: none"> Broj novih, uvedenih administrativnih usluga Broj građana prisutnih na javnim raspravama i uključenih u razvojna partnerstva Iznos finansijskih sredstava za razvojne projekte u mjesnim zajednicama
	UPRAVLJANJE LOKALNIM RAZVOJEM				
4.1.1.Program	P 4.1.1.1. Izrada strateških planova i dr. razvojnih dokumenata općine Maglaj	Uspostavljene strukture i sistem za implementaciju usvojenih strateških i drugih razvojnih planova Općine do kraja 2018.g.;	15,000	-	15,000

		Prioriteti iz usvojenih planova redovno godišnje inkorporirani u Plan implementacije Strategije (1+2) počevši od 2018. godine			
	P 4.1.1.2. Uspostava jedinice za upravljanje razvojem	Stepen implementacije Strategije povećan za 10% u periodu 2017.-2020. u odnosu na period 2012.-2016.	10,000	-	10,000
	P 4.1.1.3. Reorganizacija mjesnih zajednica s ciljem efikasnijeg pružanja usluga stanovništvu MZ	Izrađeni godišnji planovi prioritetnih projekata na području MZ (sa programom i kriterijima raspodjele sredstava prema mjesnim zajednicama) do kraja 2020. g.	120,000	-	120,000
	P 4.1.1.4. Podrška projektima za mlade koji doprinose lokalnom razvoju u skladu sa LOD metodologijom (realizacija Plana za mlade)	Minimalno 50 volontera angažovano kroz podržane projekte za mlade na godišnjem nivou, od 2018. godine	30,000	-	30,000
4.2. Sektorski cilj	Unaprjediti postojeće i uvesti nove usluge općinske administracije do kraja 2020. godine	Očekivani sektorski ishodi	Povećano zadovoljstvo privrednika i dijaspore administrativnim uslugama za 20% u 2020. u odnosu na 2017 g.	Indikatori sektorskog cilja	Nivo zadovoljstva privrednika i dijaspore administrativnim uslugama (mjereno anketom)
	UVOĐENJE NOVIH USLUGA				
4.2.1. Program	P 4.2.1.1.. Uvođenje e-uprave	Skraćeno vrijeme pružanja usluga općinske administracije za 30% do kraja 2020. godine	8,000	-	8,000
	P 4.2.1.2. Šalter za dijasporu (usluge u šalter Sali)	Skraćeno vrijeme pružanja usluga za predstavnike dijaspore za 50% do 2020. godine u odnosu na 2017 godinu	3,000	3,000	6,000
	P 4.2.1.3. Info šalter za pružanje informacija za poduzetništvo	Skraćeno vrijeme za registraciju biznisa za 10%, 2020. u odnosu na 2018. Godinu	5,000	-	5,000
Unaprjediti zaštitu okoliša i sistem prevencije rizika od elementarnih nepogoda					

3.Strateški cilj					
3.1. Sektorski cilj	Unaprijediti upravljanje prostorom do kraja 2020. godine	Očekivani sektorski ishodi	<ul style="list-style-type: none"> Smanjen broj nelegalno izgrađenih objekata za 10 % do kraja 2020. u odnosu na 2017.g. Povećan broj razvojnih projekata koji se realizuju u skladu sa Prostornim planom za 10% do kraja 2020. godine u odnosu na 2016. godinu 	Indikatori sektorskog cilja	<ul style="list-style-type: none"> Broj nelegalno izgrađenih objekata Broj realizovanih - izgrađenih razvojnih projekata
3.1.1.Program	PROSTORNO-PLANSKA DOKUMENTACIJA				
	P 3.1.1.1. Izrada prostornog plana općine Maglaj	Usvojen prostorni plan općine Maglaj do 2018. godine	15,000	60,000	75,000
	P3.1.1.2. Izrada urbanističkih/ regulacionih planova Općine Maglaj i MZ-a prema prioritetima	Povećan broj izdavanja odobrenja za građenje privatnim i poslovnim subjektima na teritoriji općine za 10% do 2020. u odnosu na 2016.	15,000	30,000	45,000
	P 3.1.1.3. Izrada projektne dokumentacije za most preko rijeke Bosne prema naselju Bijela Ploča	Identificiran investitor / donator do 2020. godine	50,000	-	50,000
3.2. Sektorski cilj	Poboljšati komunalnu infrastrukturu do kraja 2020. godine	Očekivani sektorski ishodi	<ul style="list-style-type: none"> Povećano zadovoljstvo građana općine Maglaj kvalitetom javnih komunalnih usluga za 20 % do 2020. u odnosu na 2017. godinu Poboljšani ekonomski parametri funkcionisanja KJD Maglaj za 10% do 2020. u odnosu na 2016. godinu 	Indikatori sektorskog cilja	<ul style="list-style-type: none"> Stepen zadovoljstva građana općine Maglaj kvalitetom javnih komunalnih usluga Prihodi KJD Maglaj
3.2.1.Program	PROSTORNO-PLANSKA DOKUMENTACIJA				
	P 3.2.1.1. Toplifikacija grada Maglaja – izrada studije izvodljivosti daljinskog grijanja stambenih i poslovnih objekata u gradskoj jezgri	Izrađena studija centralnog grijanja Maglaja – novi koncept; Obezbijedene potrebne dozvole i saglasnosti; Projekat apliciran prema višim nivoima vlasti i donatorima	20,000	-	20,000
	P 3.2.1.2. Izgradnja gradskog groblja / mezarja	Izrađen glavni projekat Izgrađeno gradsko groblje	50,000	150,000	200,000
	P 3.2.1.3. Materijalno, tehničko i	Trajno riješena lokacija	50,000	250,000	300,000

	kadrovsko osposobljavanje KJD Maglaj	postrojenja/garaža KJD; Modernizacija i dodatno opremanje MTS-a – prema prioritetima; Edukacija i unaprjeđenje organizacije rada			
3.2.2.Program	SAOBRAČAJNA INFRASTRUKTURA I JAVNE POVRŠINE				
	P 3.2.2.1. III faza rekonstrukcije ulice Sreberničkih žrtava rata - do izlaza na M-17 sa pješačkom i biciklističkom stazom	Najmanje 3000 građana (vozača, pješaka i biciklista) svakodnevno koristi saobraćajnicu od 2020. godine	15,000	950,000	965,000
	P 3.2.2.2. Izgradnja gradskih parkova, fontana i dr. u skladu sa novim Prostornim planom	Najmanje 300 građana svakodnevno boravi u parkovima i dječijim igralištima od 2019. godine	10,000	60,000	70,000
	P 3.2.2.3. Završetak izgradnje saobraćajnice od objekta "Wisa" do "T" objekata	Najmanje 3000 građana (vozača, pješaka i biciklista) svakodnevno koristi saobraćajnicu od 2020. godine	30,000	150,000	180,000
	P 3.2.2.4. Održavanje i upravljanje postojećim parking prostorima i izgradnja novih parkinga	Najmanje 800 građana (vozača) svakodnevno koristi parkinge od 2019. godine; Prihod od parkirališta ostvaruje se u visini od najmanje 50.000 KM godišnje od 2019. godine	50,000	-	50,000
	P 3.2.2.5. Uređenje trga Alije Izetbegovića	Identificiran investitor/donator do 2020. godine	50,000	200,000	250,000
	P 3.2.2.6. Izgradnja ulične rasvjete po MZ – sufinansiranje	Najmanje 3000 građana (vozača, pješaka i biciklista) svakodnevno koristi osvijetljene saobraćajnice od 2020. godine	40,000	-	40,000
	P 3.2.2.7. Rekonstrukcija i asfaltiranje lokalnih puteva – po MZ u skladu sa godišnjim programima održavanja i sanacije lokalnih i nekategorisanih puteva	Najmanje 10.000 građana (vozača, pješaka i biciklista) svakodnevno koristi lokalne puteve od 2020.godine	300,000	100,000	400,000
	P 3.2.2.8. Aktivnosti na projektu "DRUM" (zajednički projekat Općina Maglaj, Tešanj i Doboj jug)	Najmanje 2.000 građana (vozača, pješaka i biciklista) svakodnevno koristi put od 2020. godine	5,000	-	5,000

	P 3.2.2.9. Izgradnja obilaznice Novi Šeher	Potpisan ugovor sa investitorom do 2020. godine	5,000	-	5,000
	P 3.2.2.10. Rješavanje prijelaza preko M17 u MZ Liješnica	Najmanje 600 građana svakodnevno koristi prijelaz počevši od 2020. godine	10,000	100,000	110,000
	P 3.2.2.11. Sanacija mostova	Izgrađena/rekonstruisana 3 mosta (Jablanica) do 2019. godine	20,000	30,000	50,000
	VODOSNABDIJEVANJE				
3.2.3. Program	P 3.2.3.1. Rekonstrukcija gradske vodovodne mreže	Smanjeni gubici vode u mreži za 5 l/s do 2020.g.	35,000	180,000	215,000
	P 3.2.3.2. Izgradnja / rekonstrukcija sistema vodosnabdijevanja po MZ	Na vodovodnu mrežu priključeno 250 novih domaćinstava do 2019. godine	20,000	230,000	250,000
	P 3.2.3.3. Izrada projektne dokumentacije i povezivanje MZ na GVS (Misurići, Parnica)-sufinansiranje	Na vodovodnu mrežu priključeno 200 novih domaćinstava do 2019. godine	40,000	110,000	150,000
	P 3.2.3.4. Zaštita izvorišta vode za piće na području općine (na osnovu elaborata katastra vodnih objekata)	Broj domaćinstava priključen na vodovode u kojima se kvalitet vode redovno kontrolira povećan za 20% do kraja 2020.g.	8,000	30,000	38,000
3.3. Sektorski cilj	Smanjiti zagađenje voda, zraka i zemljišta do kraja 2020. godine	Očekivani sektorski ishodi	<ul style="list-style-type: none"> Povećane količine adekvatno zbrinutih otpadnih voda iz domaćinstava za 20% do kraja 2020.g. Parametri zagađenja zraka (SO₂, NO_x, PM₁₀) pokazuju poboljšanje od 20% u prosječnim vrijednostima do kraja 2020. u odnosu na 2016. g. Ostvarene uštede u potrošnji električne energije za javnu rasvjetu od 50% do kraja 2020. g. 	Indikatori sektorskog cilja	<ul style="list-style-type: none"> Količine adekvatno zbrinutih otpadnih voda iz domaćinstava; Parametri zagađenja zraka (SO₂, NO_x, PM₁₀) Potrošnja električne energije za javnu rasvjetu
3.3.1. Program	ZAŠTITA VODA I TLA				
	P 3.3.1.1. Idejni projekat za rekonstrukciju	Identificiran finansijer/ donator	25,000	-	25,000

	gradske kanalizacione mreže i izgradnju POV (razdvajanje otpadnih sanitarnih voda i oborinskih voda)	do 2020. godine			
	P 3.3.1.2. Izbor lokacije i rezervacija zemljišta budućeg postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda (kroz izradu studije)	Riješeni imovinsko odnosi do 2020. godine, kao preduslov za izgradnju POV-a	5,000	-	5,000
	P 3.3.1.3. Nastavak aktivnosti na izgradnji kanalizacije MZ Misurići	Na kanalizacionu mrežu priključeno 200 novih domaćinstava do 2020. godine	45,000	255,000	300,000
	P 3.3.1.4. Izrada projektne dokumentacije kanalizacionih sistema po MZ – sufinansiranje	Započeo projekat P 3.3.1.5.	-	20,000	20,000
	P 3.3.1.5. Izgradnja kanlizacione mreže – po MZ-a – sufinansiranje	100 novih domaćinstava priključeno na kanalizacionu mrežu do 2020. godine	8,000	-	8,000
	ZAŠTITA ZRAKA				
3.3.2. Program	P 3.3.2.1. Instaliranje stacionarne mjerne stanice za kontrolu kvaliteta zraka	Služba civilne zaštite vrši svakodnevno praćenje parametara zagađenja od 2018. godine	5,000	80,000	85,000
	P 3.3.2.2. Zaštita i očuvanje platana, drvoreda i obnova šumskog fonda	Izvršena sanacija minimalno 5 platana do 2020. godine	5,000	45,000	50,000
	ENERGETSKA EFIKASNOST				
3.3.3. Program	P 3.3.3.1. Edukacija i podizanje svijesti javnosti o energetskej efikasnosti	Do 2020.g. minimalno 300 građana prošli edukaciju o značaju EE	4,000	4,000	8,000
	P 3.3.3.2. Rekonstrukcija gradske javne rasvjete - Postavljanje LED rasvjete	Kvalitetno osvijetljenje cjelokupnog gradsko područja i centralnih dijelova većih MZ shodno uslovima i kvalitetu propisanim energetskeim auditom javne rasvjete	60,000	390,000	450,000
3.4. Sektorski cilj	Poboljšati sistem upravljanja otpadom do kraja 2020. godine	Očekivani sektorski ishodi	<ul style="list-style-type: none"> Količine prikupljenog i sanitarno deponovanog otpada povećane za 25 % do kraja 2020.g. Prihod od prodaje sekundarnih sirovina povećan za 100 % do 	Indikatori sektorskog cilja	<ul style="list-style-type: none"> Količine prikupljenog i sanitarno deponovanog otpada; Prihod od prodaje sekundarnih sirovina

			kraja 2020.g.		
	UPRAVLJANJE KOMUNALNIM OTPADOM				
3.4.1. Program	P 3.4.1.1. Izrada studije upravljanja otpadom na teritoriji Općine Maglaj	Započeti projekti P 3.4.1.2., P 3.4.1.3. i P 3.4.2.1.	10,000	-	10,000
	P 3.4.1.2. Organizovano prikupljanja otpada na cijeloj teritoriji općine	Prihod za odvoz otpada JKP povećan za 10% do 2020. godine	6,000	10,000	16,000
	P 3.4.1.3. Izgradnja pretovarne stanice	Izgrađena pretovarna stanica do 2020. godine	20,000	270,000	290,000
	P 3.4.1.4. Sanacija sanitarne deponije Nekolj	Zaustavljeno dalje zagađenje tla i zraka od otpada na deponiji Nekolj do 2020. godine	80,000	720,000	800,000
	P 3.4.1.5. Sanacija divljih deponija na području općine	Na saniranim deponijama nema novih odlaganja otpada od 2019. godine	20,000	50,000	70,000
	P 3.4.1.6. Podrška selektivnom prikupljanju otpada – zelena ostrva i edukacije	Količine prikupljenih sekundarnih sirovina povećane za 100 % do kraja 2020.	15,000	50,000	65,000
3.5. Sektorski cilj	Unaprijediti kapacitete zaštite i spašavanja do kraja 2020. godine	Očekivani sektorski ishodi	<ul style="list-style-type: none"> Smanjenje vrijednosti materijalnih šteta na područjima općine koja su pogođena elementarnim nepogodama za 10 % u periodu 2016- 2020g. u odnosu na period 2012-2016.; Nema zabilježenih minskih nesreća na područjima očišćenim od mina u periodu 2018-2020. 	Indikatori sektorskog cilja	Vrijednost materijalnih šteta na područjima općine koja su pogođena elementarnim nepogodama; Broj zabilježenih minskih nesreća na područjima očišćenim od mina
	JAČANJE STRUKTURA CZ				
3.5.1. Program	P 3.5.1.1. Opremanje CZ	2020. godine, smanjeno prosječno vrijeme odgovora struktura CZ na zahtjeve za intervencijama u stanju elementarne nepogode i drugih intervencija za 10 % u odnosu na 2016.g	50,000	150,000	200,000
	P 3.5.1.2. Animiranje dobrovoljaca po mjesnim zajednicama za saradnju sa	Uspostavljen integralni sistem djelovanja u kriznim situacijama	5,000	-	5,000

	kriznim štabovima CZ, u slučaju elementarnih nepogoda	na području općine Maglaj do 2020 godine			
	P 3.5.1.3. Logistički centar (lokacija)	Uspostavljen sistem upravljanja logističkim centrom do 2020. godine	20,000	80,000	100,000
	P 3.5.1.4. Edukacija pripadnika CZ i javnosti	80% anketiranih građana posjeduje znanje o načinu reagovanja u kriznim situacijama od 2020. godine	12,000	-	12,000
	JAČANJE STRUKTURA CZ				
3.5.2.Program	P 3.5.2.1. Aktivnosti na uređenju i izgradnji obaloutvrde lijeve i desne obale rijeke Bosne	Od 2020 godine 100 domaćinstava i privrednih subjekata nije izloženo poplavama	20,000	280,000	300,000
	SANACIJA ZEMLJIŠTA				
	P 3.5.3.1. Izrada projektne dokumentacije sanacije klizišta na području općine	Započet projekat P 3.5.3.2.	50,000	50,000	100,000
3.5.3.Program	P 3.5.3.2. Sanacija klizišta u kontinuitetu – prioritetne lokacije	Do 2020 godine smanjen broj domaćinstava direktno ugroženih od klizišta za 50.	25,000	225,000	250,000
	P 3.5.3.3. Deminiranje prioritetnih površina kontaminiranih minama	Za 150 domaćinstava osiguran pristup poljoprivrednom zemljištu/ šumskom zemljištu/ izvorištima i korištenje istoga od koje godine?	25,000	1,450,000	1,475,000

Prilog 2: Tabele varijabli za praćenje indikatora revidirane Strategije lokalnog razvoja

Prilog 2_Tabele
varijabli za praćenje

Prilog 3: Plan implementacije strateških projekata i mjera za 3 godine (1+2) u excelu

Prilog 3_Plan
implementacije 2018

Prilog 4: Projektne fiše

Autorska strana

Odlukom Općinskog načelnika broj 01-49-238 /17 od 13.02.2017.godine obrazovan je Općinski razvojni tim za reviziju "Strategije razvoja općine Maglaj 2012-2020. g." kao operativnog i koordinacionog tijelo zaduženog za vođenje participatornog procesa revizije integrirane "Strategije razvoja općine Maglaj 2012-2020.g."u sastavu:

1. Mirsad Mahmutagić, predsjednik ORT-a
2. Svjetlana Zamboni,
3. Senada Alibajraktarević,
4. Fuad Hajrulahović,
5. Azra Čakrama,
6. Nermin Bešlagić
7. Dragomir Dunđer
8. Mehmed Bradarić
9. Nermin Kadrić
10. Amir Alibajraktarević
11. Elvir Vehabović
12. Mirsad Hasanić
13. Radovan Gorčinović
14. Maid Alispahić
15. Nurudin Smajlagić

Koordinator Općinskog razvojnog tima: Bešlagić Nermin,

Sektorska grupa ekonomskog razvoja

1. Mirsad Mahmutagić
2. Kadrić Nermin
3. Hrnjić Muhamed
4. Bradarić Kadrija
5. Amir Alibajraktarević
6. Kotorić Enver
7. Stanić Saša
8. Halilović Jasmin
9. Ćatić Nermin
10. Husić Senaid
11. Bradarić Braco
12. Hasanić Emina
13. Mulasmajić Azema
14. Mehić Saša
15. Zamboni Sebastijan
16. Alibajraktarević Senada
17. Hajrulahović Fuad
18. Bradarić Ferhat
19. Bešlagić Nermin

Sektorska grupa društvenog razvoja

1. Čakrama Azra
2. Bunjevac Nina
3. Fermić Hajrudin
4. Krzić Salim
5. Hidić Amela
6. Omerović Sanela
7. Vehabović Elvir
8. Šehić Jasminka
9. Širić Ivana
10. Adi Softić
11. Duško Jovanović
12. Davor Šupuković
13. Dženana Hadžiedhemović
14. Delić Lejla

Sektorska grupa zaštite okoliša i prostornog planiranja

1. Hajrulahović Fuad
2. Anto Maglica
3. Nedžad Čatić
4. Dragomir Dundjer
5. Jasminko Kapić
6. Enisa Hatičić
7. Jasmin Halilović
8. Amira Zukić
9. Mećević Rusmir
10. Maid Alispahić
11. Sanja Pavlić

Poseban doprinos u izradi revizije strategije kroz uputstva i koordinaciju su dali predstavnici UNDP-a u okviru Projekta ILDP – „Integrirani lokalni razvoj“ finasiranog od strane Švicarske Agencije za razvoj i kooperaciju (SDC).